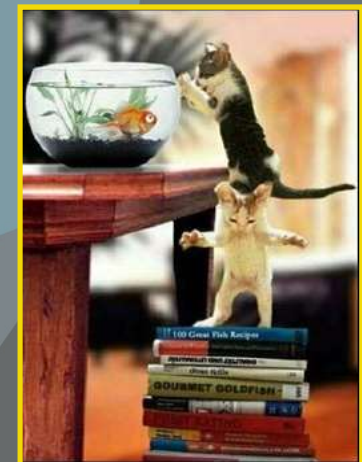
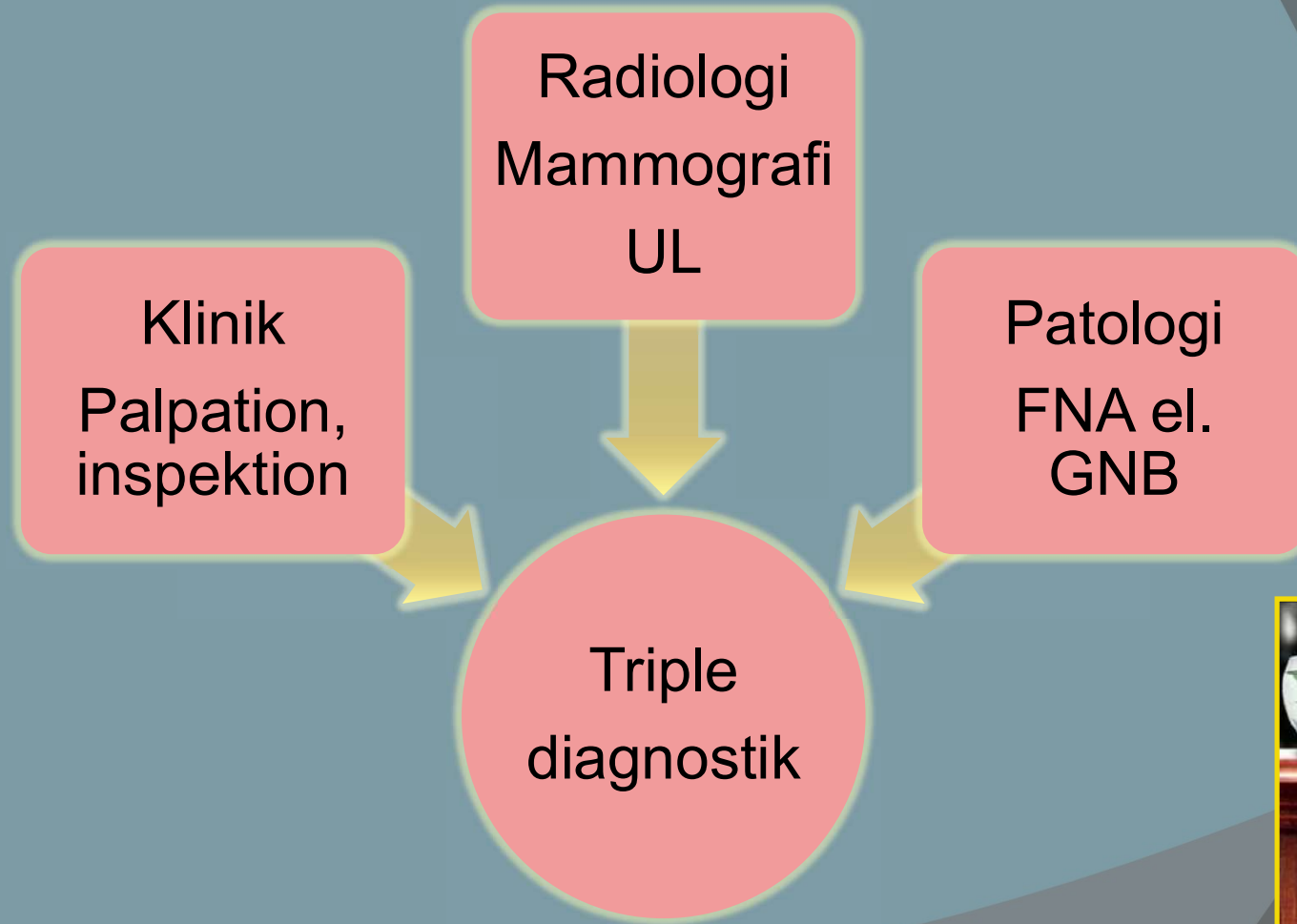

Dansk Cytologiforenings årsmøde 2019
Fredag d. 1 marts, Vejle. AMBJ.

**PATOLOGIENS ROLLE I
TRIPLEDIAGNOSTIK VED
BRYSTKRÆFT
MED FOKUS PÅ CYTOLOGI
DEL 1**

Fordele FNA

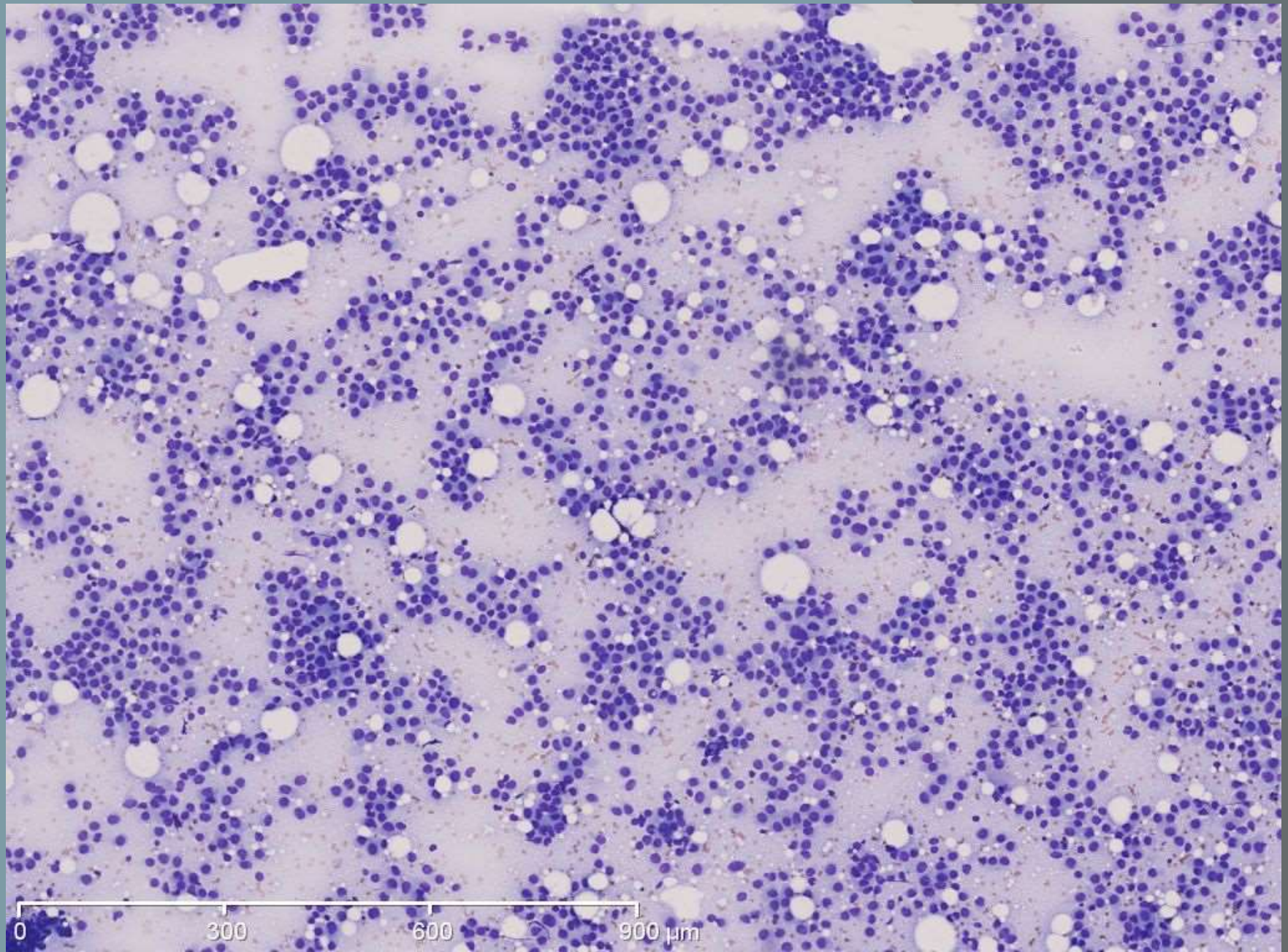

Fordele FNA

- Nem
- Hurtig
- Billig
- Sampling (celler fra flere forskellige områder)

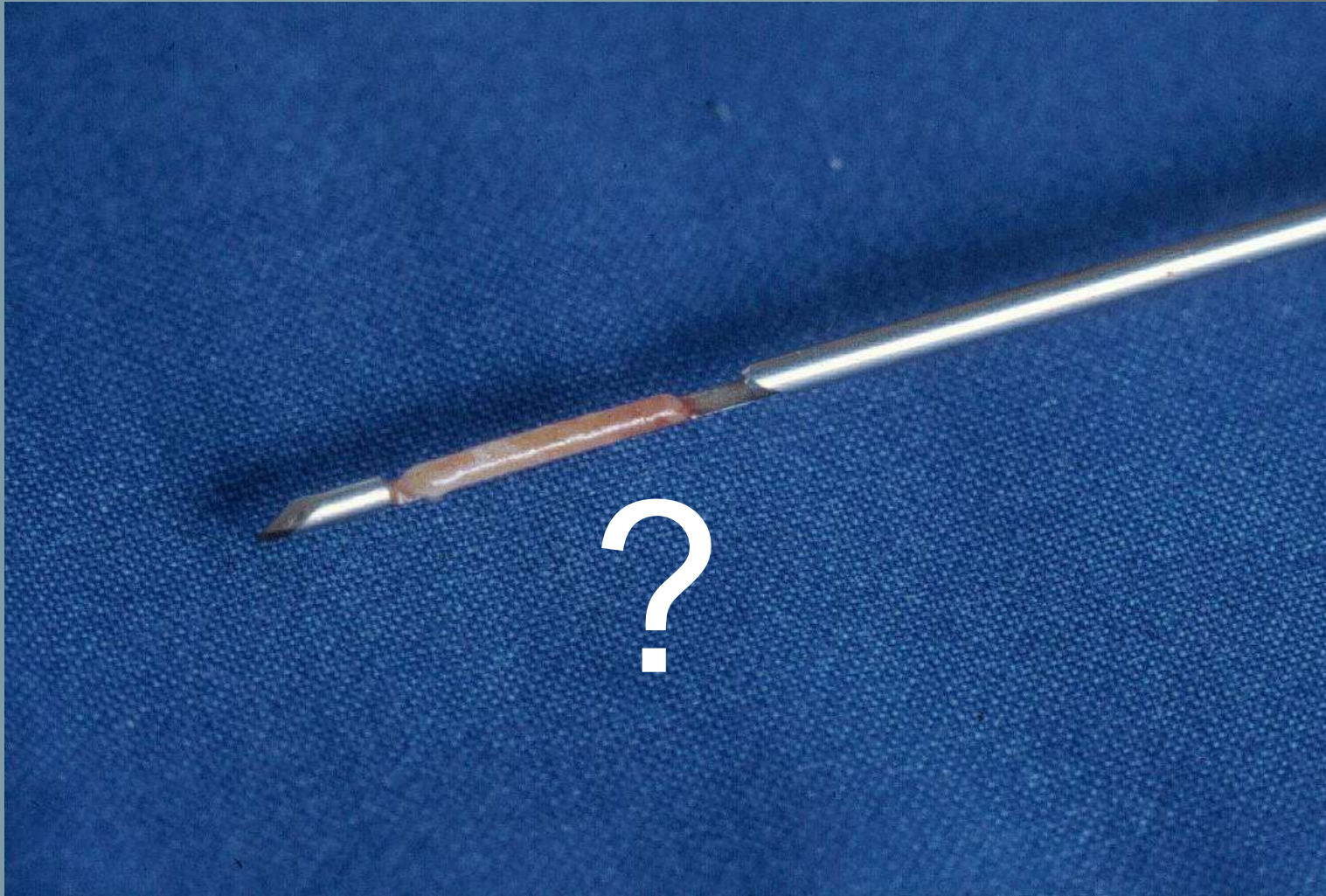
Anvendelse

- Hovedsagelig som supplement eller ved meget små, fascienære eller implantatnære tumores
- Foretrækkes af de fleste i aksillen, lymfeknude i mamma, atherom o.lign.
- Hvis det er teknisk muligt foretrækkes GNB ved tumor

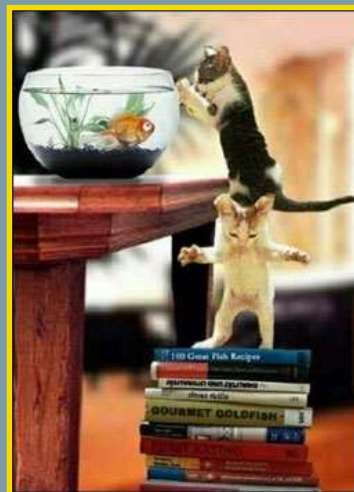
Fordele GNB

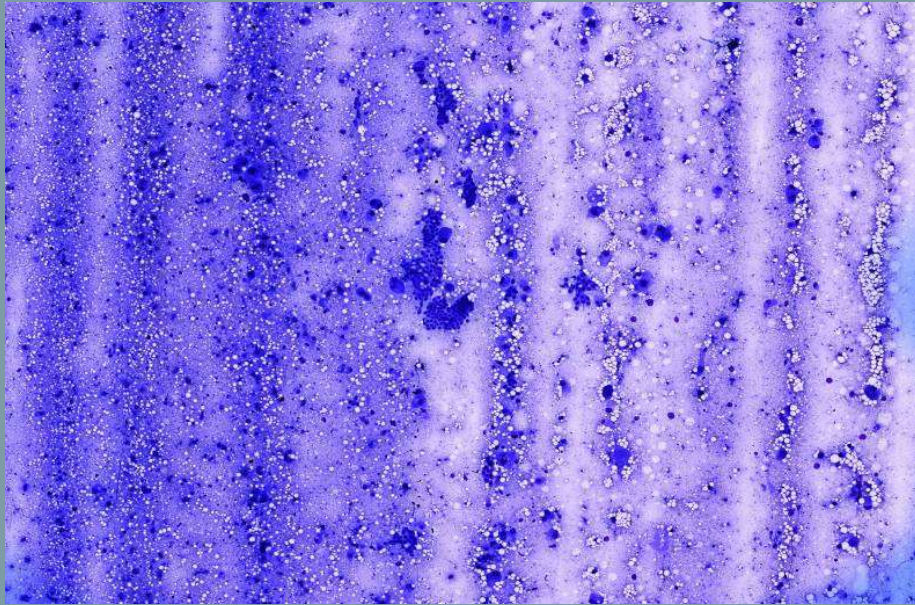

Fordele GNB

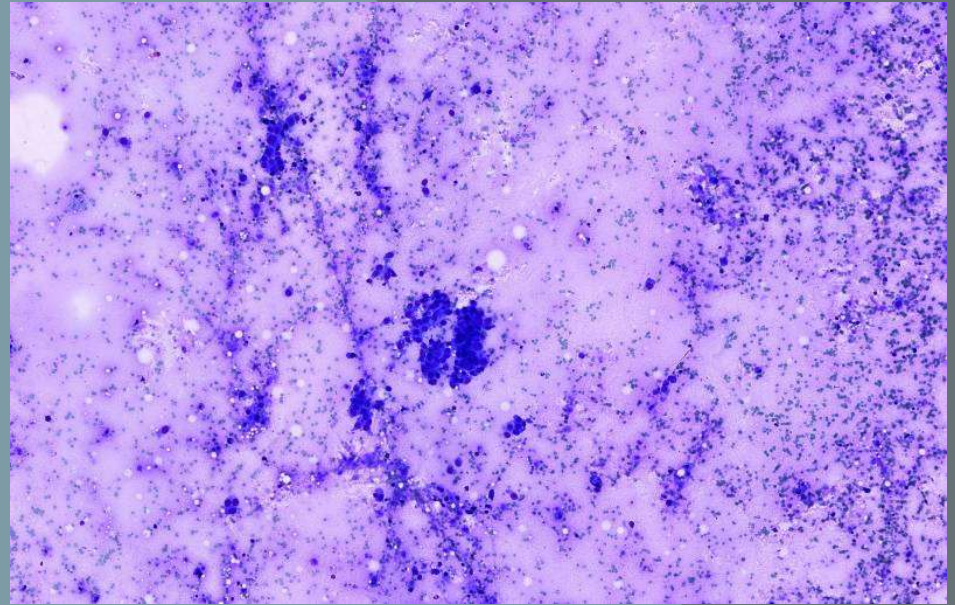
- Væv (arkitektur) til bedømmelse
- Mulighed for at skelne mellem invasivt karcinom og in-situ
- Microcalculi
- Mulighed for IHC
- Kan stå alene ! (MDT !)
- NACT ! (og LABC)

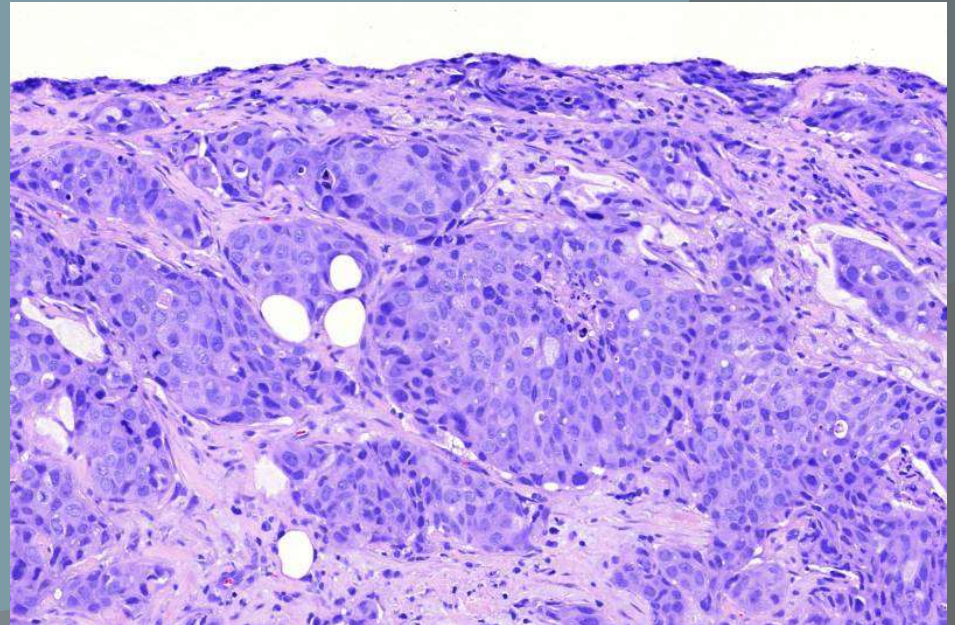
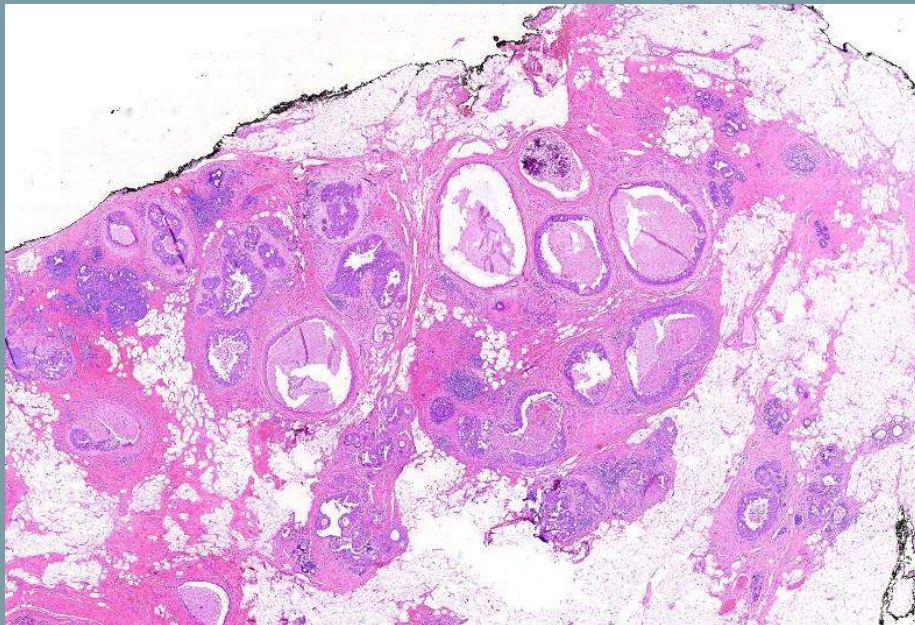

DCIS

Inv.carcinom

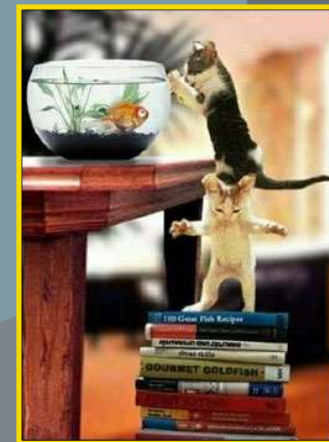
NACT (NST)

NeoAdjuverendeChemoTerapi (Systemisk) til downsizing/downstaging (forudsætning at pt. vil være kandidat til kemoterapi)

- Tumor >2 , ≤ 5 cm
- Ikke lobulær, så typen skal bestemmes
- Skal graderes
- Receptorstatus inkl. Ki67

LABC LocalAvanceretBreastCancer til m.h.p. at gøre pt. operabel

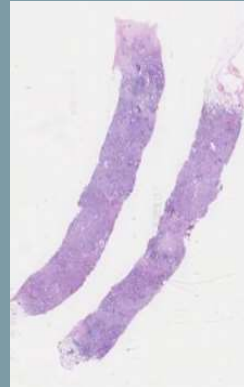

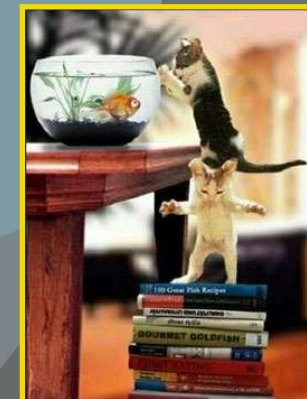
NACT /LABC

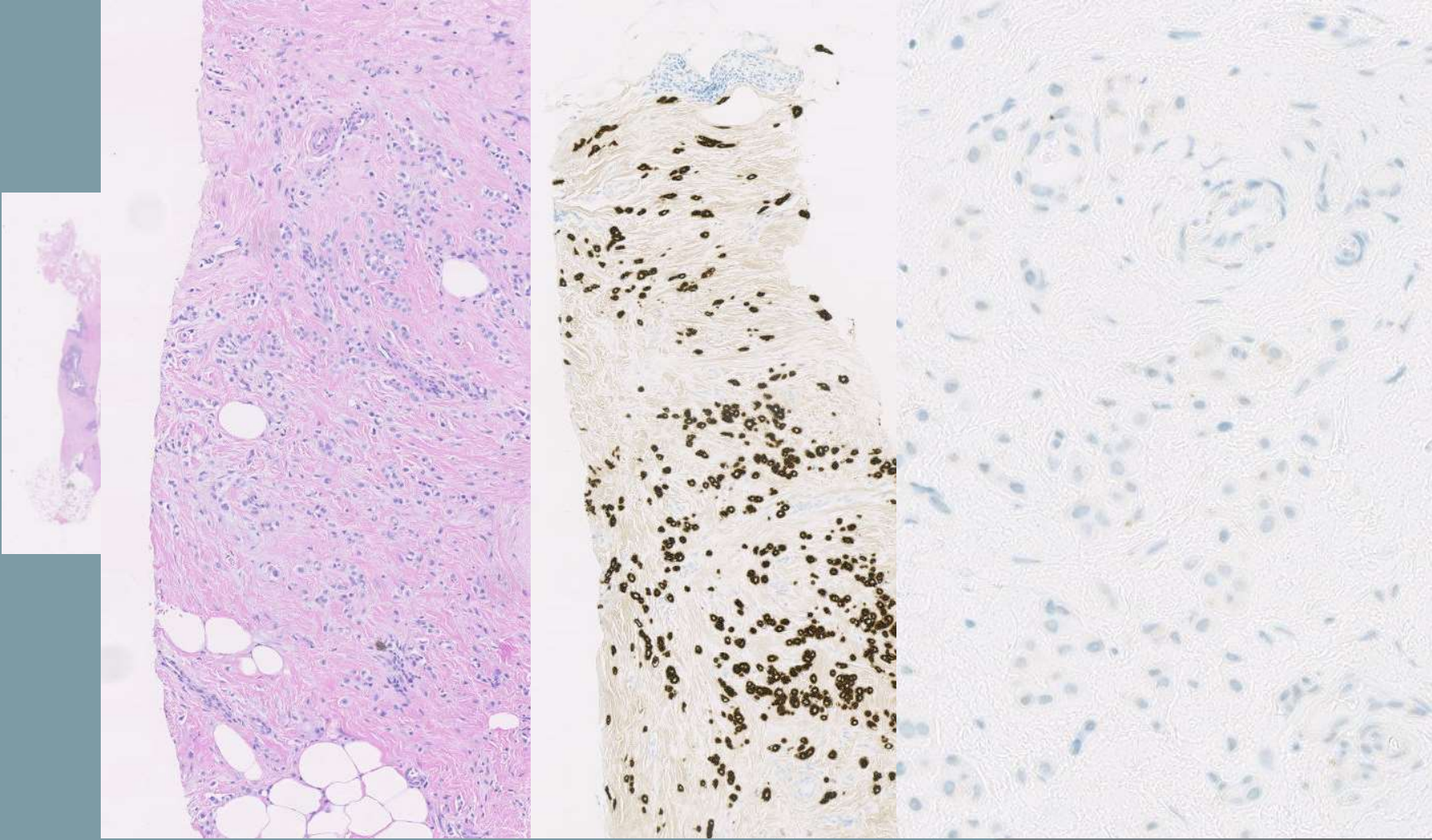
- Krav til biopsi:
- 16G anbefales
- Flere biopsier
- Tilstrækkeligt væv til korrekt diagnose, gradering og receptorus.

(ikke spec. i retn.l., men ved inkl. I mange internationale studier er kravet > 50% tumurvæv og > 100 celler)

HE, CAM5,2, E-CAD

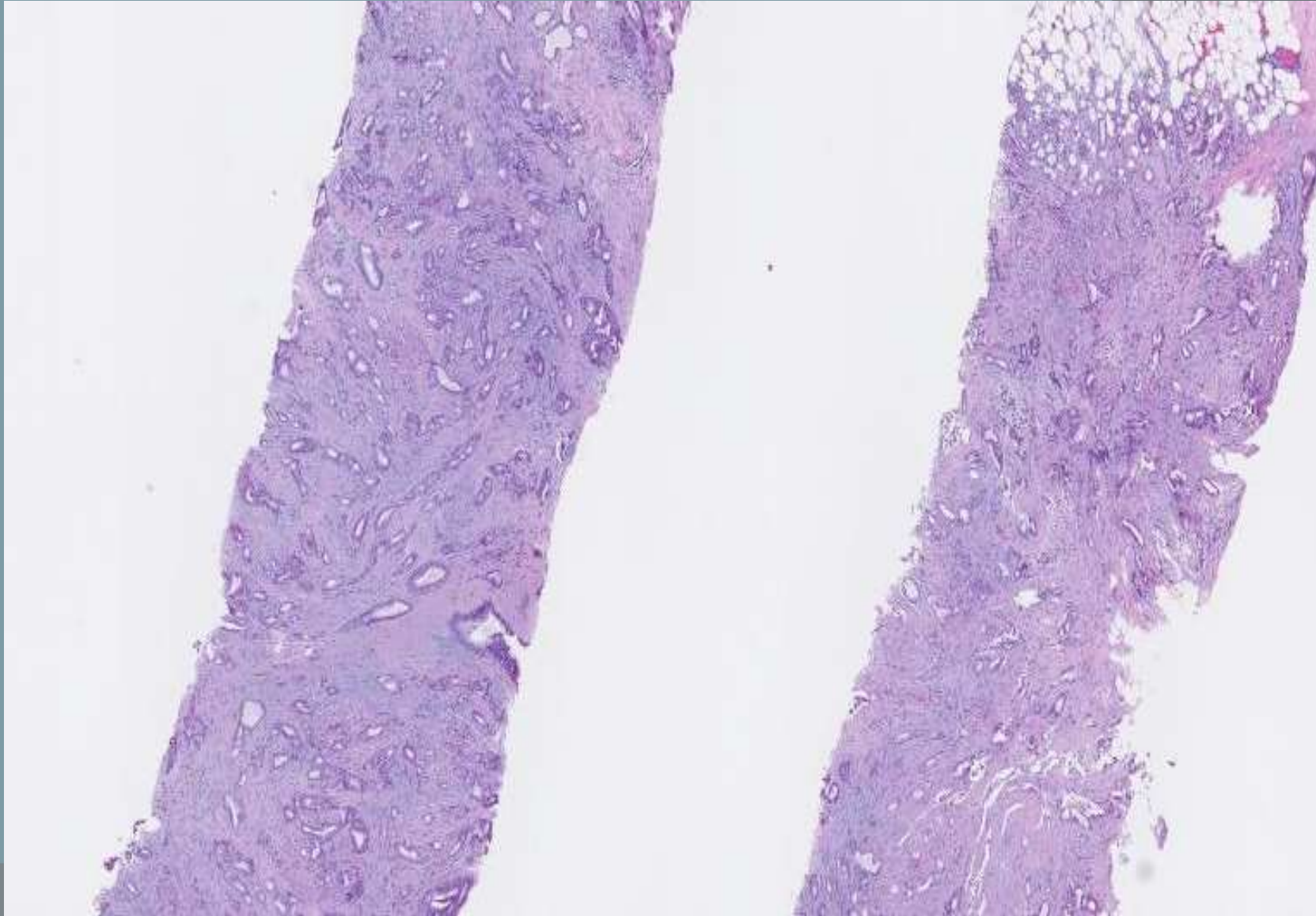

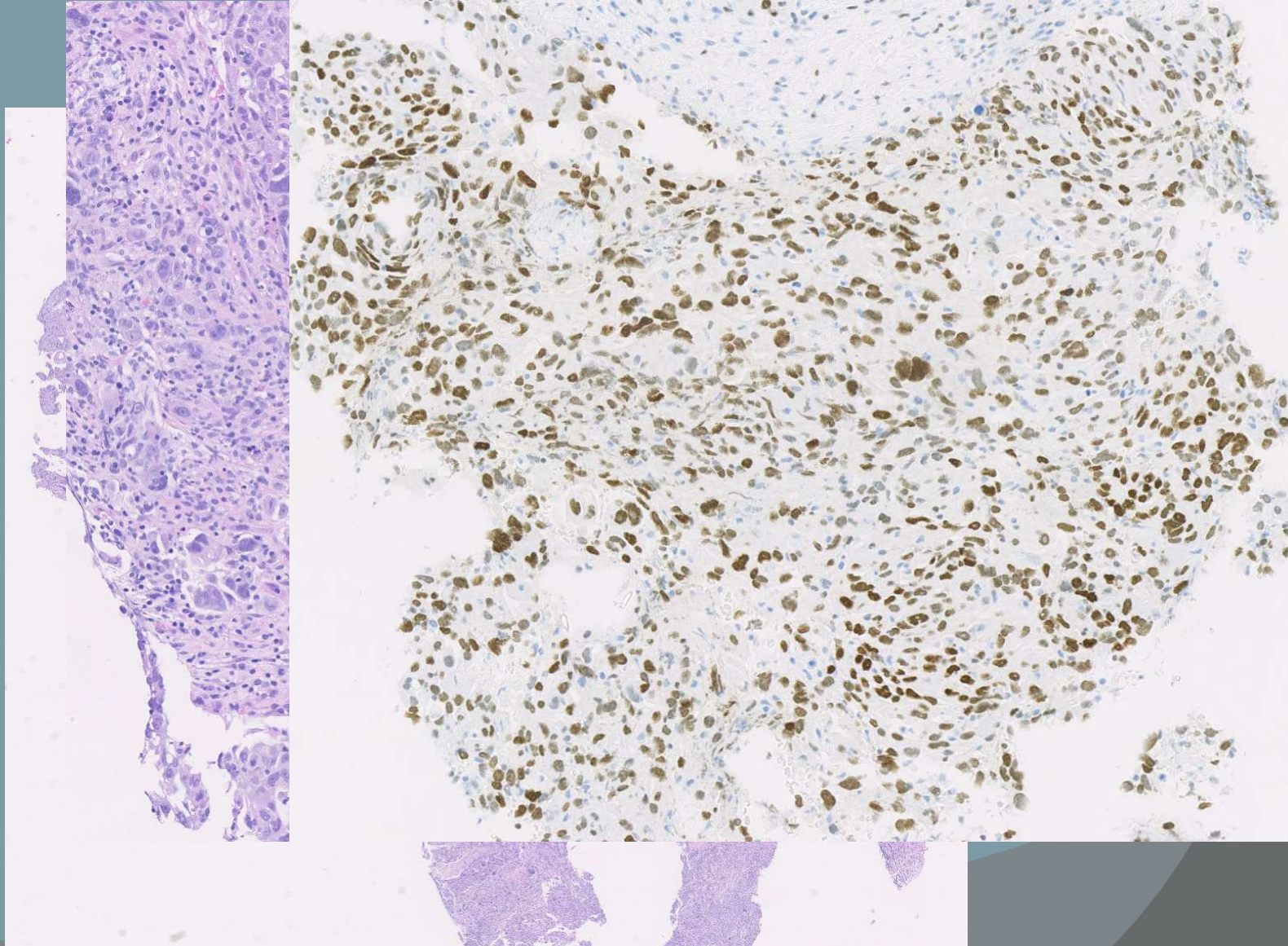
0 2.5 5 7.5 10 mm

Tubulært karcinom (gr.I)

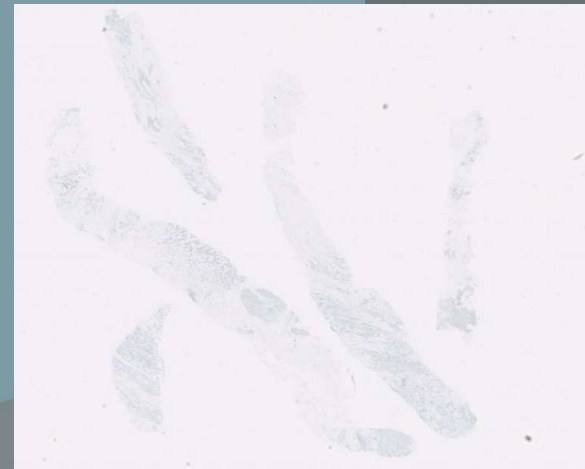
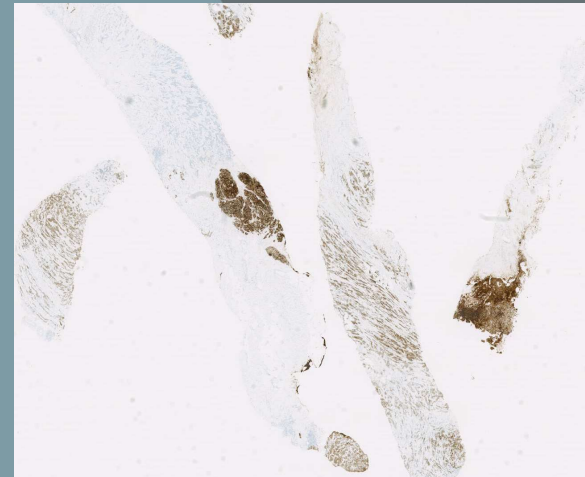
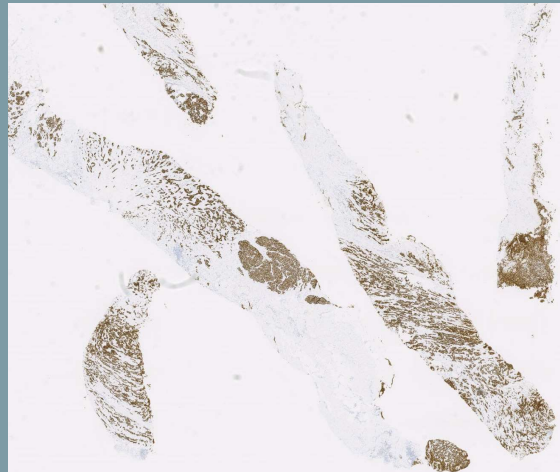
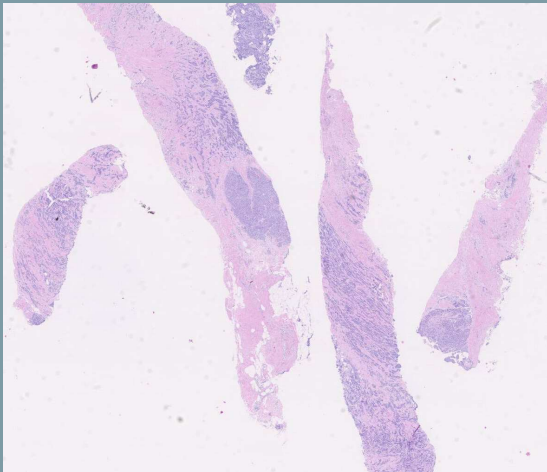
HE, GATA 3 (Dipple negativ, gr.III, 92 år)

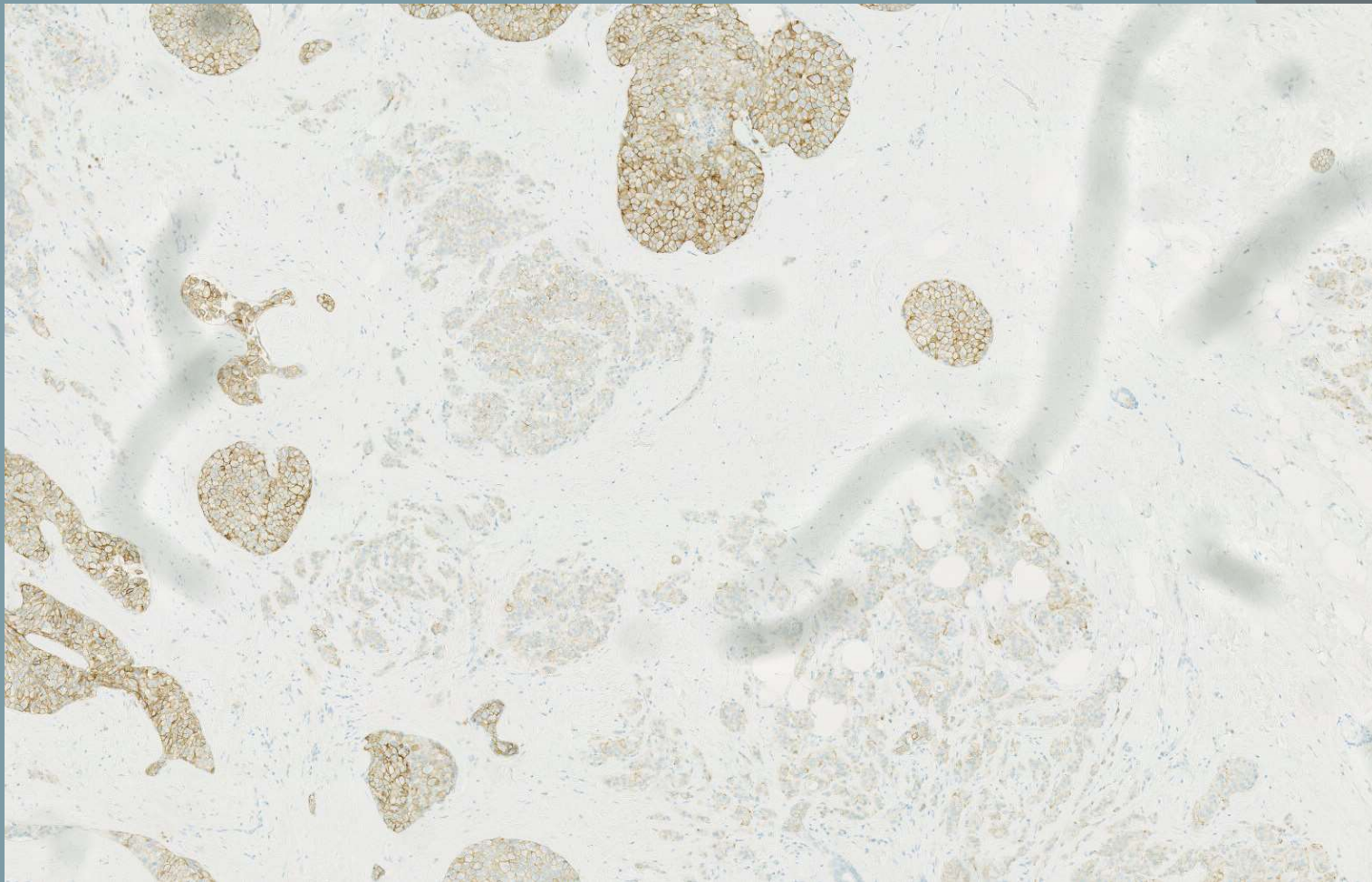
Mænd har også brystkræft !

HE, GATA 3, GCDFP, ER, AR, HER 2 (62 år, 23 mm)

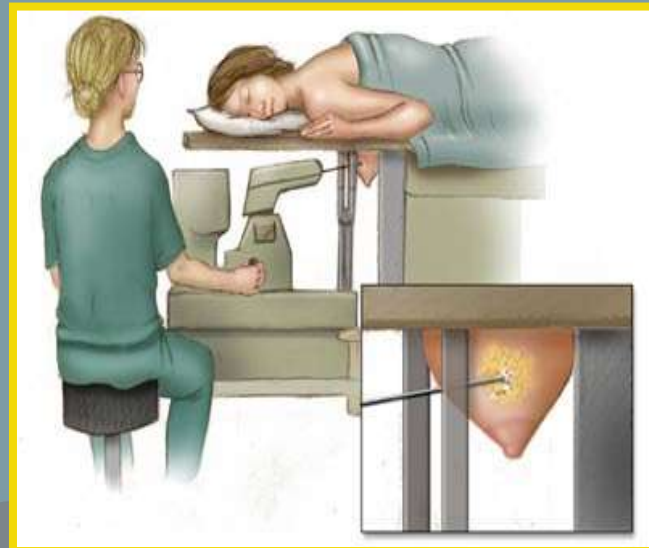
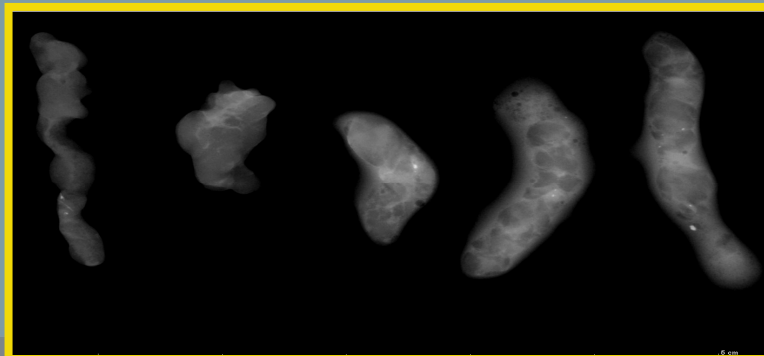
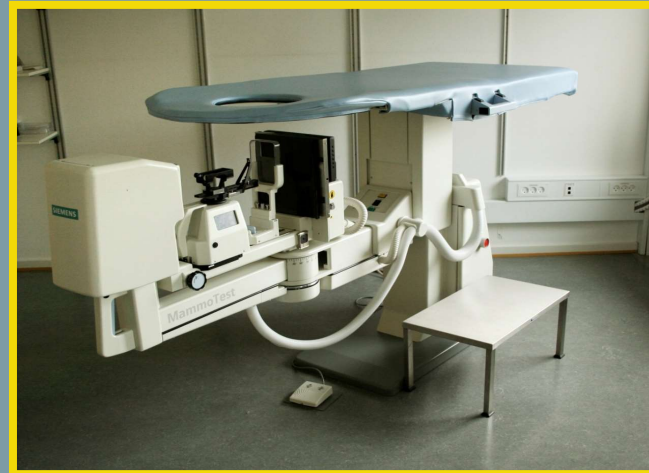
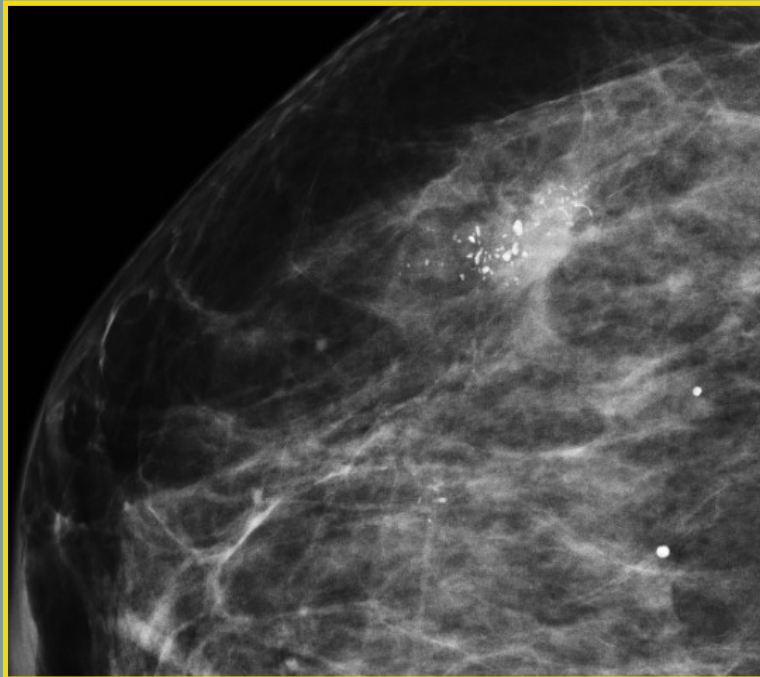

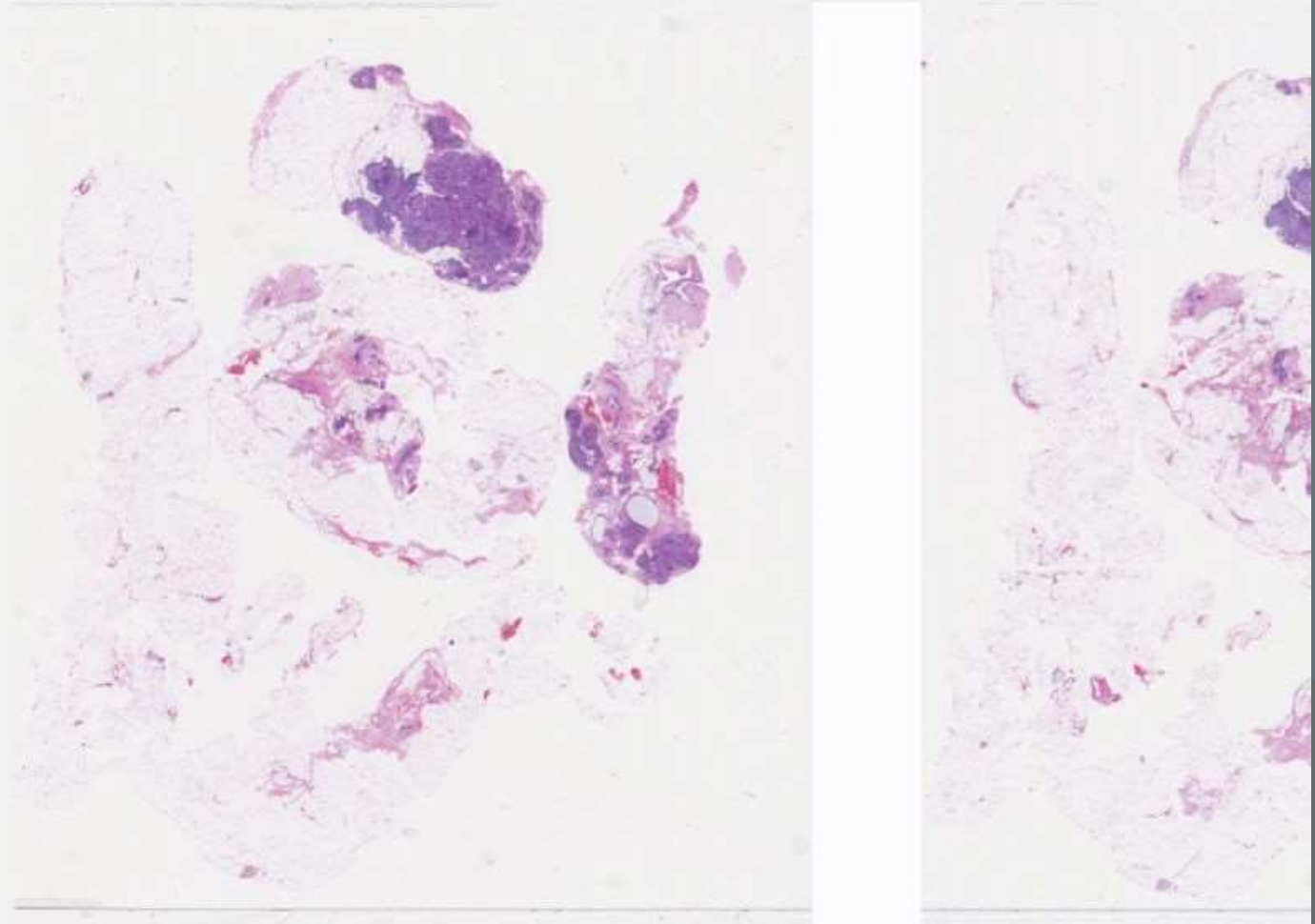
HUSK HER2 KAN VÆRE FORSKELLIG I IN-SITU og INVASIV KOMPONENT !

Stereotaktisk GNB

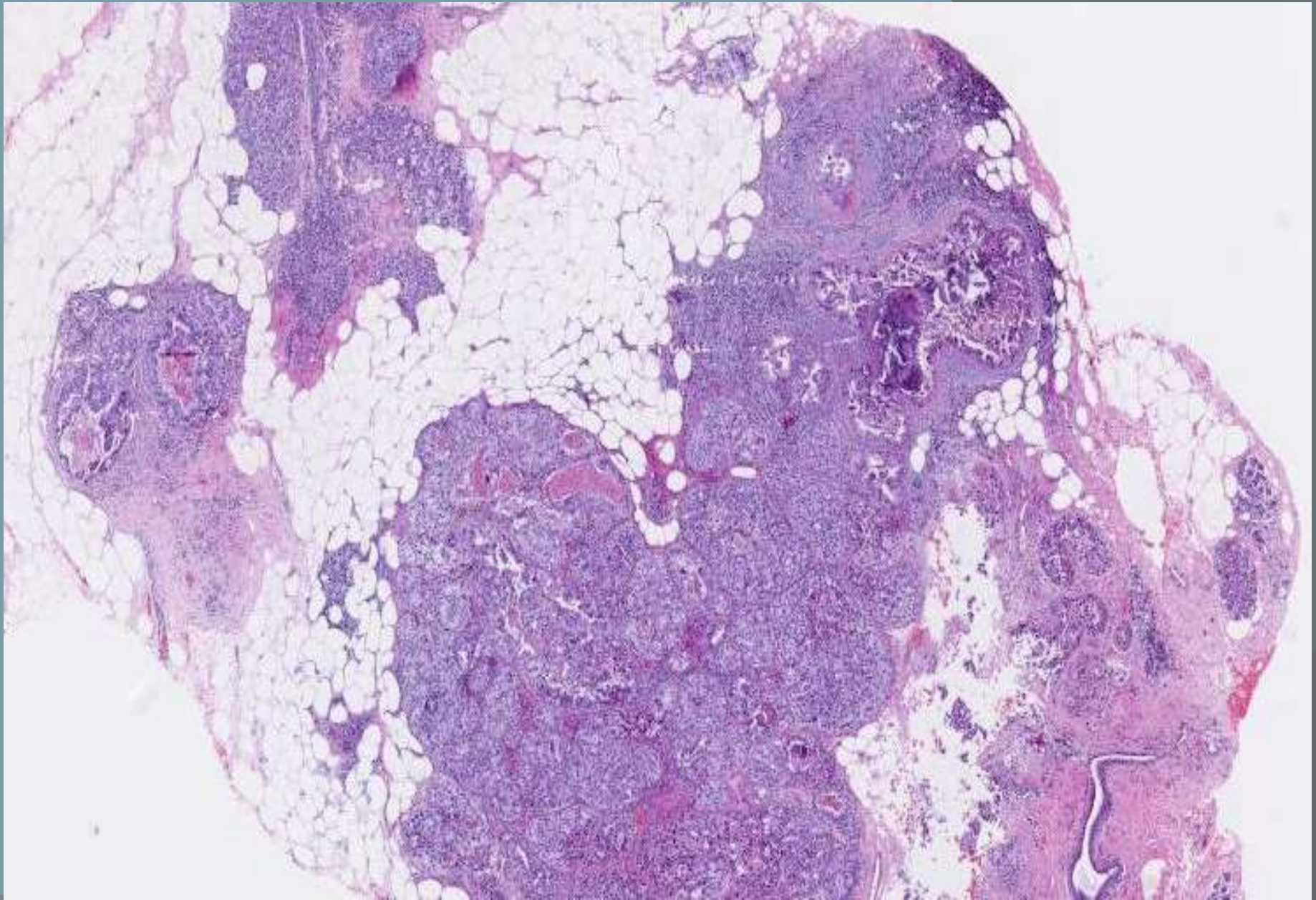
(ofte mikrokalk, tumor ikke identificerbar ved UL.

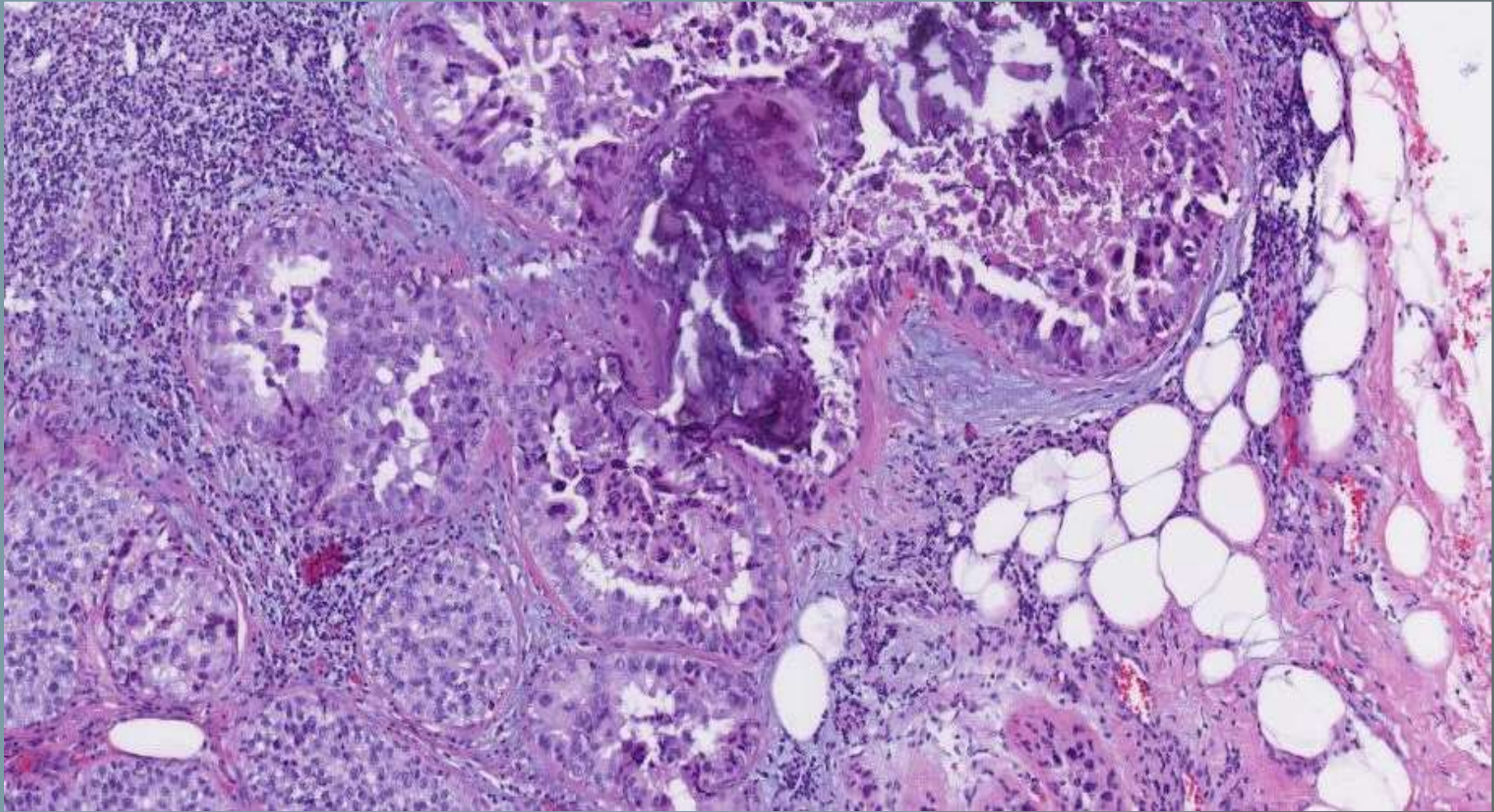

0 5 10 15 20 mm

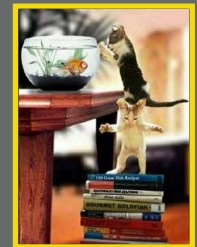

FNA, MAMMA

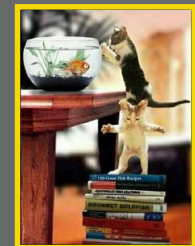

Diagnostisk sikkerhed ved FNA afhænger af:

- Et materiale der er tilstrækkeligt cellerigt og repræsentativt for læsionen
  - Som hovedregel minimum ca 5 velbevarede epiteliale cellegrupper, men iøvrigt afhængig af den aktuelle problemstilling. Brug den sunde fornuft.
- Beherskelse af både FNAC aspirationsteknik (herunder at udstrygningerne får lov at tørre ordentligt og at cytologisk materiale IKKE blandes med formalinfikseret materiale).og efterfølgende farveprocedure uden fremkomst af artefakter
- Korrekt fortolkning af det cytologiske materiale med en klart forståelig beskrivelse og diagnose til resten af det multidisciplinære team

INFO

- Sundhedsstyrelsens redegørelser vedrørende mammografiscreening. (opdateret 2019)
<https://www.sst.dk/da/sygdom-og-behandling/screening/brystkraeftscreening>
- DBCG Danish Breast Cancer Cooperative Group – landsdækkende retningslinjer.
www.dbcg.dk
- European guidelines for quality assurance in breast cancer screening and diagnosis.
Fourth Edition 2006
European Commission
Summary:
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/18024988>

FNA hvad kigger man efter
(mamma/ axil)

?

FNA hvad kigger man efter

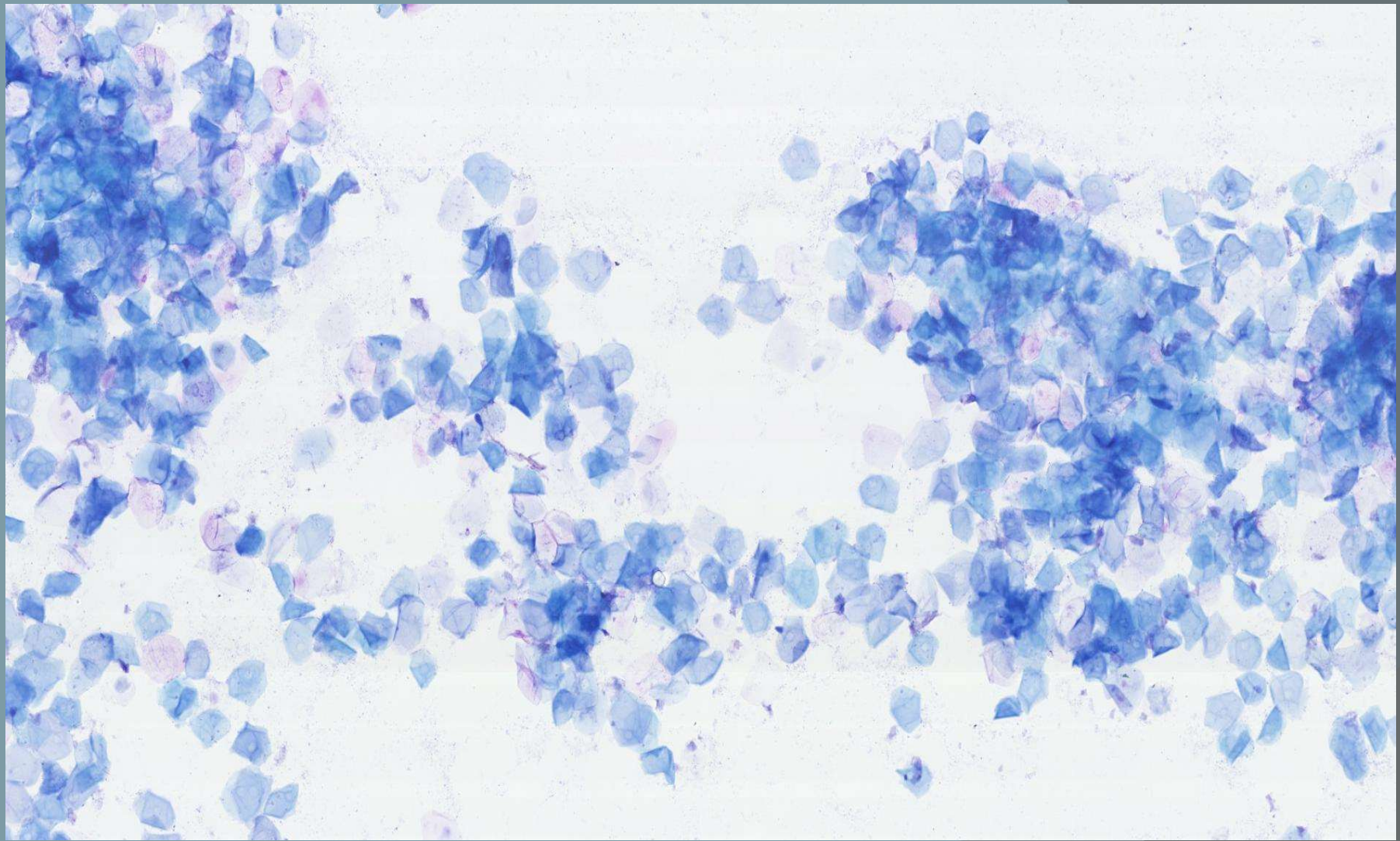

- **Cellularitet**
- Baggrund
- Celletype/r
- **Kerner**
- Nøgenkerner
- **Kohæsion**

FNA egnethed mamma

- Mindst 5 velbevarede grupper af epiteliale celler. (Vejledende – brug den sunde fornuft).
- Såfremt den kliniske problemstilling anfører ex. lipom, cyste eller lymfeknude kræves selvsagt ikke tilstedeværelse af epiteliale celler.

- - The BI-RADS (Breast Imaging Reporting and Data System) classification of the American College of Radiology (ACR)
    - B1 normal
    - B2 benign tumor
    - B3 atypisk tumor
    - B4 malignitetssuspekt tumor
    - B5 malign tumor

FNA diagnostiske kategorier

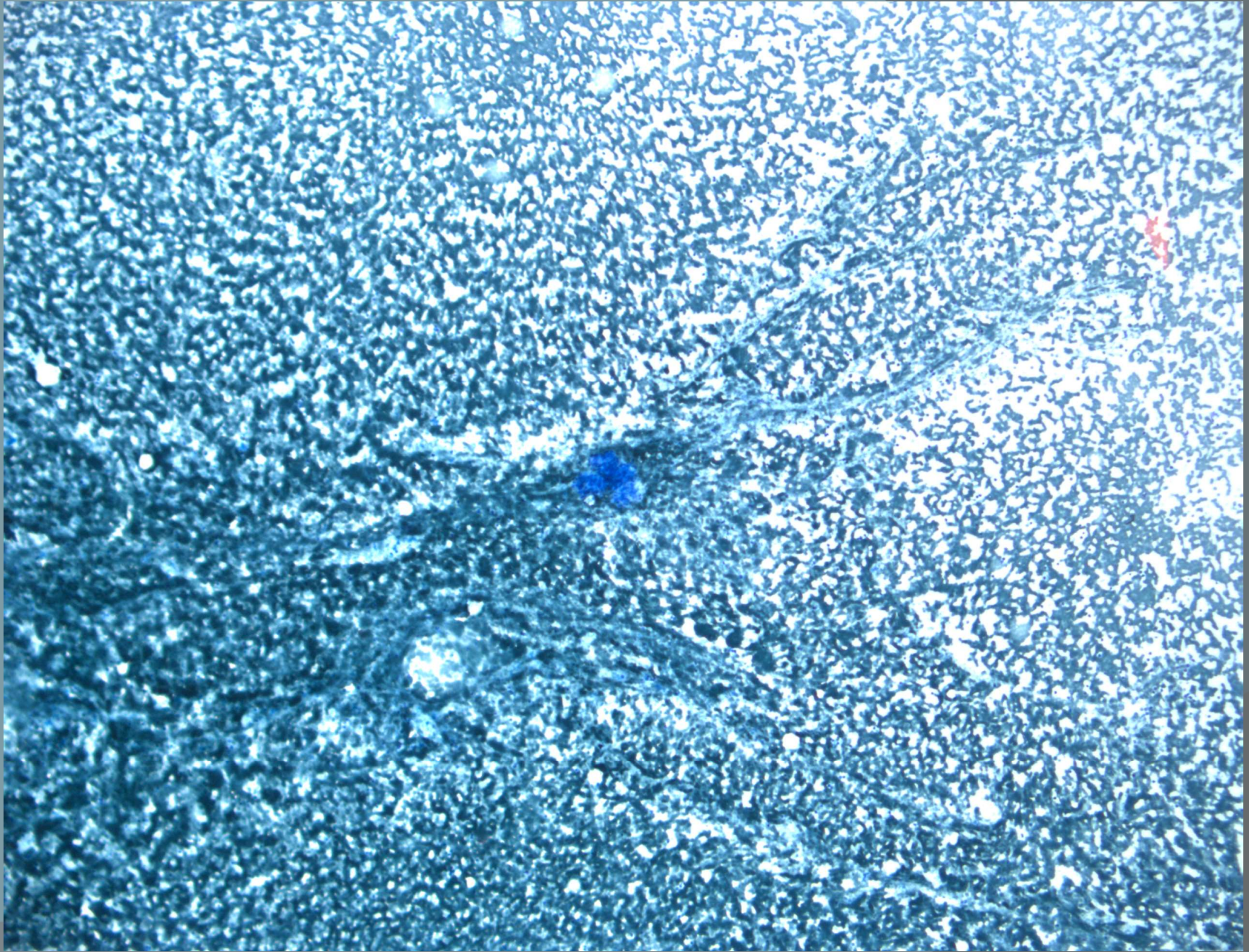
- C1. Uegnet
- C2. Benign
- C3. Atypisk, formentlig benign
- C4. Malignitetssuspekt
- C5. Malign

C1 UEGNET

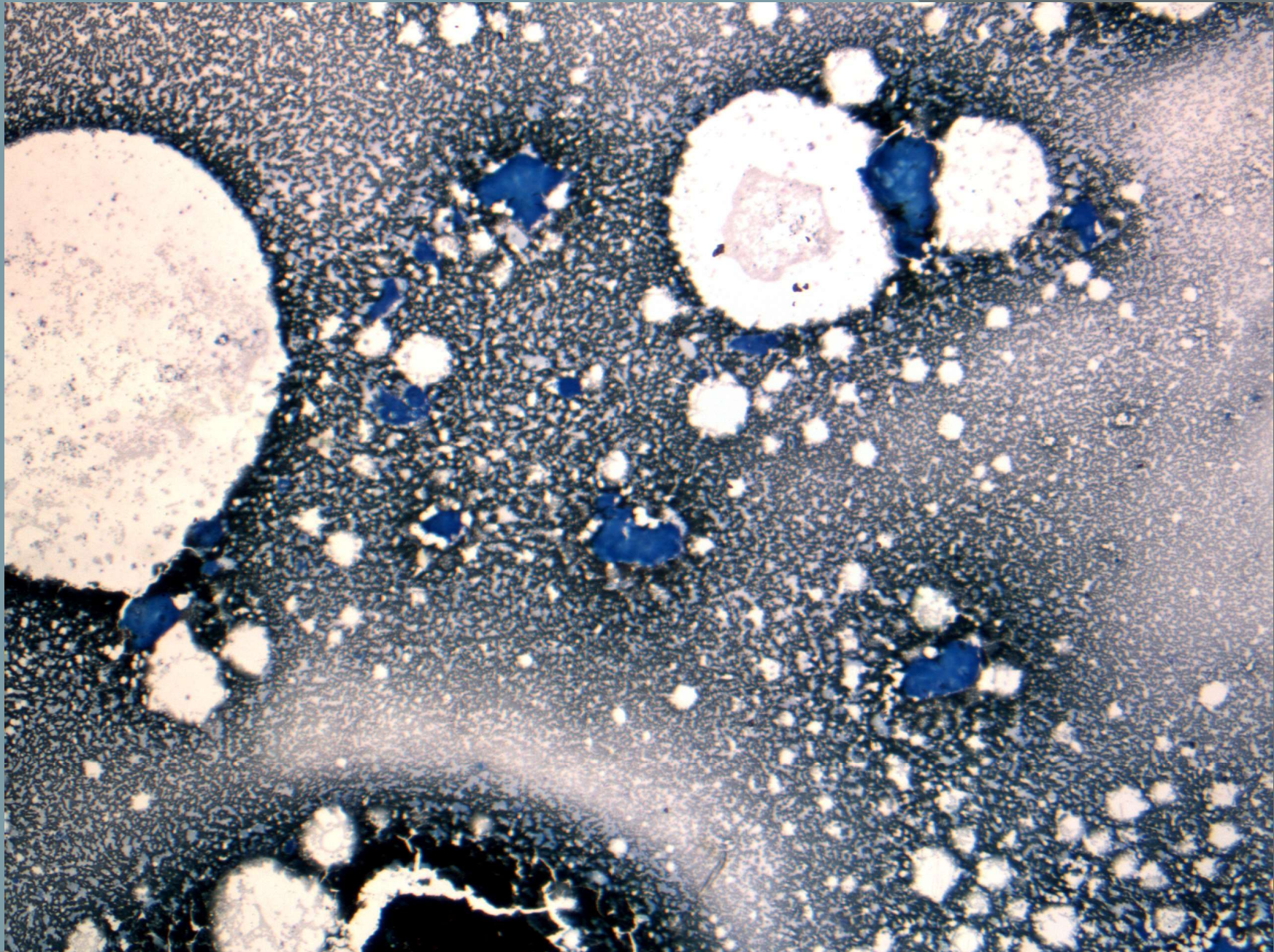

- e.g.
  - For stor blodtilblanding
  - Tilblanding af ULgel
  - Hypocellularitet
  - Teknisk problem
    - Aspiration
    - Udstrygning
    - Farveprocedure

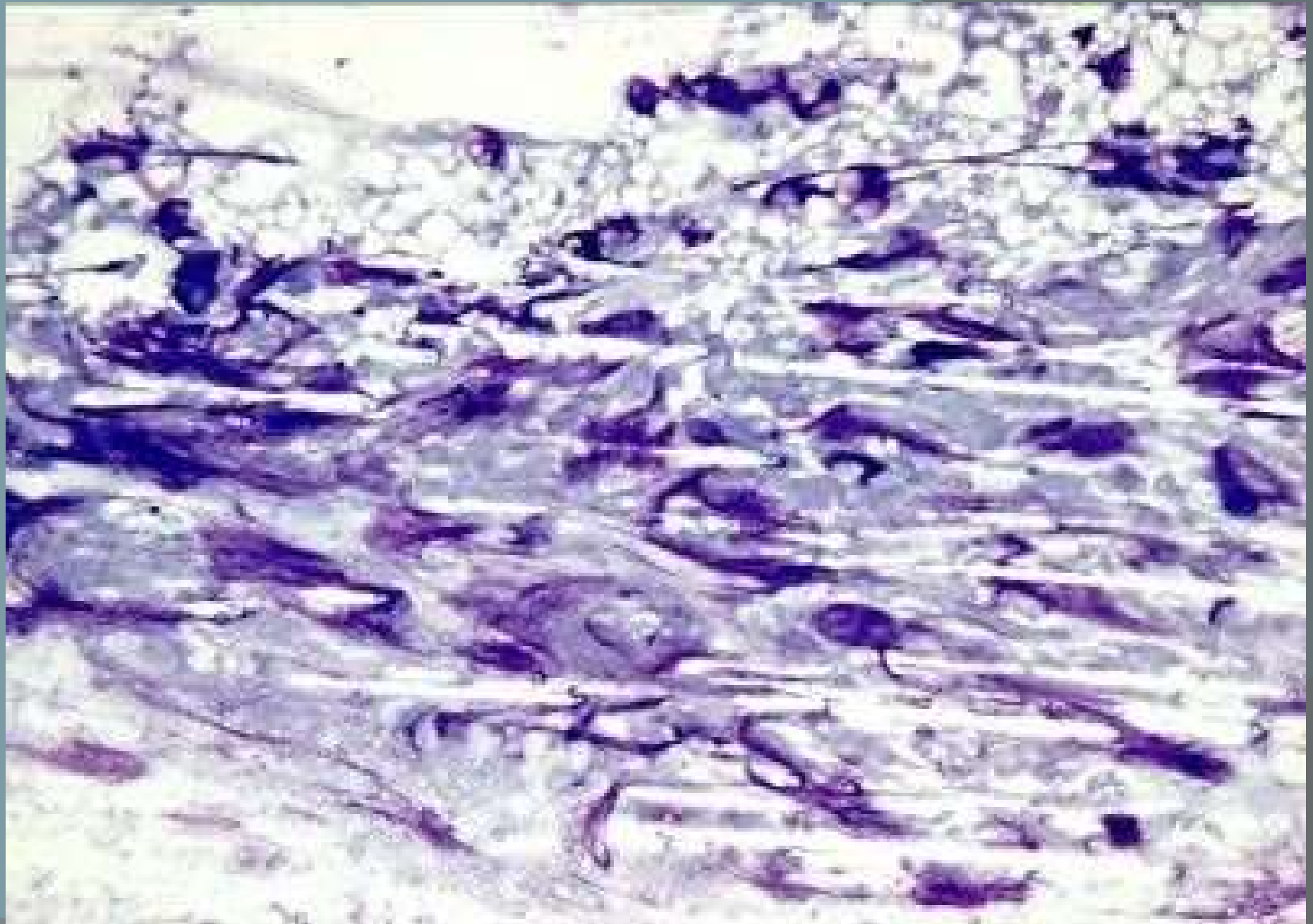

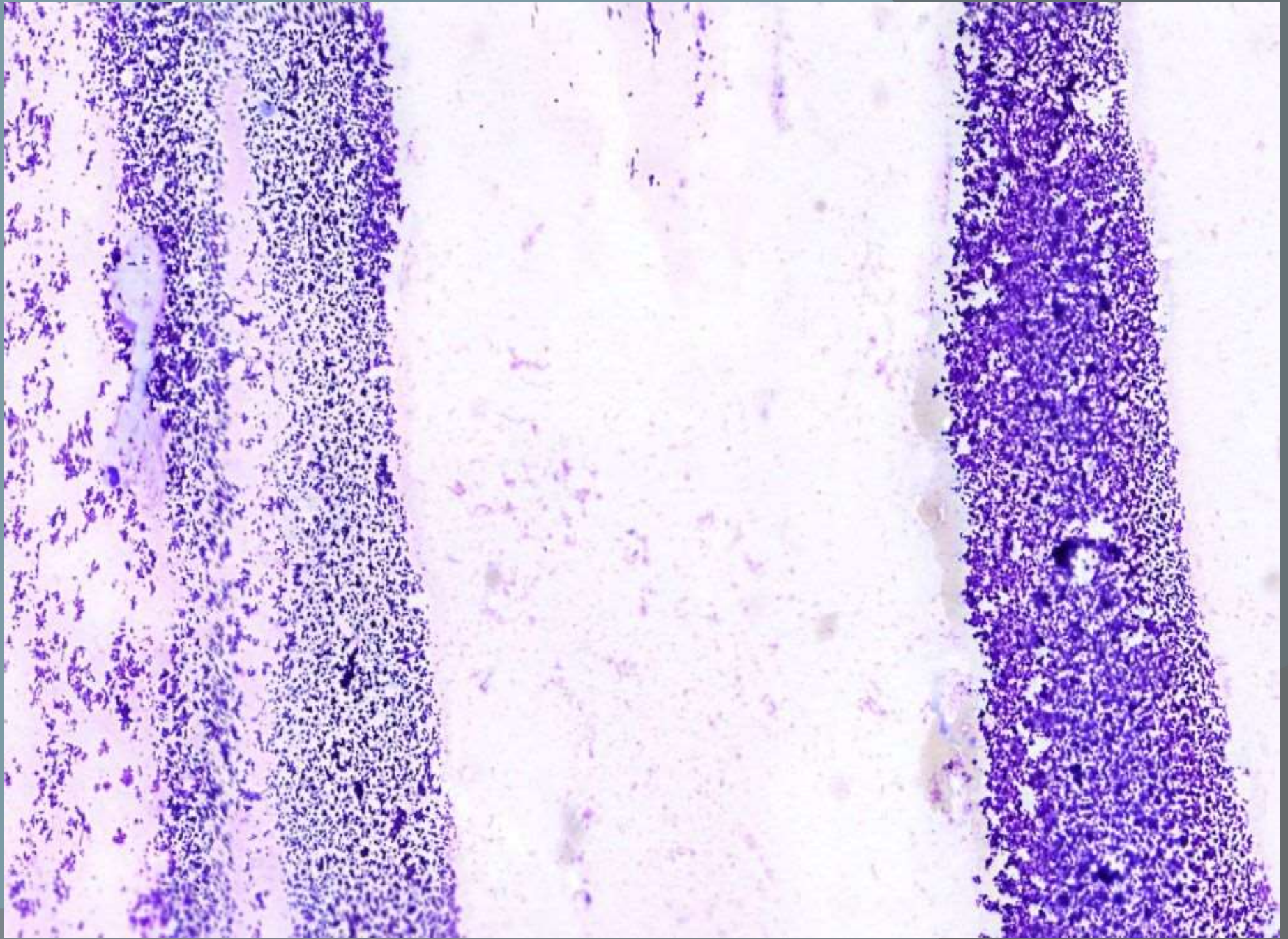

C1 UEGNET

⦿ Pitfalls:

- Necrose
- Mikroforkalkninger
- Slim

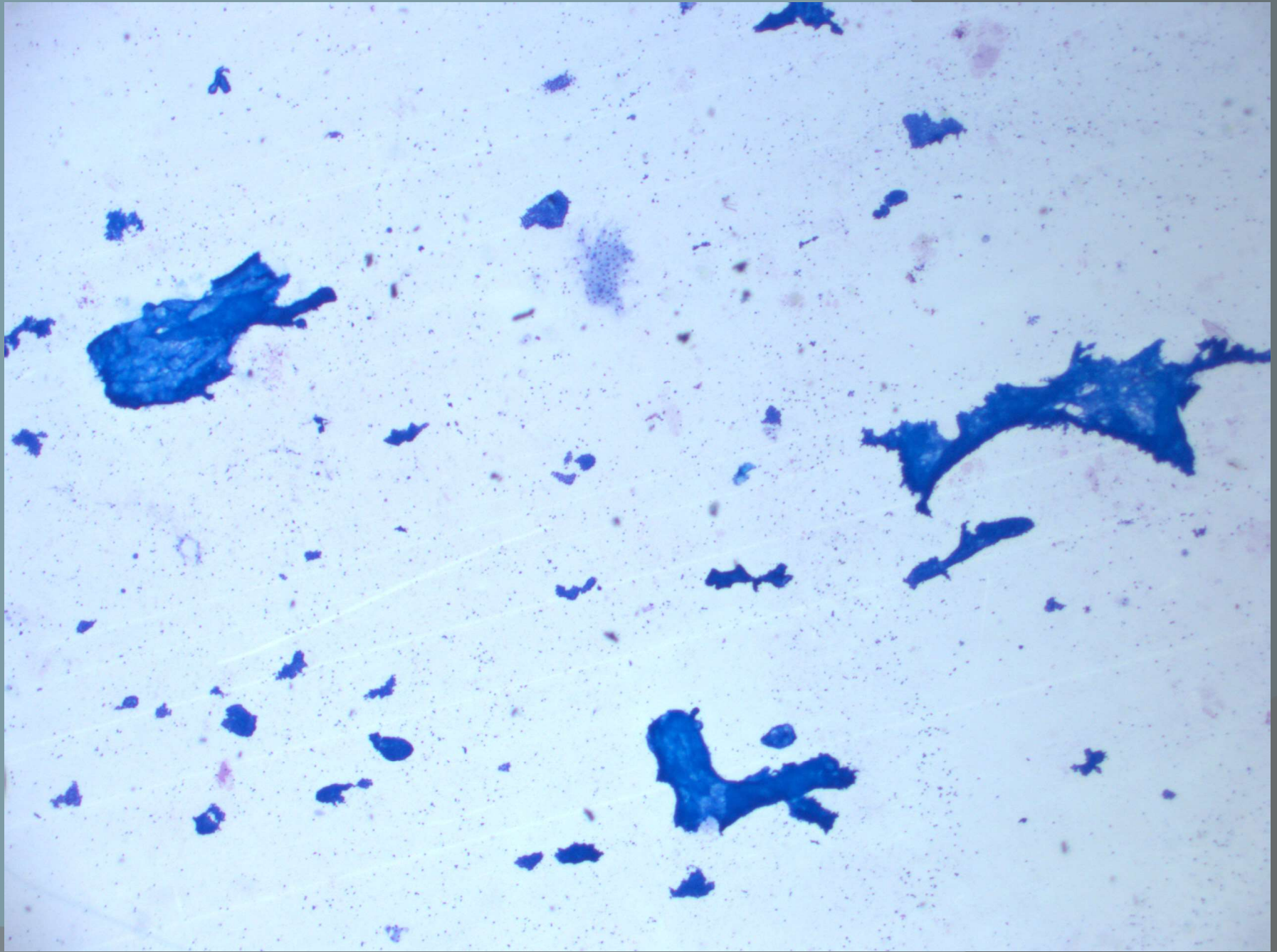
⦿ Husk: Begrund årsagen for din diagnose når du anvender C1

C2 BENIGN

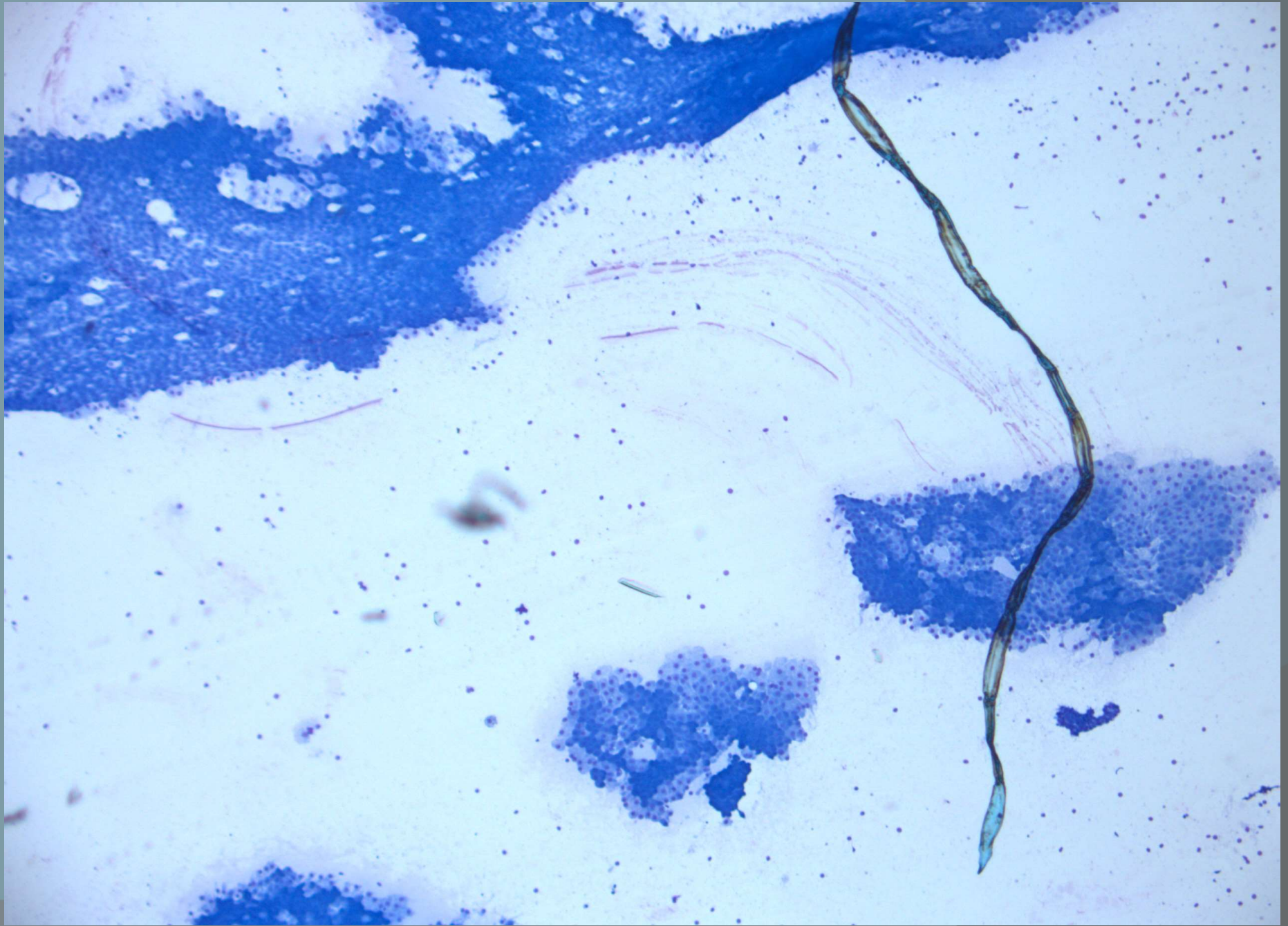

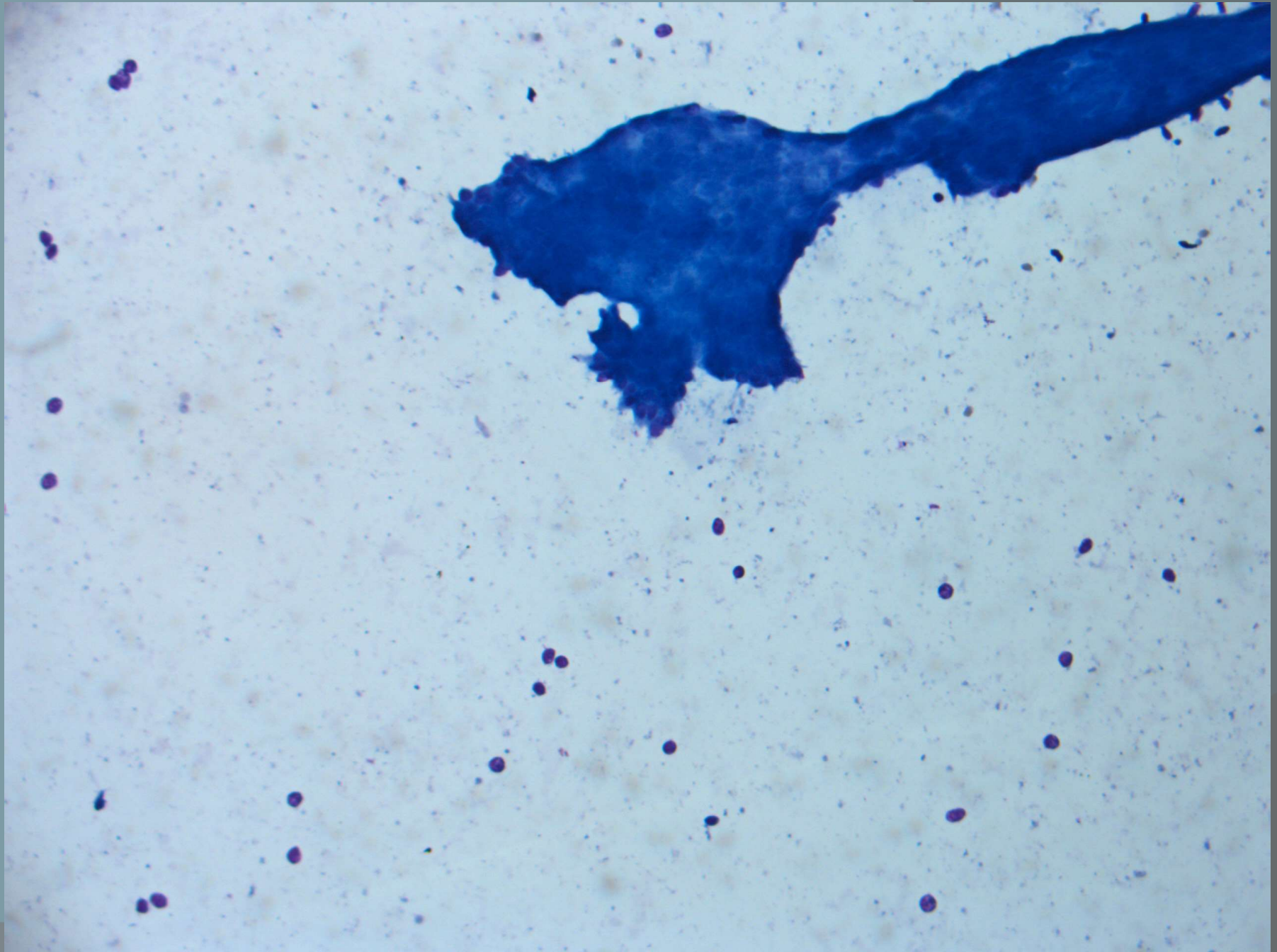
- C2 Benign
  - Repræsentativ uden tegn på malignitet og/eller diagnostisk for en specifik benign proces
    - Fibroadenom
    - Cyste
    - Lymfeknude
    - Absces
    - Fedtnekrose
    - Aterom
    - Graviditet/Laktation
    - Adenose
    - Følger til tidligere kirurgisk indgreb (cikatricielle og/eller reaktive forandringer)

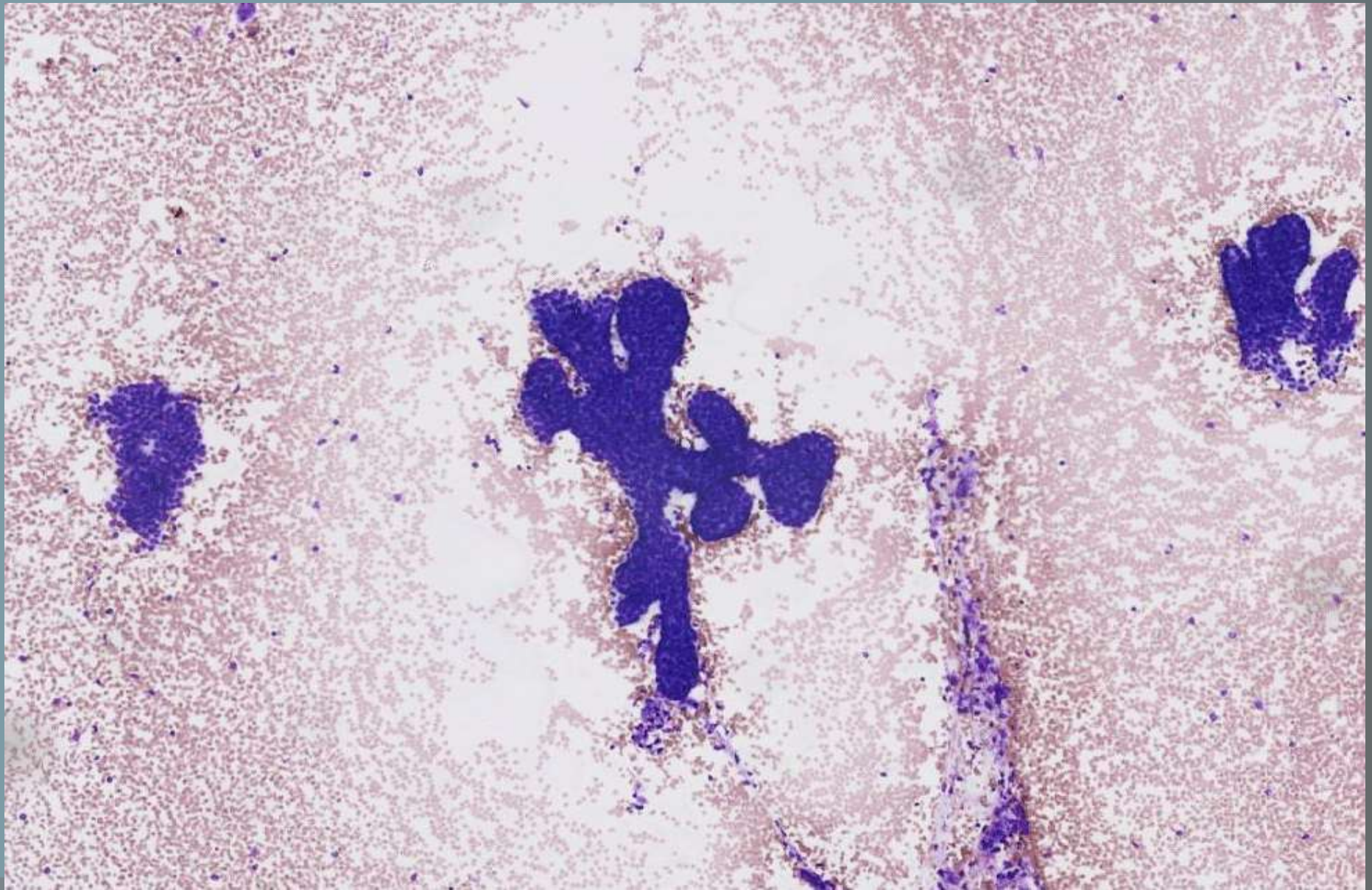

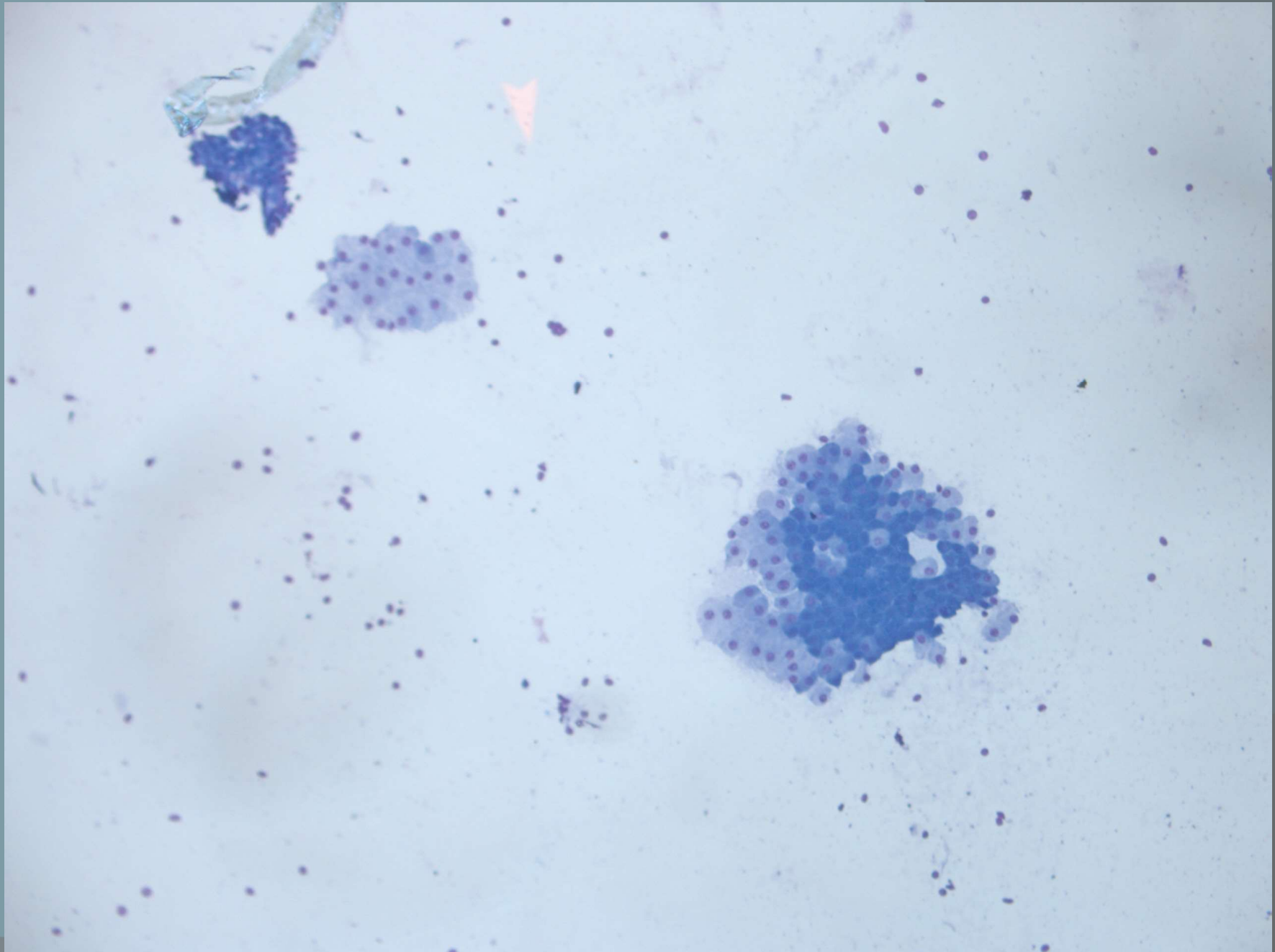

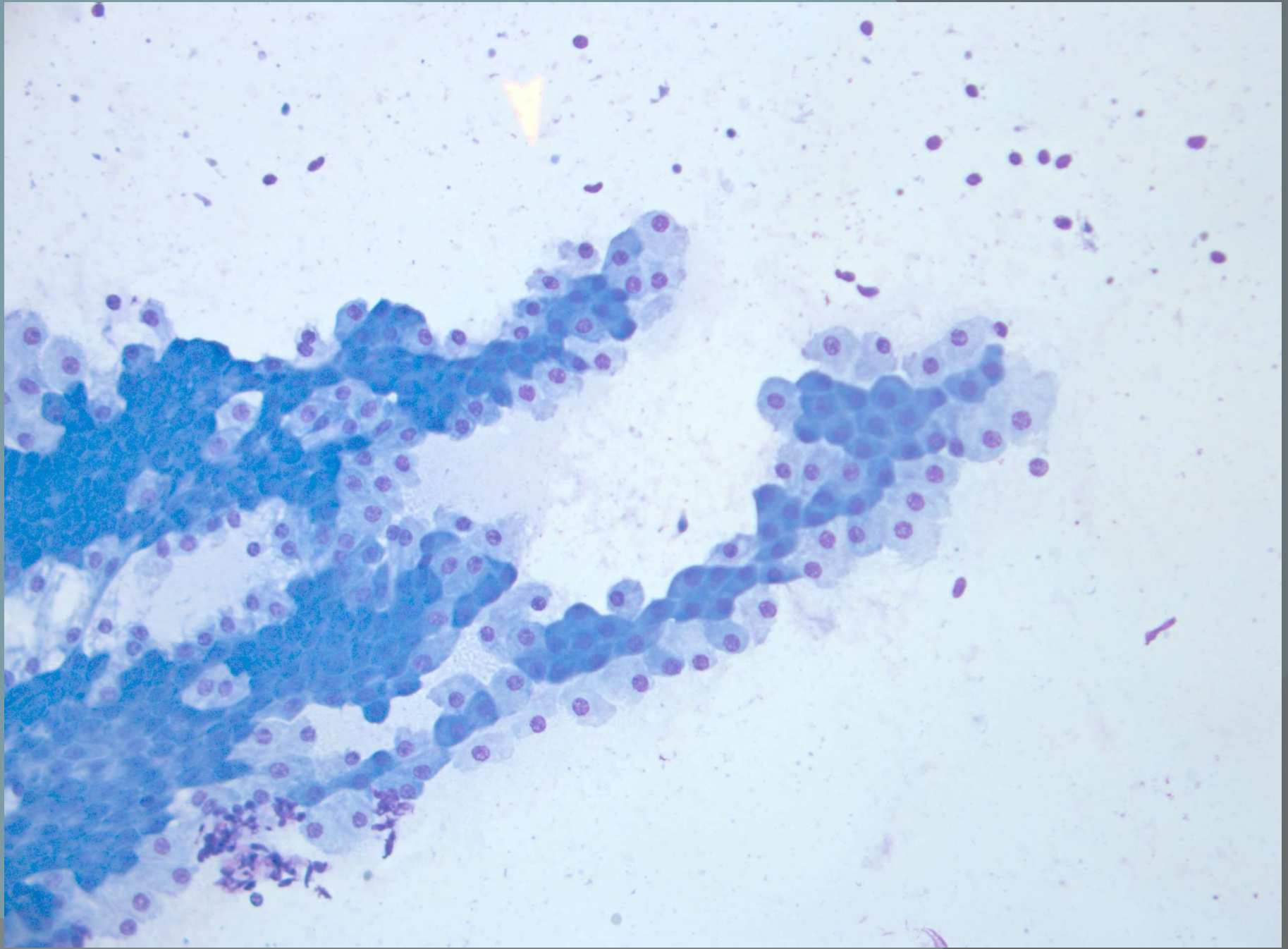

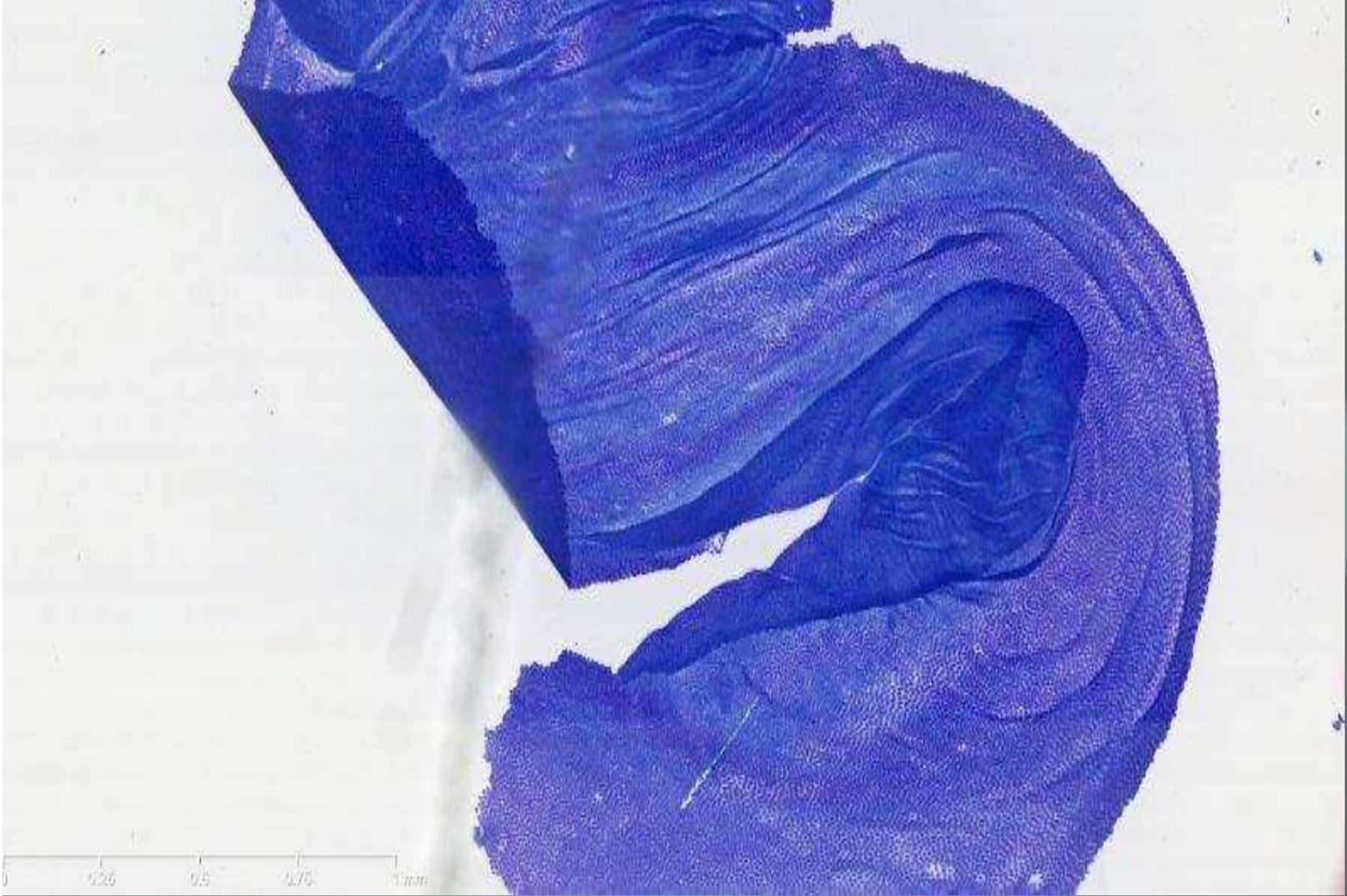

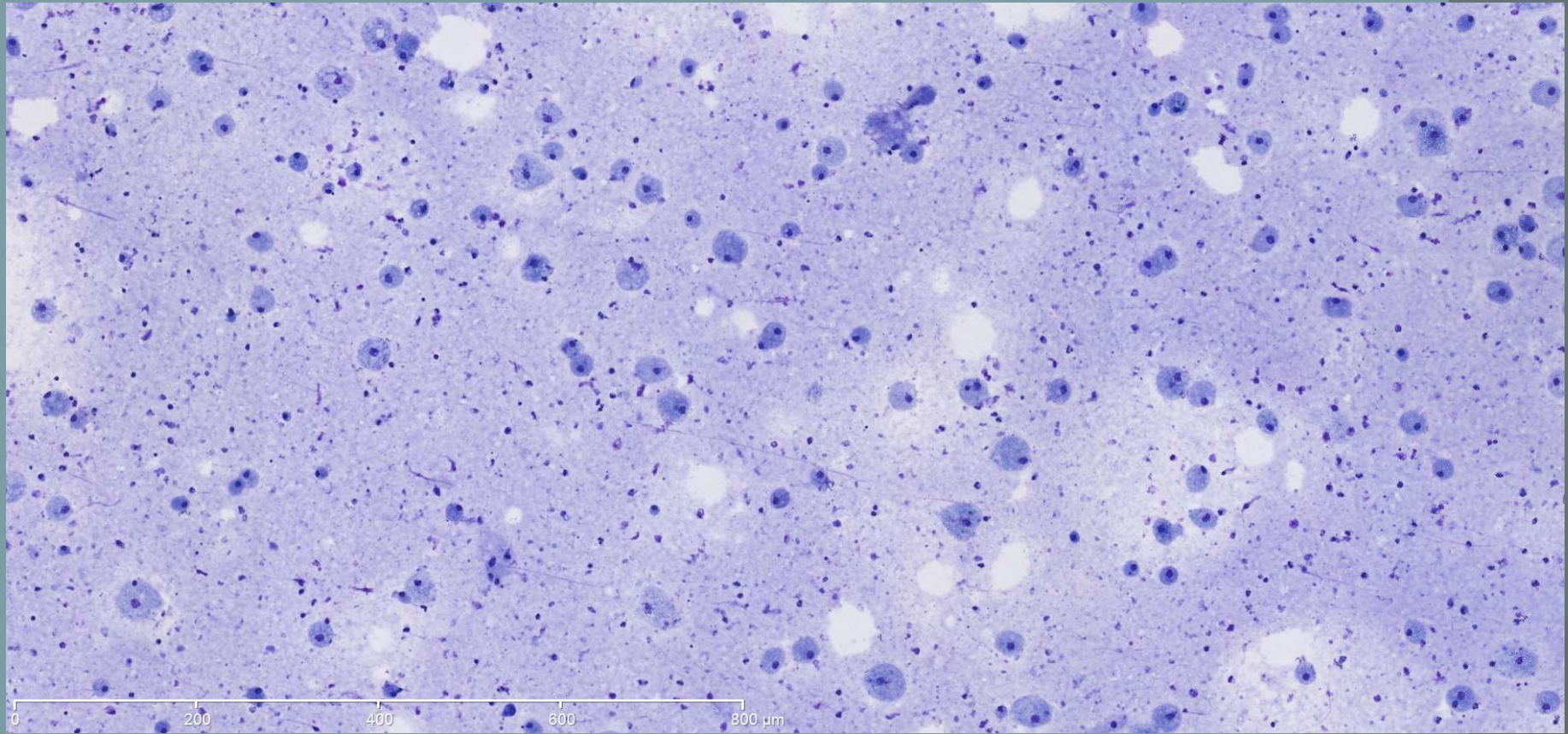

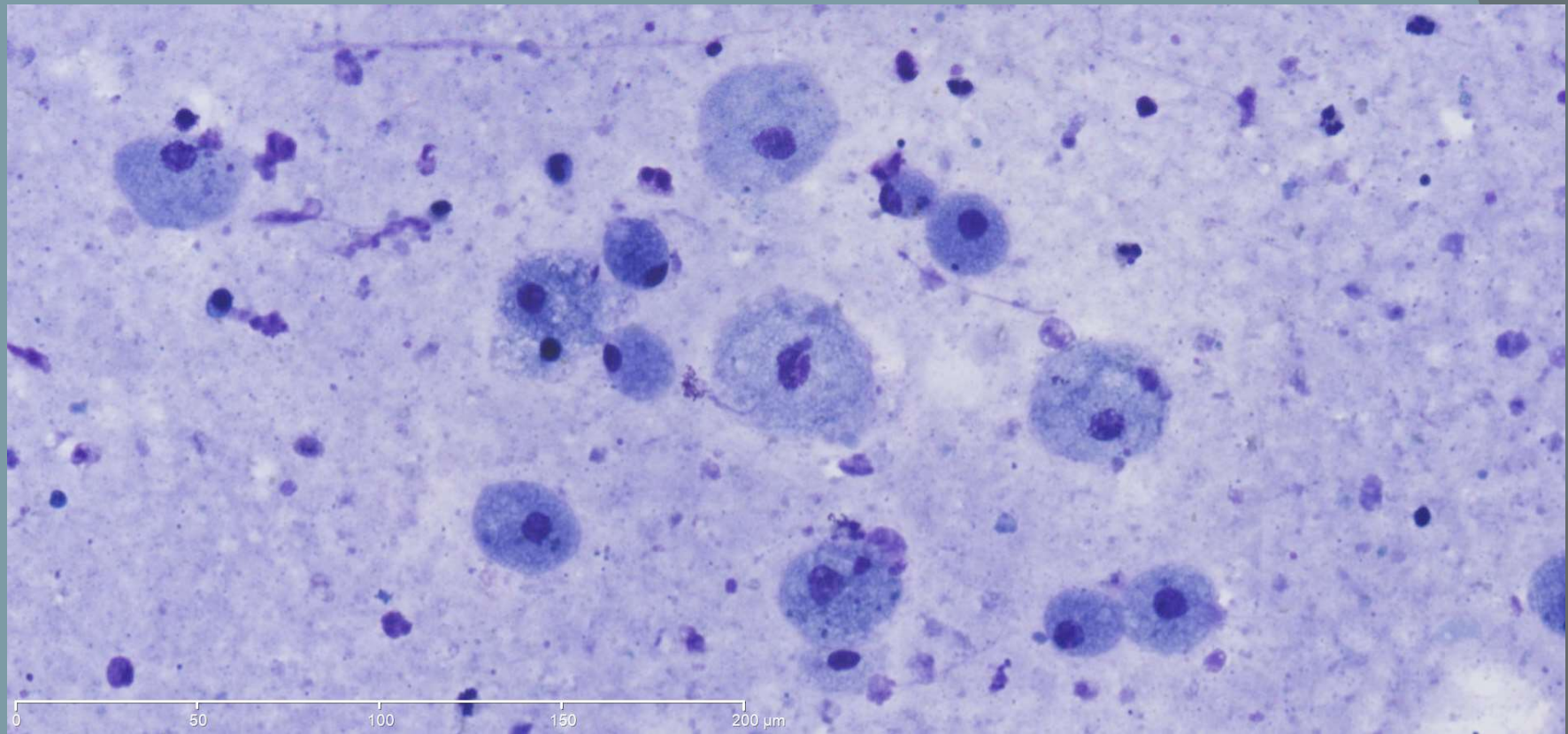

C2

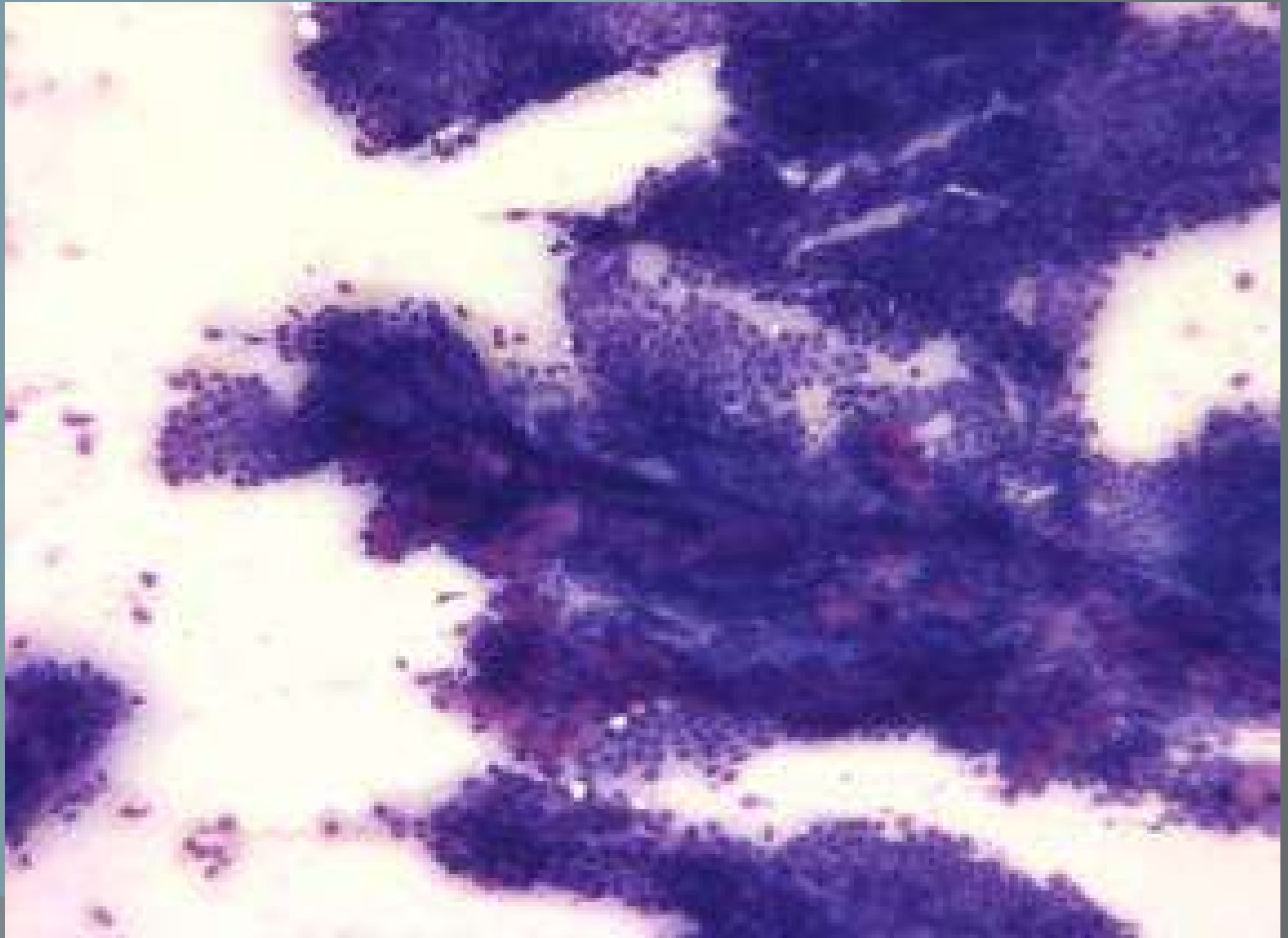
- ◎ Pitfalls:
  - Tubulært Karcinom
  - Invasivt Lobulært Karcinom Grad I
  - Invasivt Duktalt Karcinom Grad I
  - Duktalt Karcinom in Situ Grad I

- ◎ Husk: Tjek altid kliniske oplysninger og mammografibeskrivelse

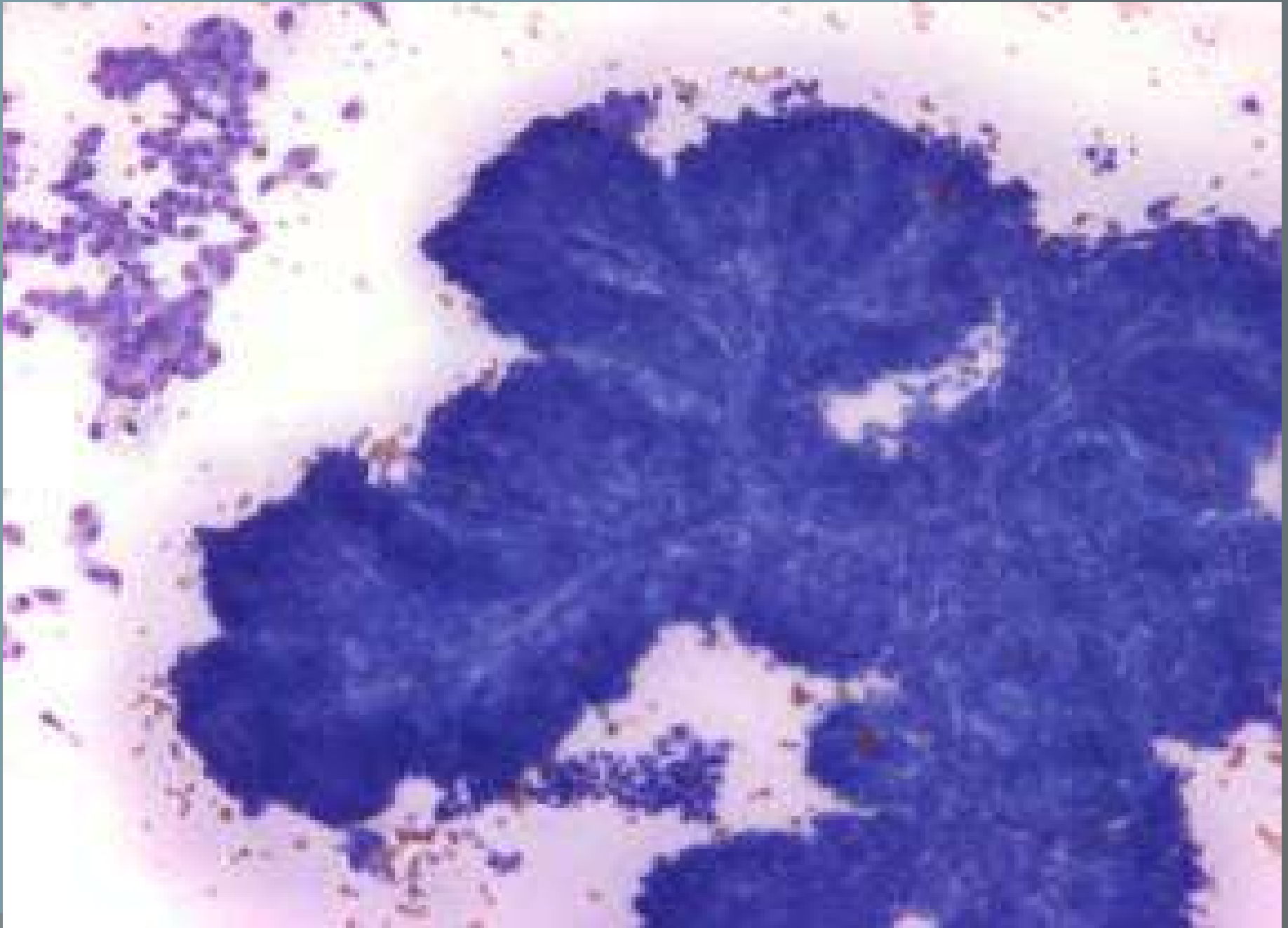

C3 ATYPISK, FORMENTLIG BENIGN

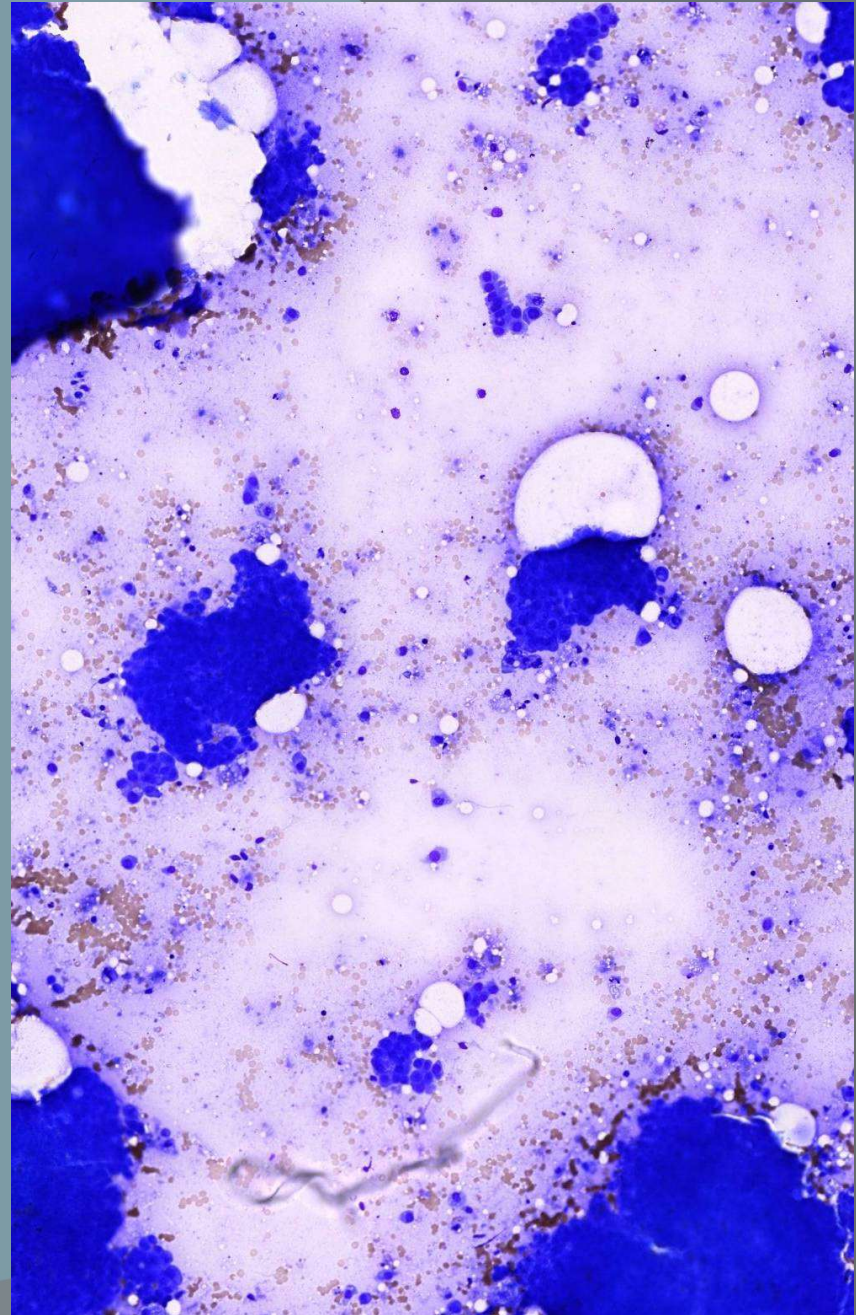
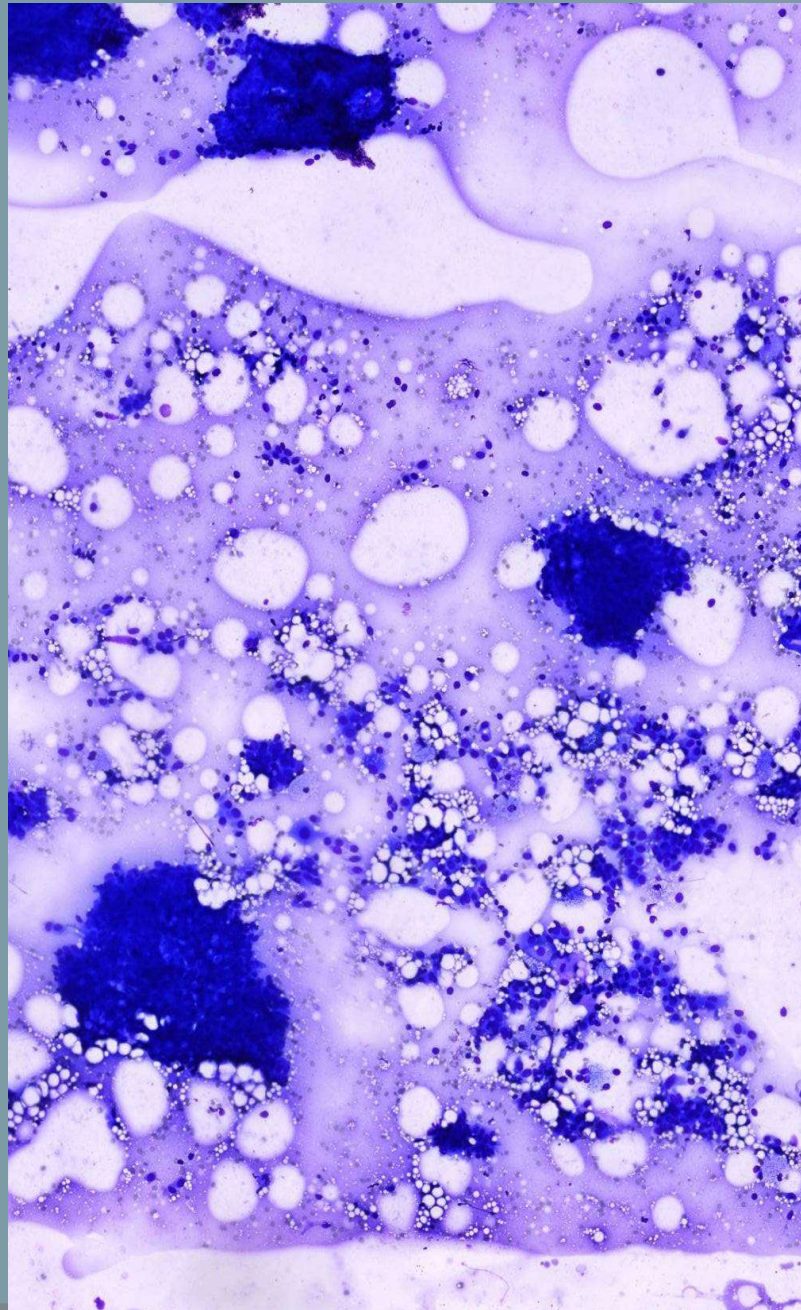

- Formentlig benign
- Følgende forandringer kan ses:
  - Øget kerneatypi
  - Nedsat intercellulær kohæsion
  - Kerner tætlejrede i tredimensionale grupper og strøg
    - Proliferative forandringer
    - Reaktive forandringer

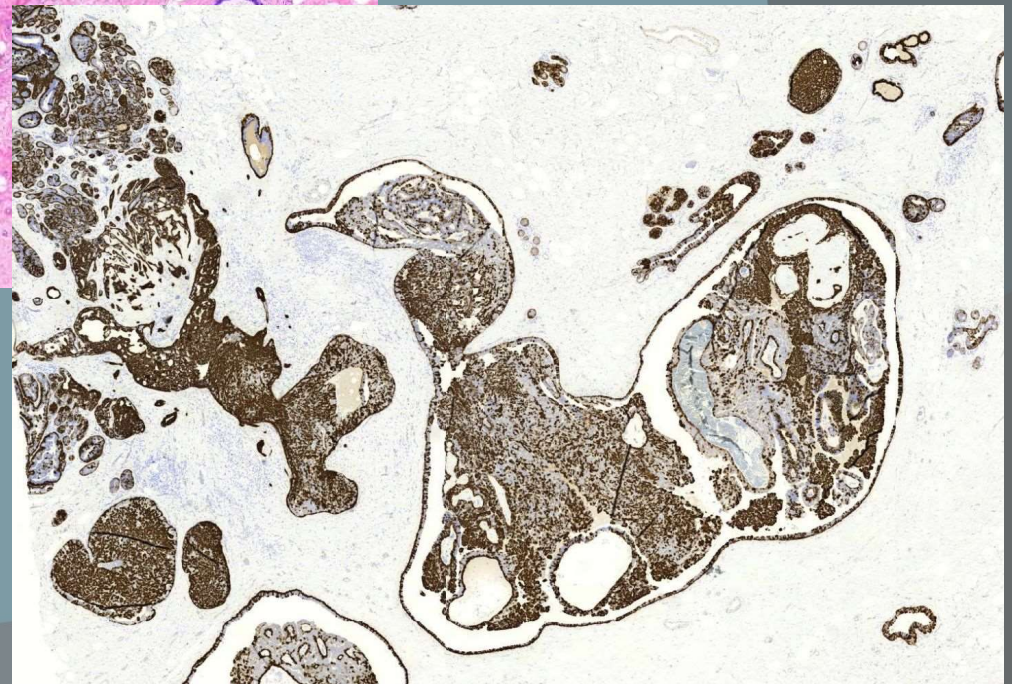
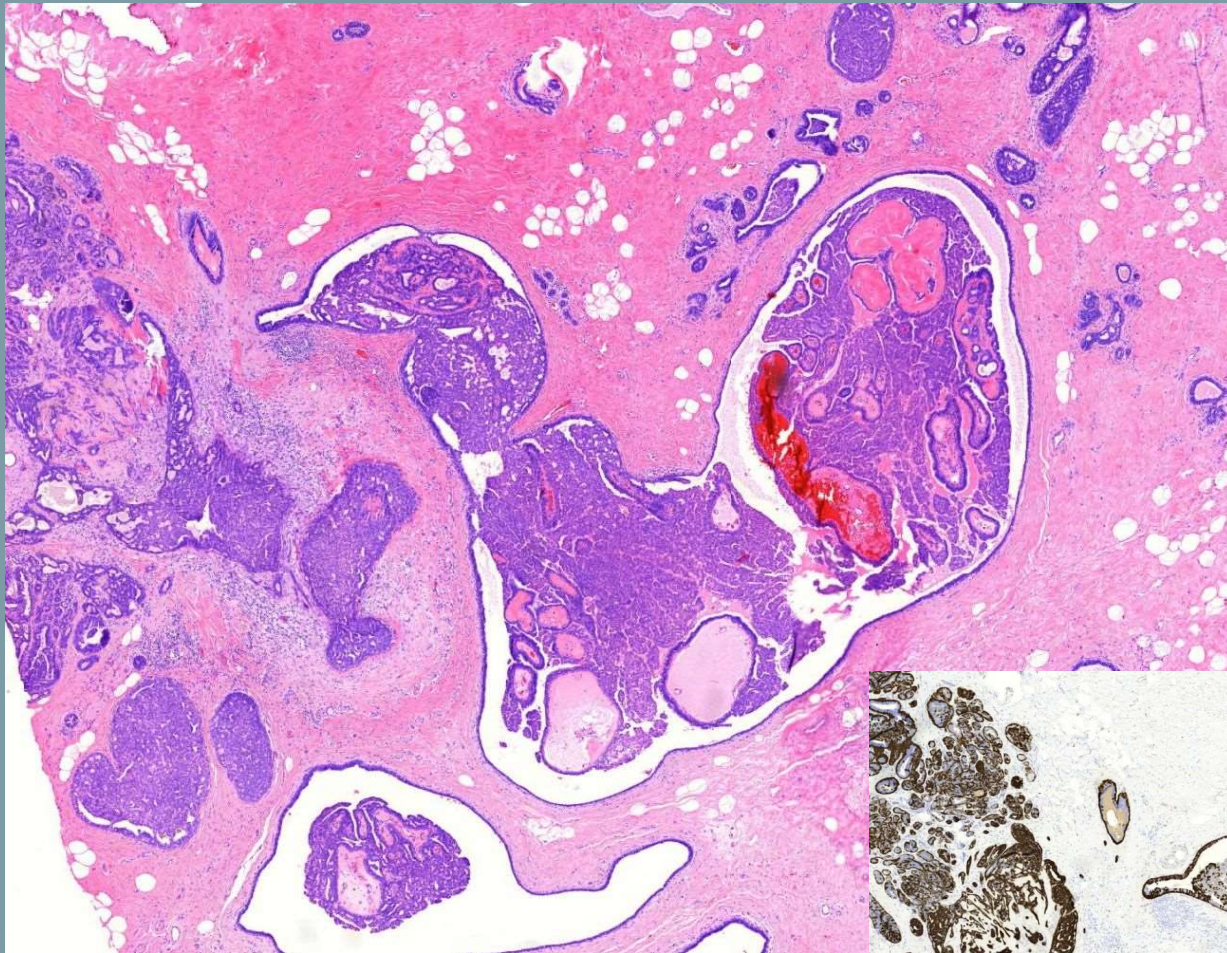

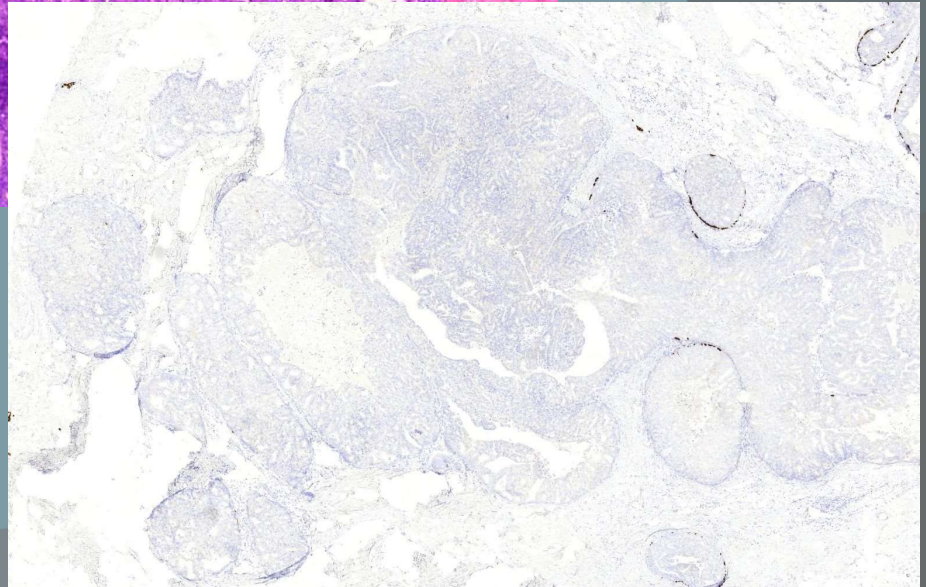
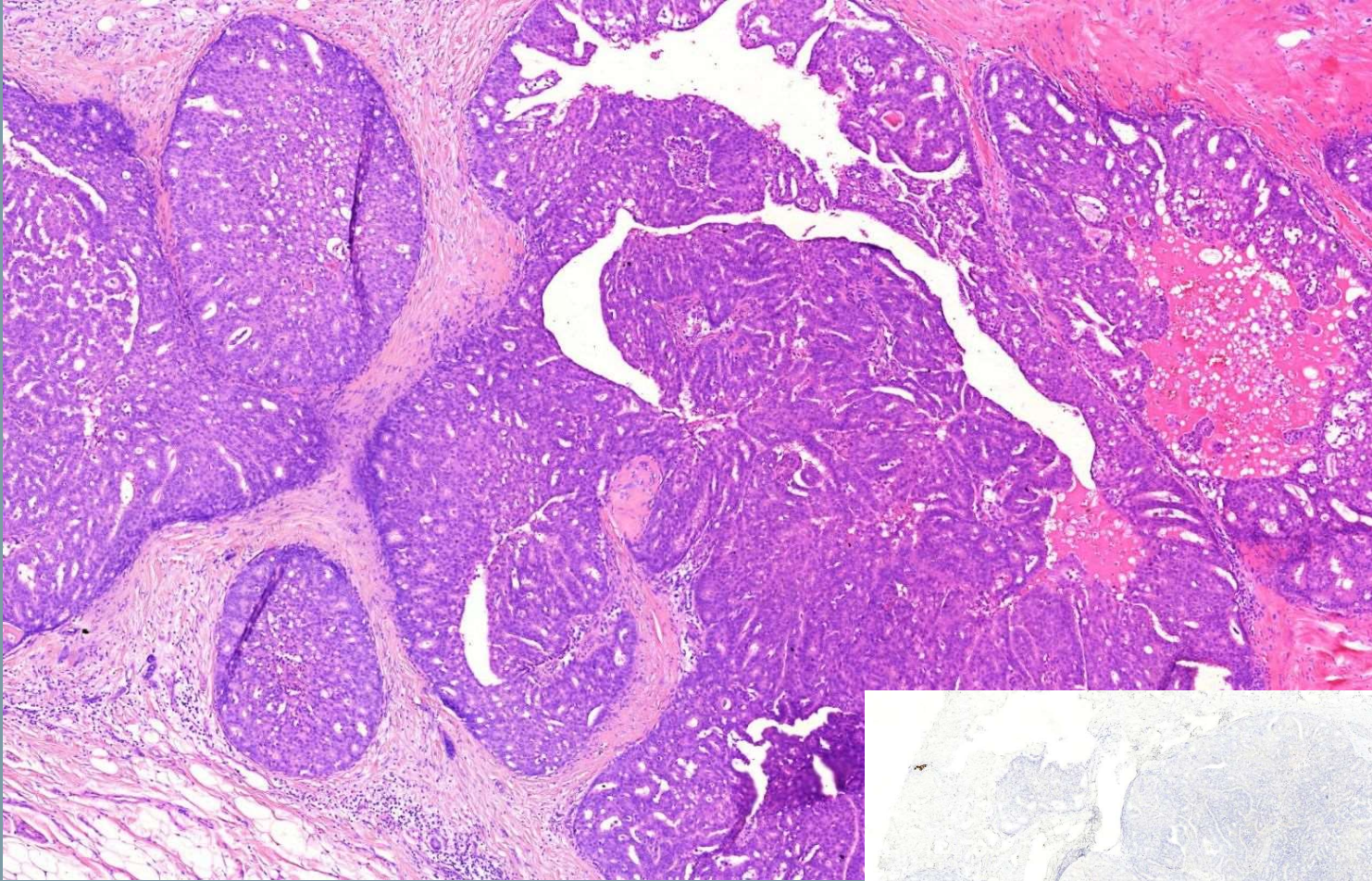

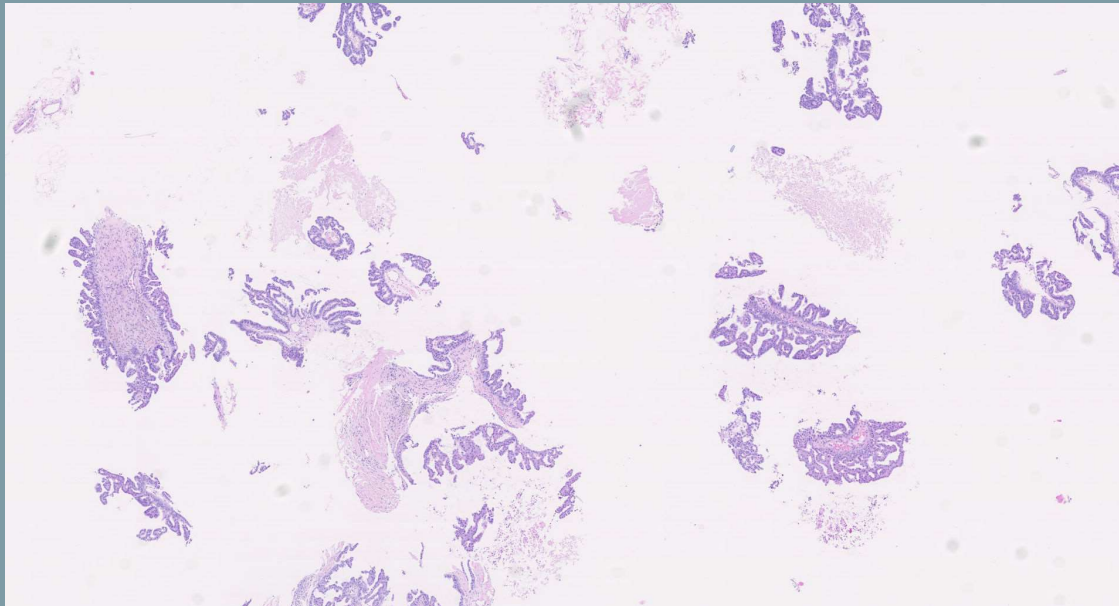

GNB fra patologisk lymfeknudekonglomerat i ve.axil

(4 år tidligere lumpektomeret for papillært karcinom i samsidig mamma, 1 SN neg.), (aktuelt samtidig levermetastaser (fra mammacancer) HE + CK14

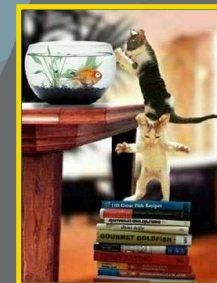

C3 ATYPIISK, FORMENTLIG BENIGN

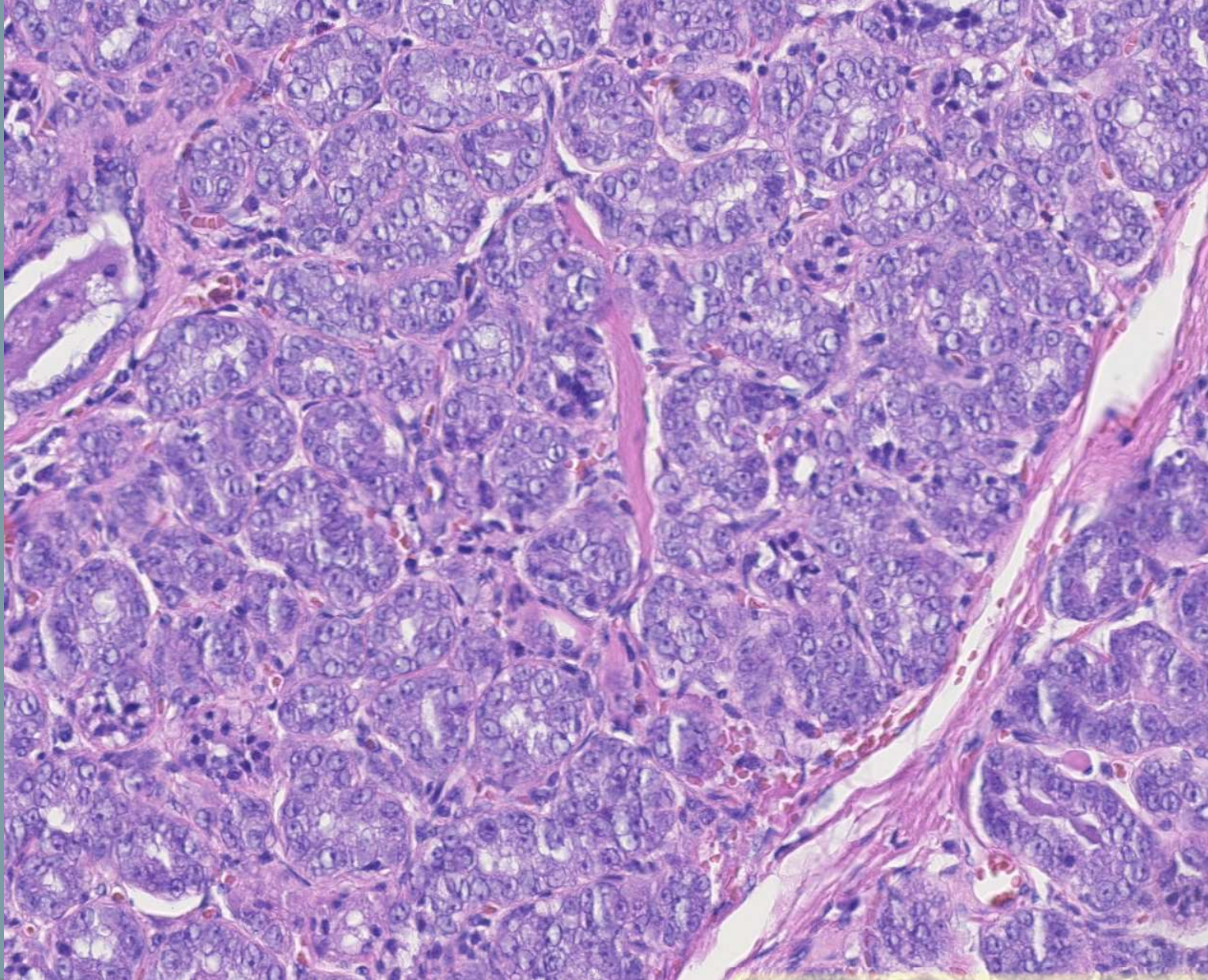

☉ "Pitfalls":

- Benigne læsioner samt reaktive forandringer og artefakter.
- e.x.
  - Fedtnekrose
  - Artefakt
  - Graviditet/Laktation !
  - Cyste
  - Absces
  - fibroadenom
  - Adenose
  - Radialt ar
- Karcinomer med lav malignitetsgrad e.x. Adenoid Cystisk Karcinom
- Husk: Excisionsbiopsi vil ofte være en konsekvens af denne diagnose.

Gravid uge 28

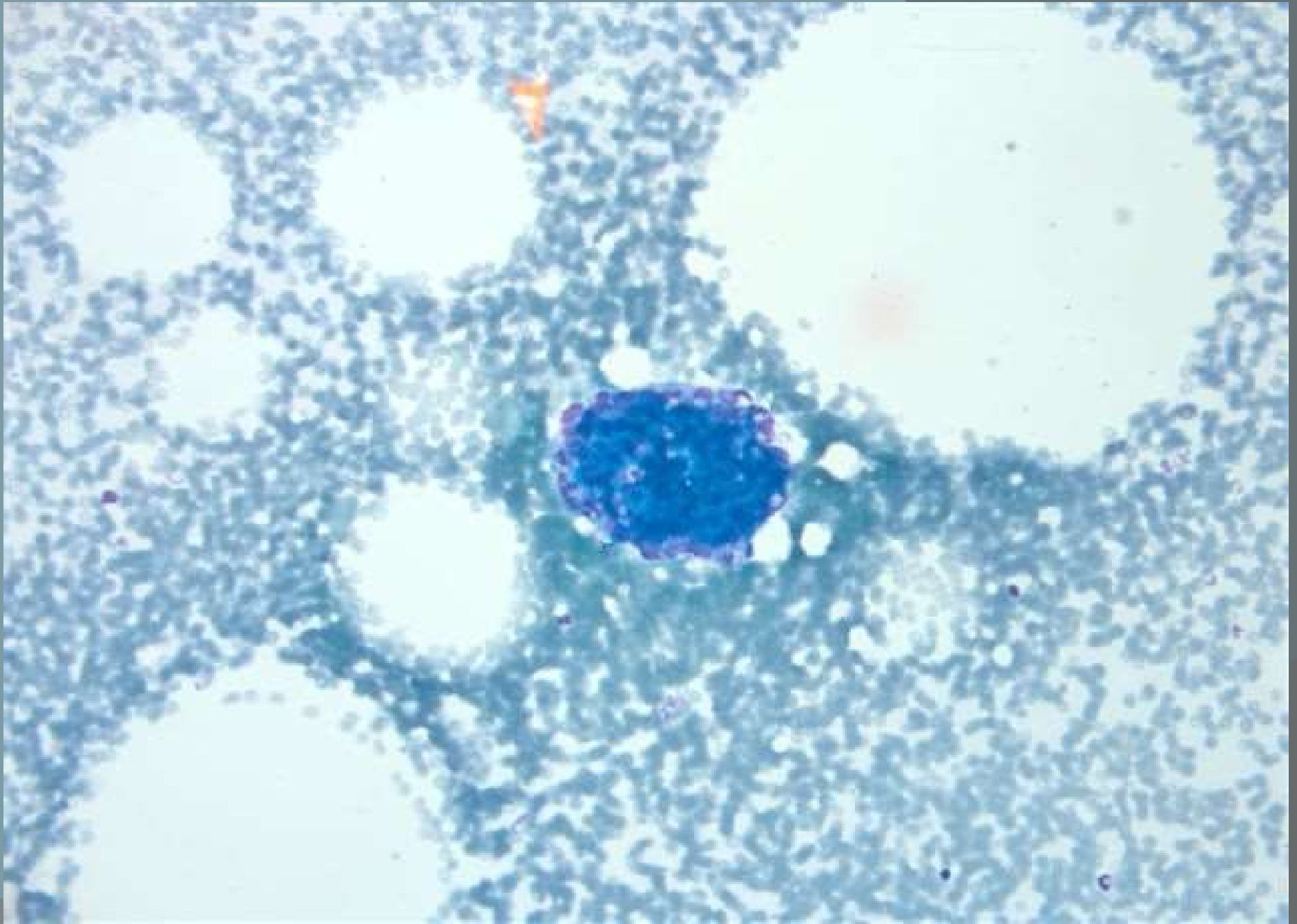
C4

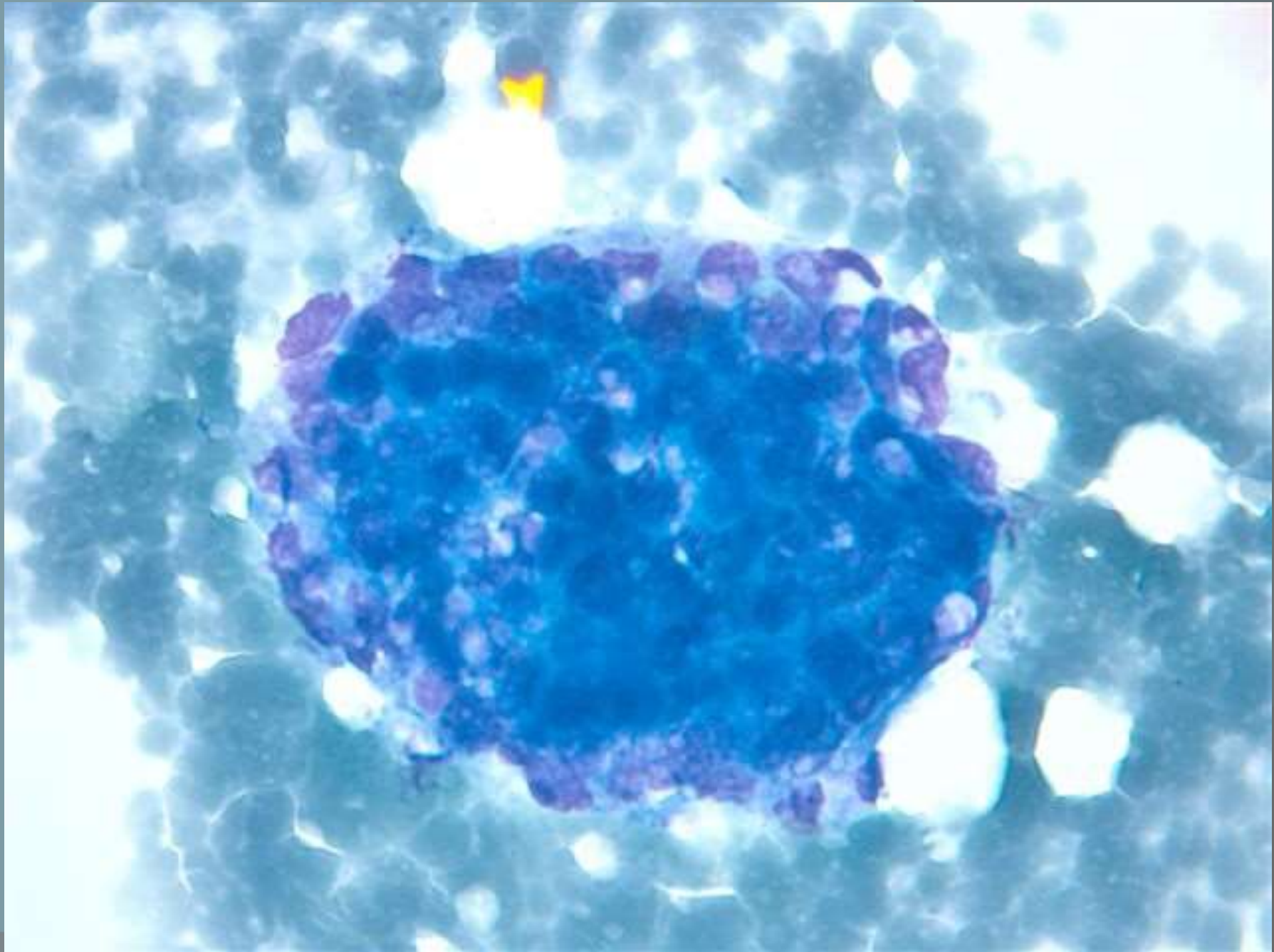
MALIGNITETSSUSPEKT

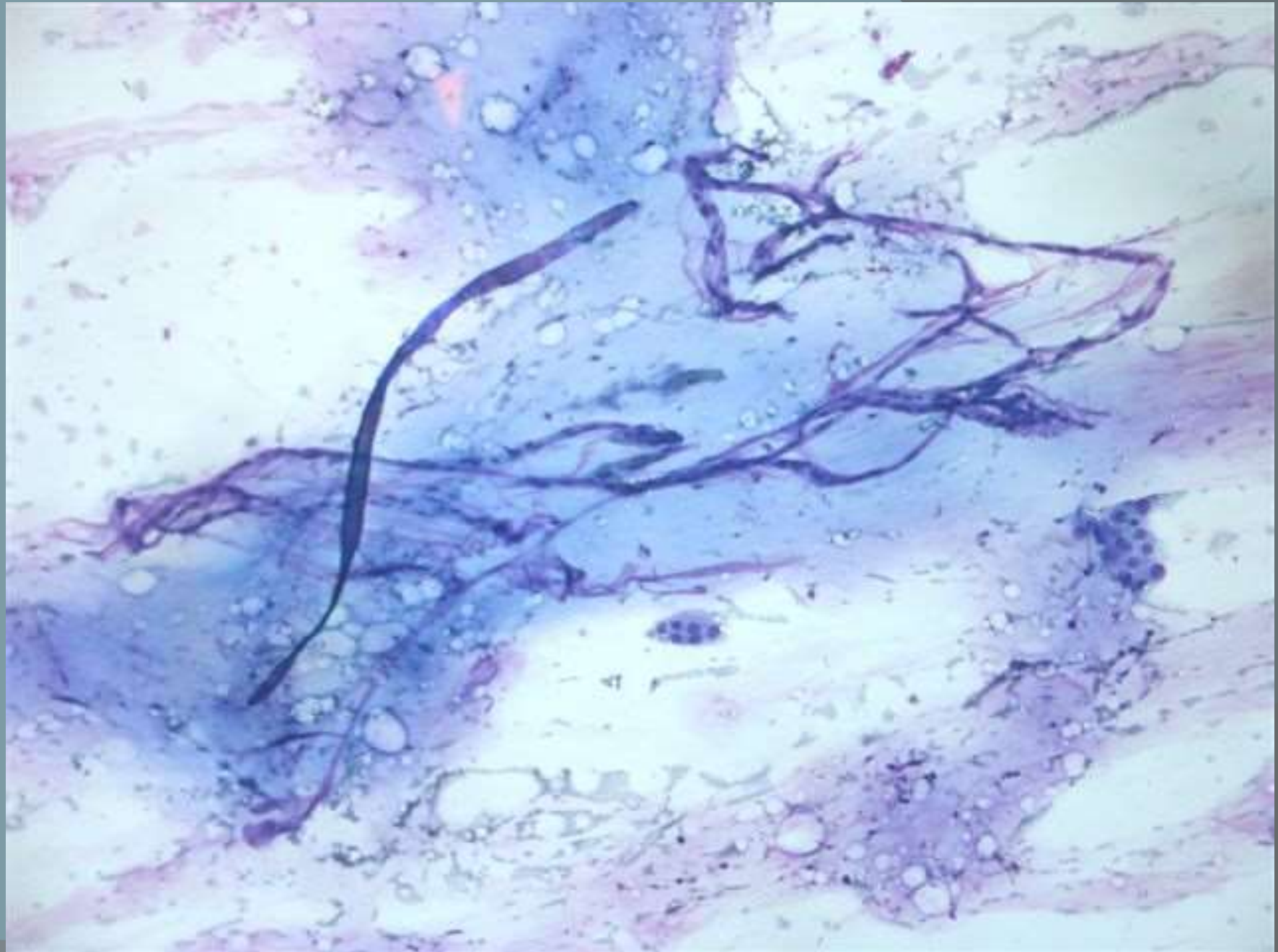
- Karakteristik af præparat
  - Hypocellulært
  - Dårligt bevarede celler
  - Nekrose
  - Større grad af cellulær "atypi" end i C3
  - Forekomst af maligne celler i et ellers benignt udseende materiale
  - Extracellulært slim

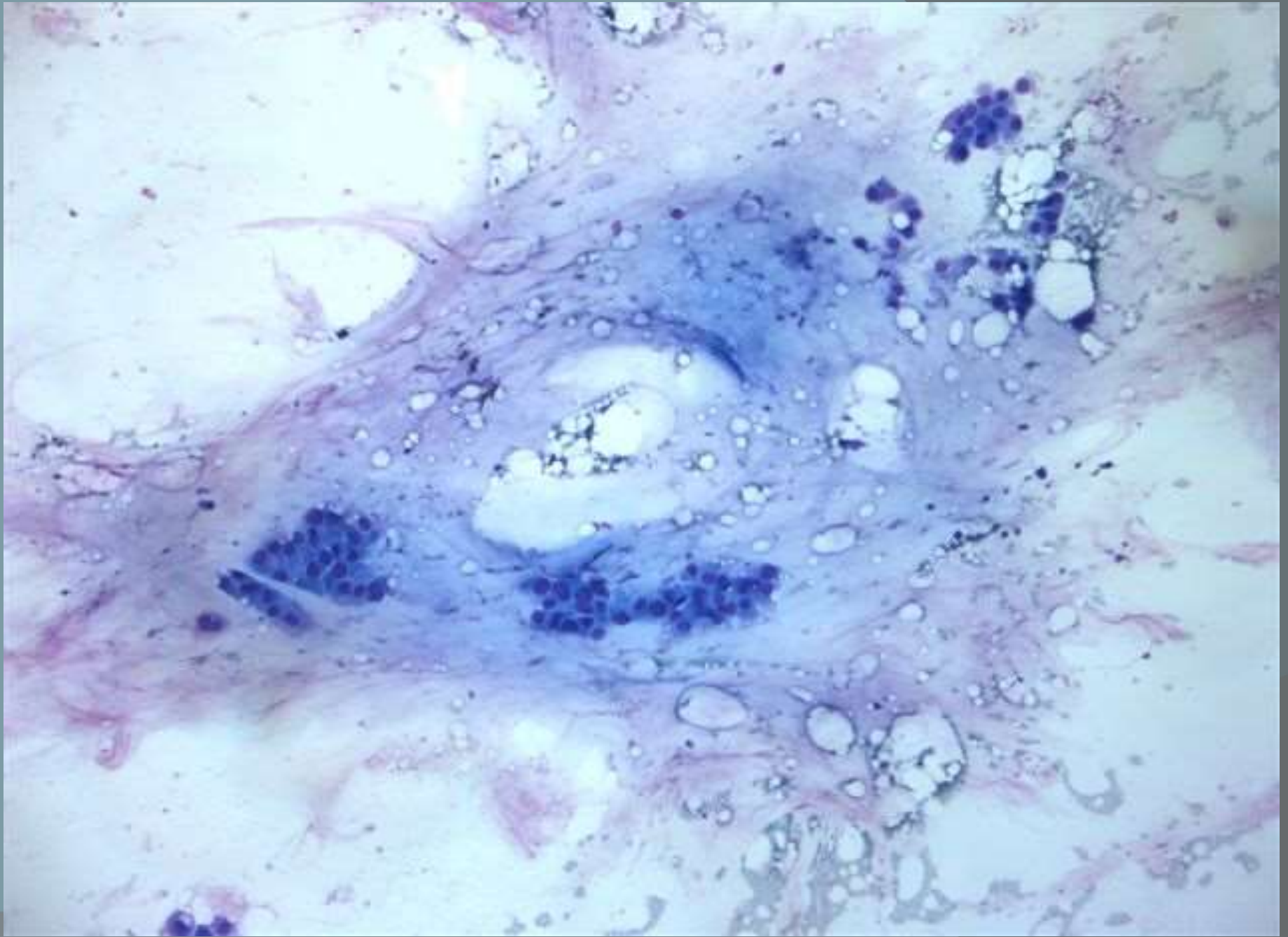

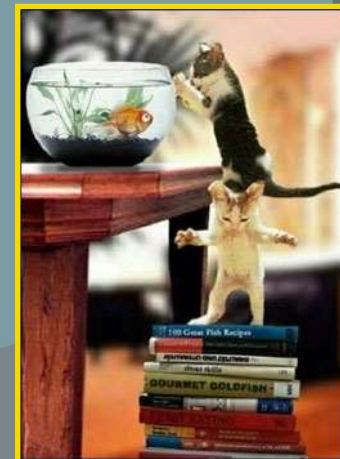

● HUSK

- "Endelig" kirurgi bør ikke udføres på baggrund af en C3 eller C4 diagnose alene/konference

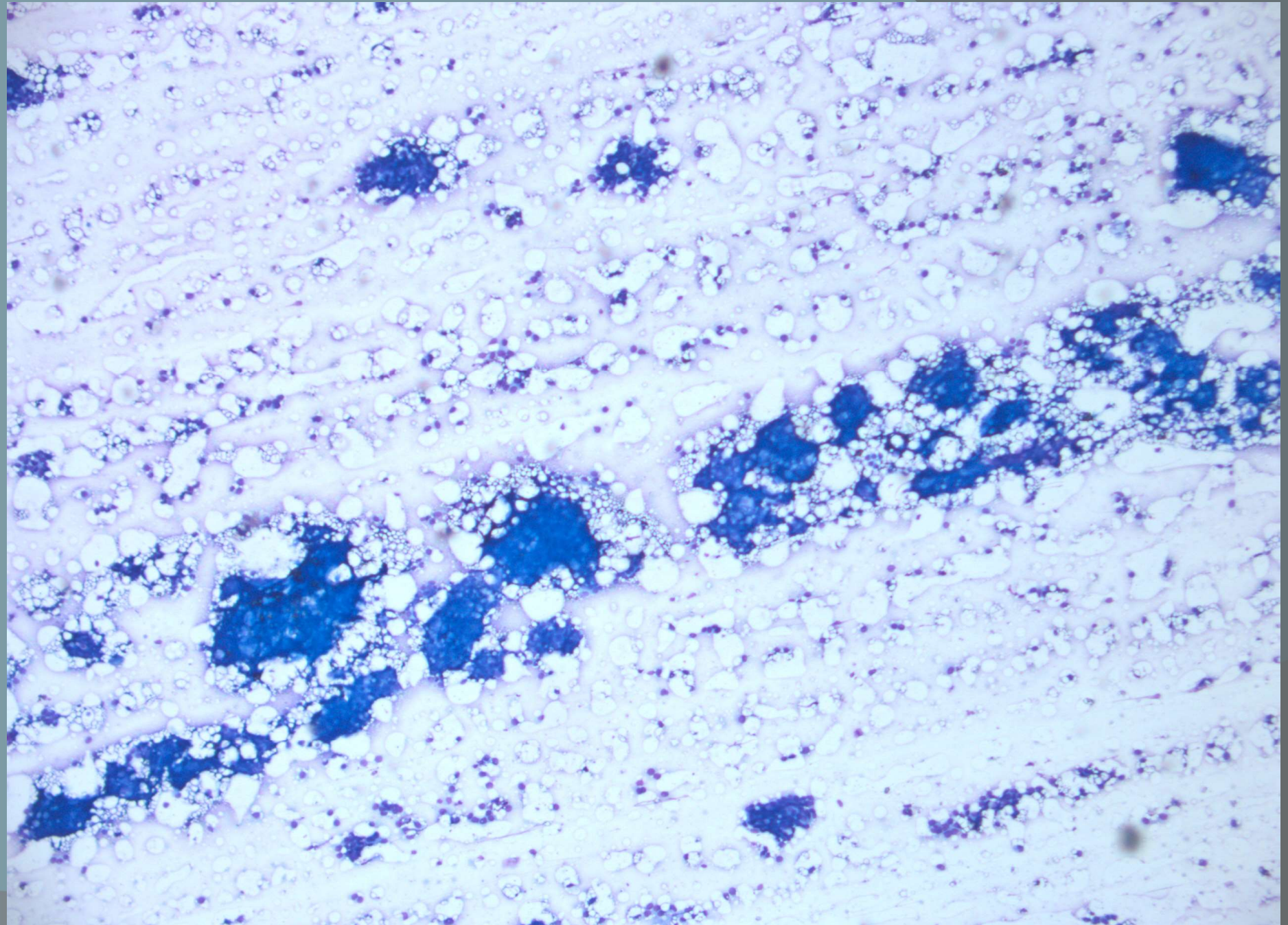
C5 MALIGN

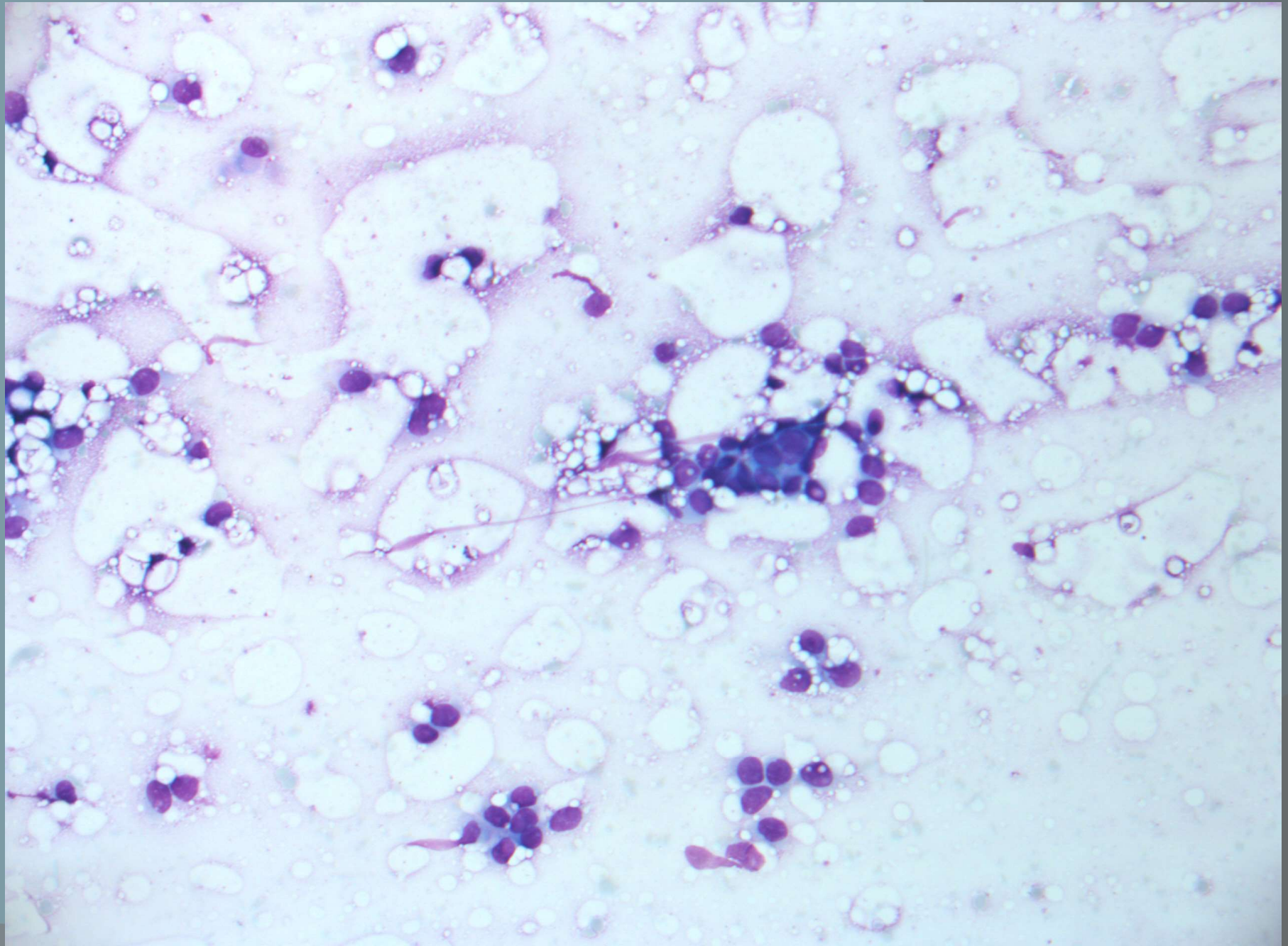
Materialet skal være repræsentativt og diagnosen stilles på baggrund af en kombination af karaktertræk og ikke på baggrund af et enkelt kriterium.

- Cellulært materiale
- Tredimensionel lejring af cellegrupper
- Kernekaraktistika
  - Irregulær kernemembran
  - kernepleomorfi
  - Øget kerne/cytoplasma ratio
  - Hyperkromatiske kerner med nukleole
- Kerneoverlejring
- Nedsat intercellulær kohæsion
- I baggrunden kan ses nekrose

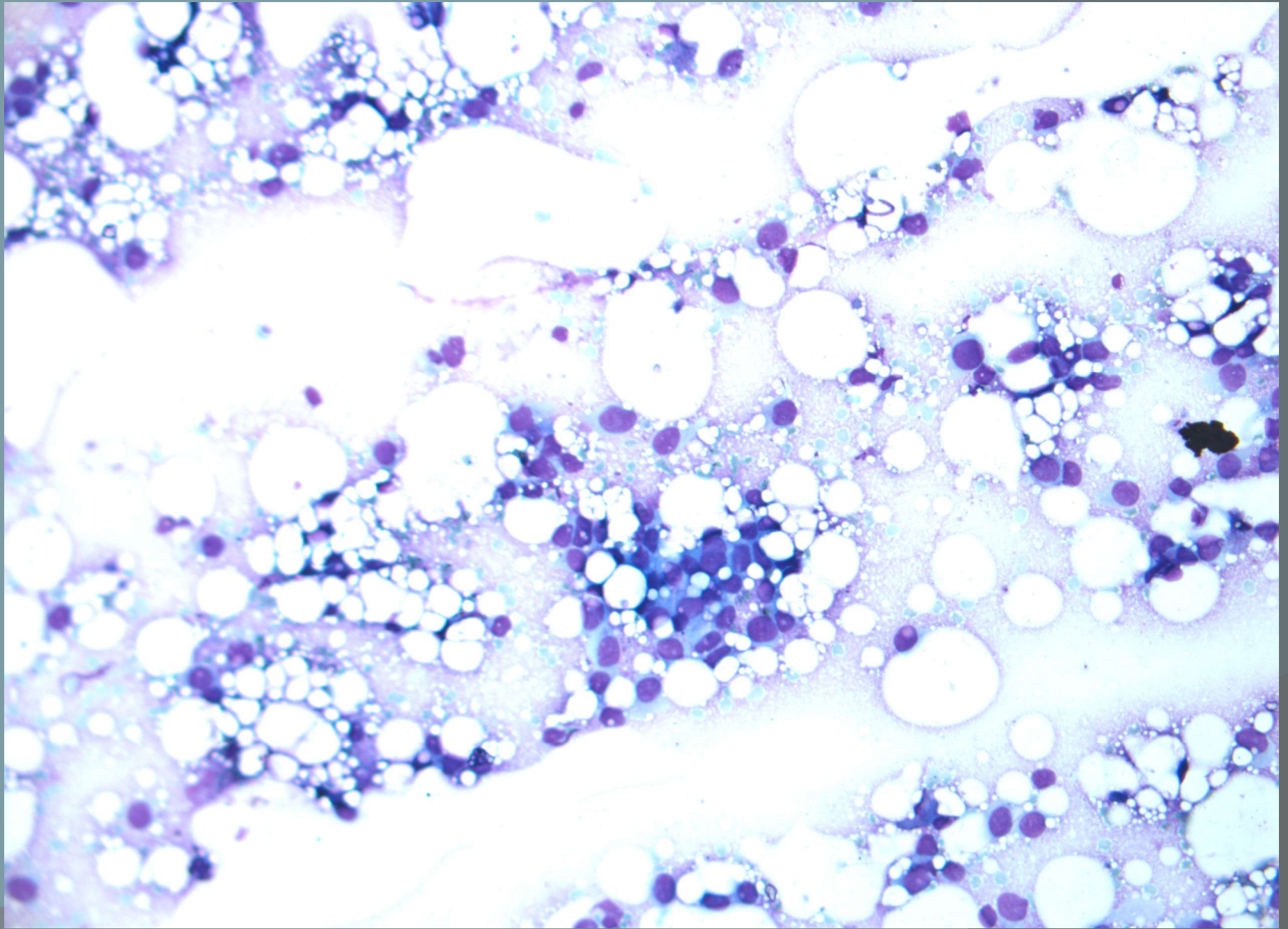

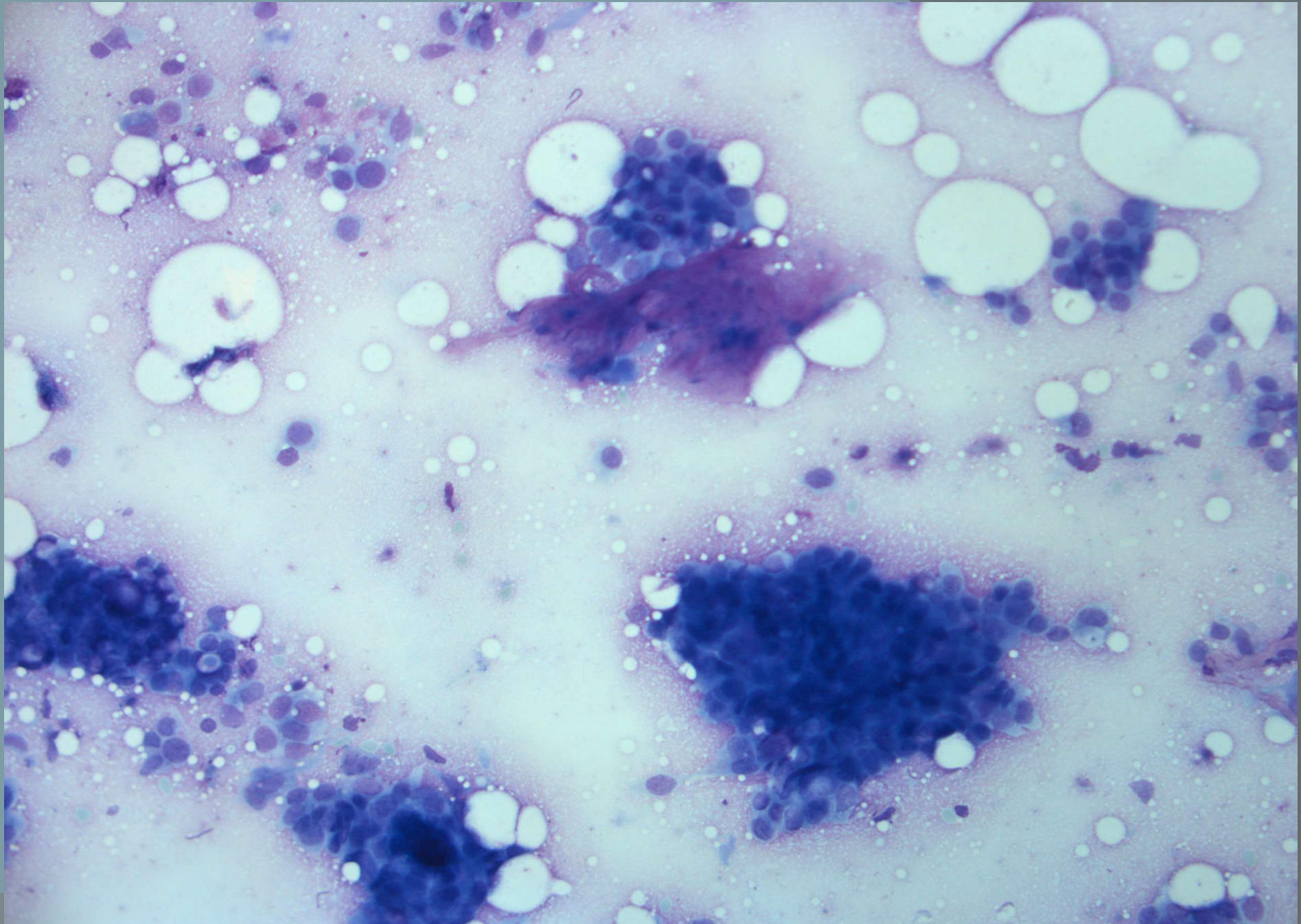

■

⦿ Pitfalls (C4 & C5):

- **Fibroadenom**
- **Papillom**
- **Radialt ar**
- **Lactation**
- **Forandringer efter kirurgi**
- **Forandringer efter strålebehandling**
- **Microglandulær adenose**

- Apocrine celler
- Artefakt
- Fedtnekrose
- Granulomatøs mastitis
- Granular celle tumor

- ⦿ Husk:
DCIS kan ikke med sikkerhed skelnes fra Invasivt Duktalt Carcinom

Diagnostische Kriterien FNAC

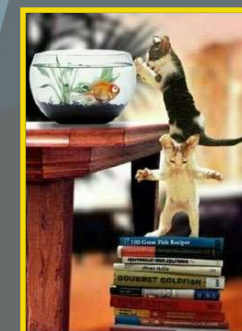
European guidelines for quality assurance in breast cancer
screening and diagnosis.
Fourth Edition 2006 European Commission

Nuclear characteristics	Benign	Malignant
Size (in relation to RBC diameter)	Small	Variable, often large, depending on tumour type
Pleomorphism	Rare	Common
Nuclear membranes (PAP stain)	Smooth	Irregular with indentations
Nucleoli (PAP stain)	Indistinct or small and single	Variable but may be prominent, large and multiple
Chromatin (PAP stain)	Smooth or fine	Clumped and may be irregular
Additional features	Apocrine metaplasia foamy macrophages	Mucin, intracytoplasmic lumina; psammomatous intraepithelial calcifications

-
- Husk:
  - C1 Uegnet
    - Begrund din diagnose
  - C2 Benign
    - Check klinik og mammografibeskrivelse
  - C3 Atypiske celler, formentlig benign
    - Næsten altid excisionsbiopsi/GNB
  - C4 Malignitetssuspekt
    - Altid excisionsbiopsi/lumpektomi
  - C5 Malign
    - Check klinik og mammografibeskrivelse
- Husk:
  - Endelig kirurgi bør ikke baseres alene på FNAC/ MDT

Brug altid én af disse

- *SNOMED-kodning*
- *C1 M09010 uegnet til diagnostisk vurdering*
- *C2M09462 ingen malignitetssuspekterede celler*
- *C3M69700 atypiske celler*
- *C4M69760 malignitetssuspekterede celler*
- *C5M80013 maligne tumorceller*

FNA, AXIL

FNA, AXIL

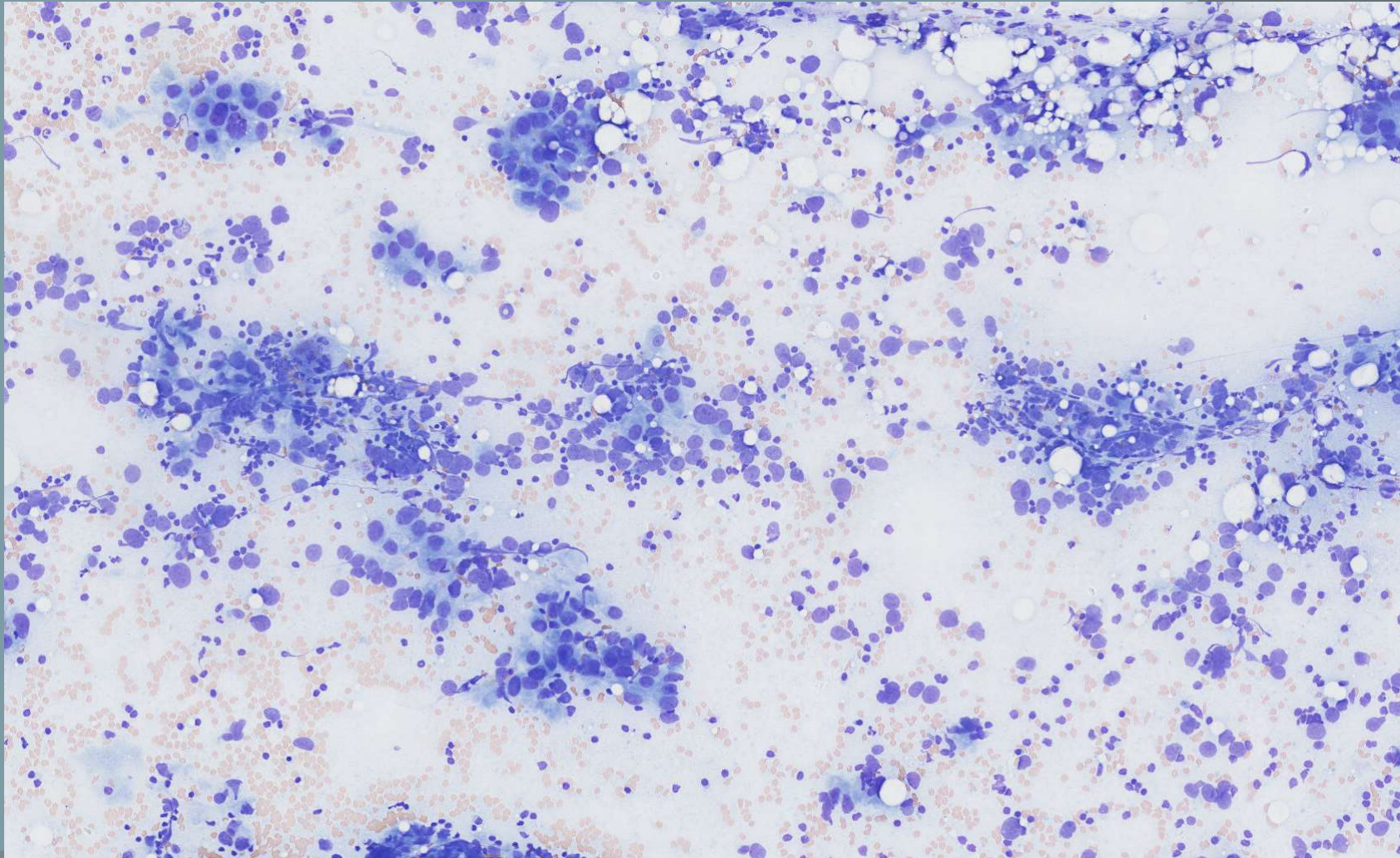

- *Repræsentativ ?*
- *Lymfeknudebaggrund ?*
- *Hvis malign (epiteliale celler) er der pr. def. tale om lymfeknude i axil uanset mangel på lymfeknudebaggrund*
- *FNA er god til at afklare metastaseproblematik, hvorimod lymfom kræver yderligere (histologisk) materiale.*

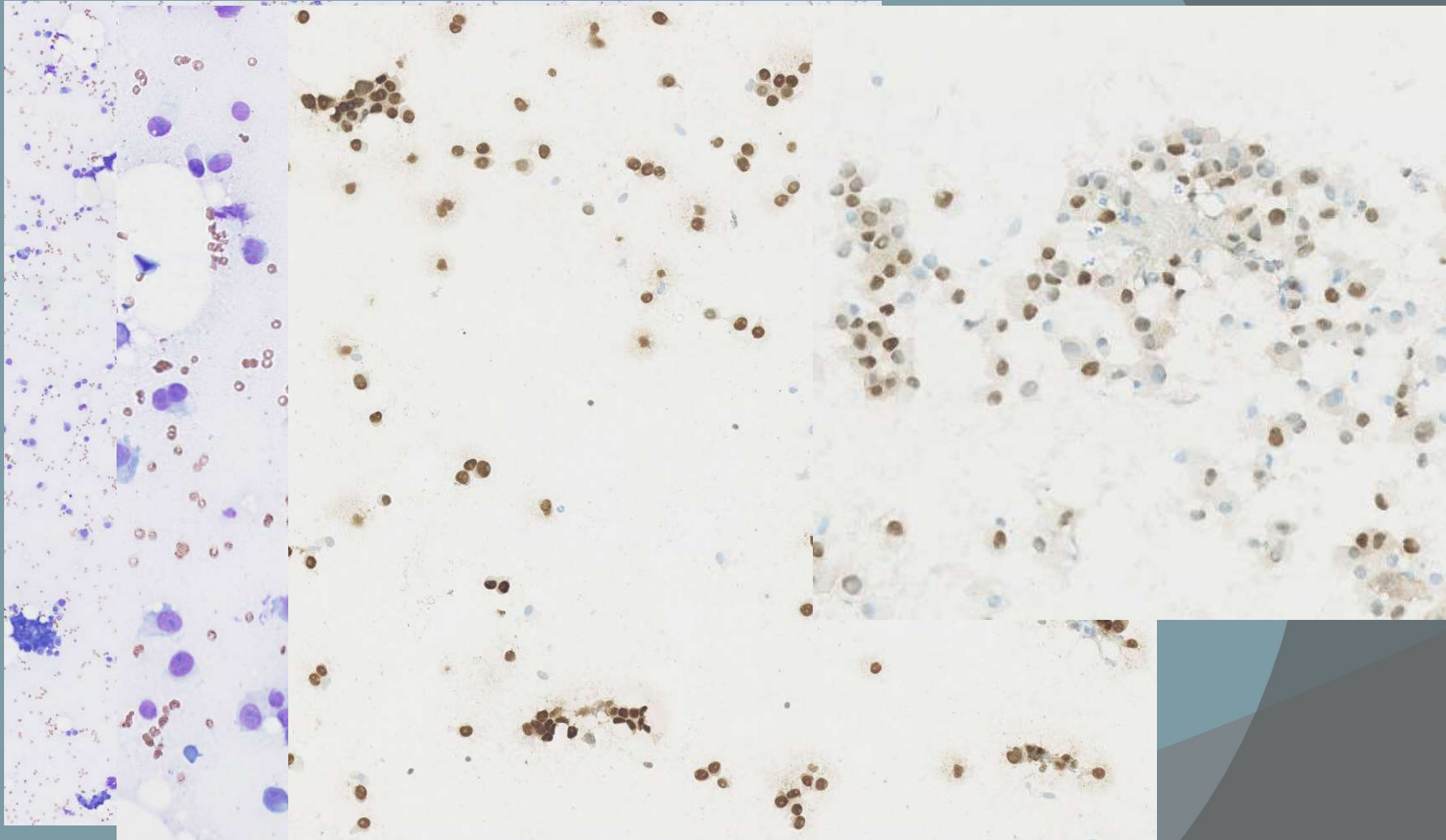
("The malignant cells of the vast majority of lymphomas are indistinguishable from benign lymphoid cells" - De May "Aspiration Cytology")

FNA, AXIL

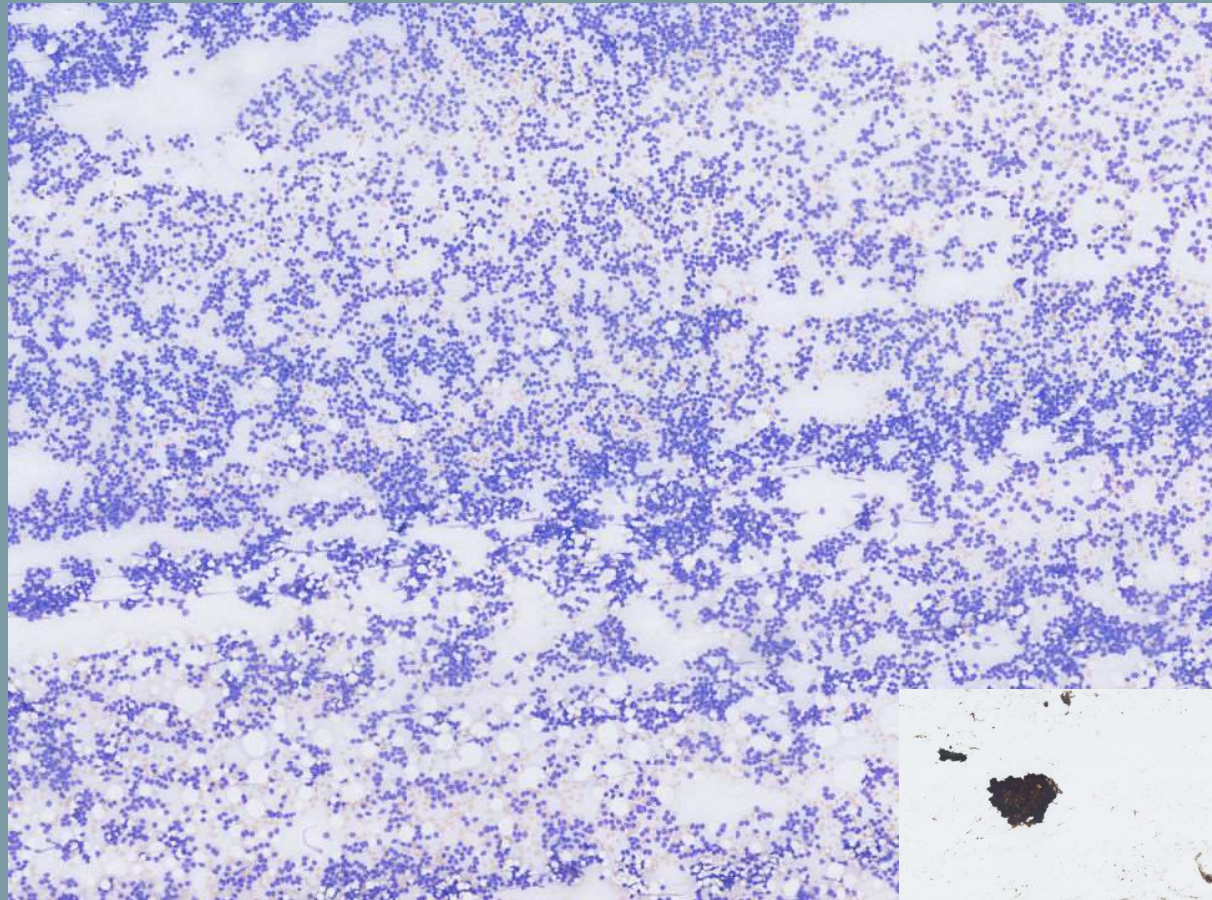

FNA, AXIL, ukendt primærtumor (Giemsa, GATA3, ER)

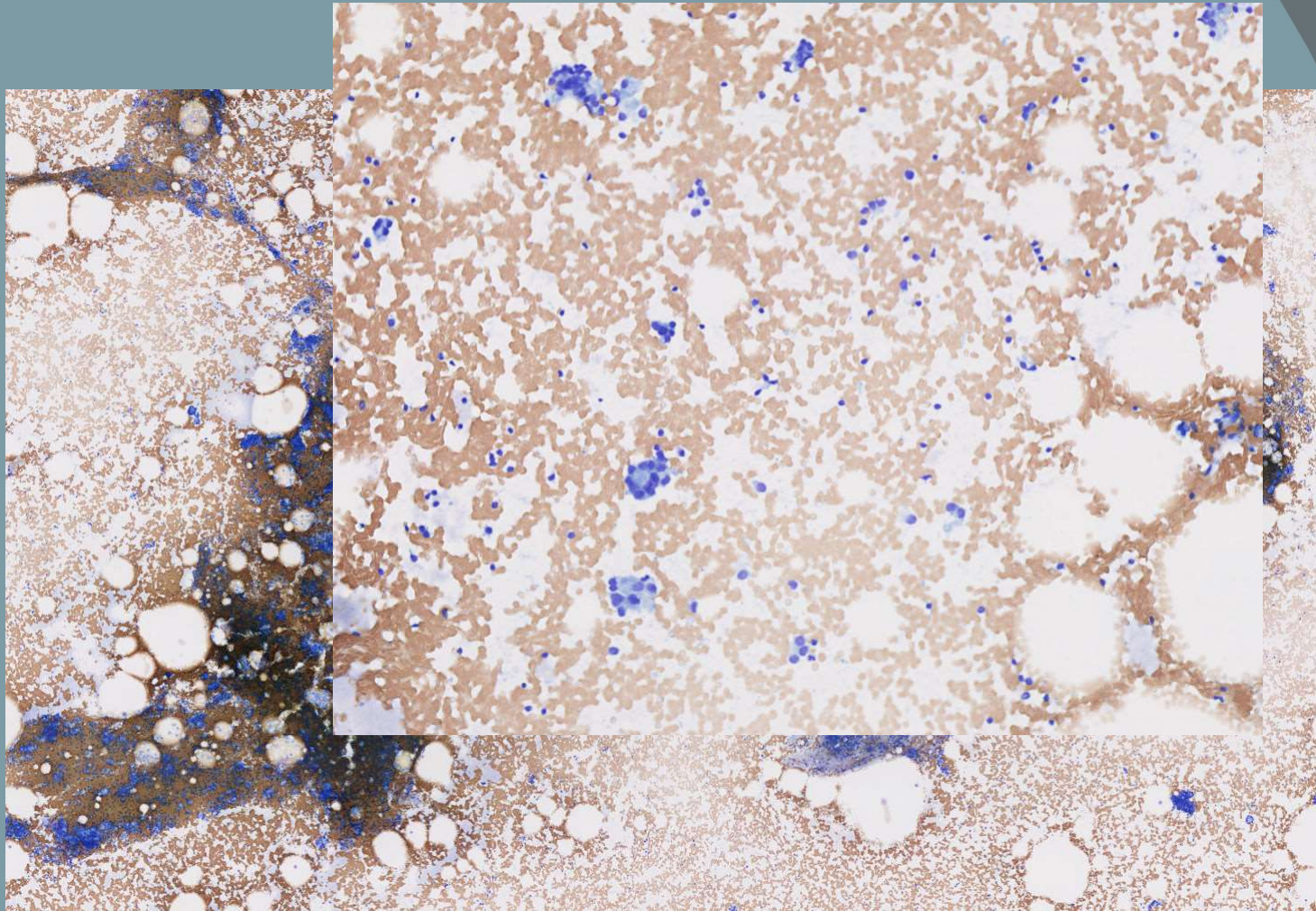

FNA, AXIL fra pt. med GNB verificeret mammacancer, enkelt let suspekt lymfeknude i samsidige axil

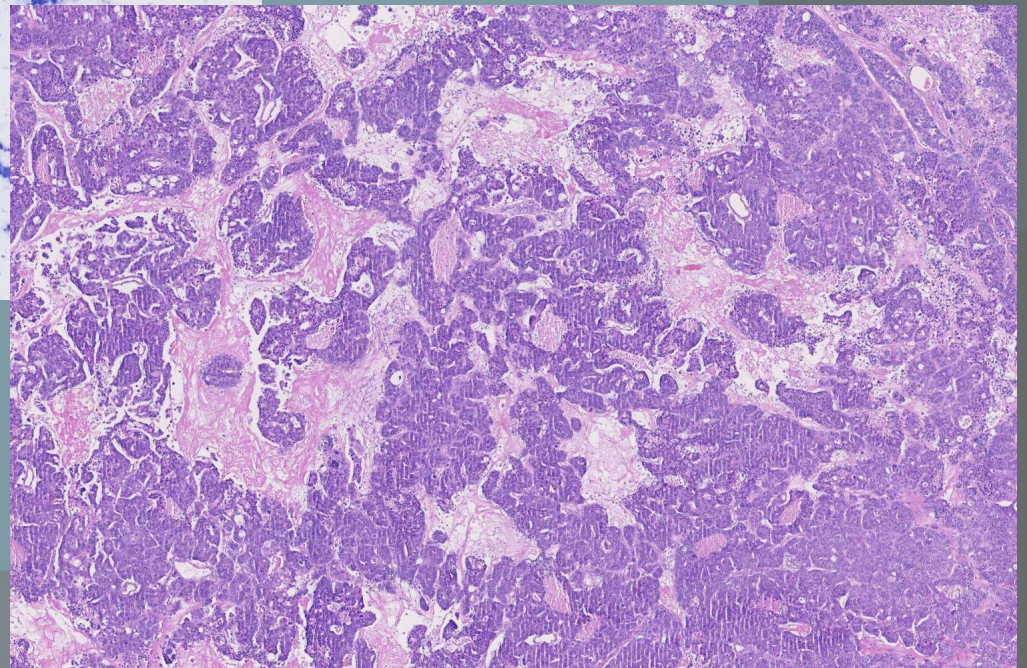
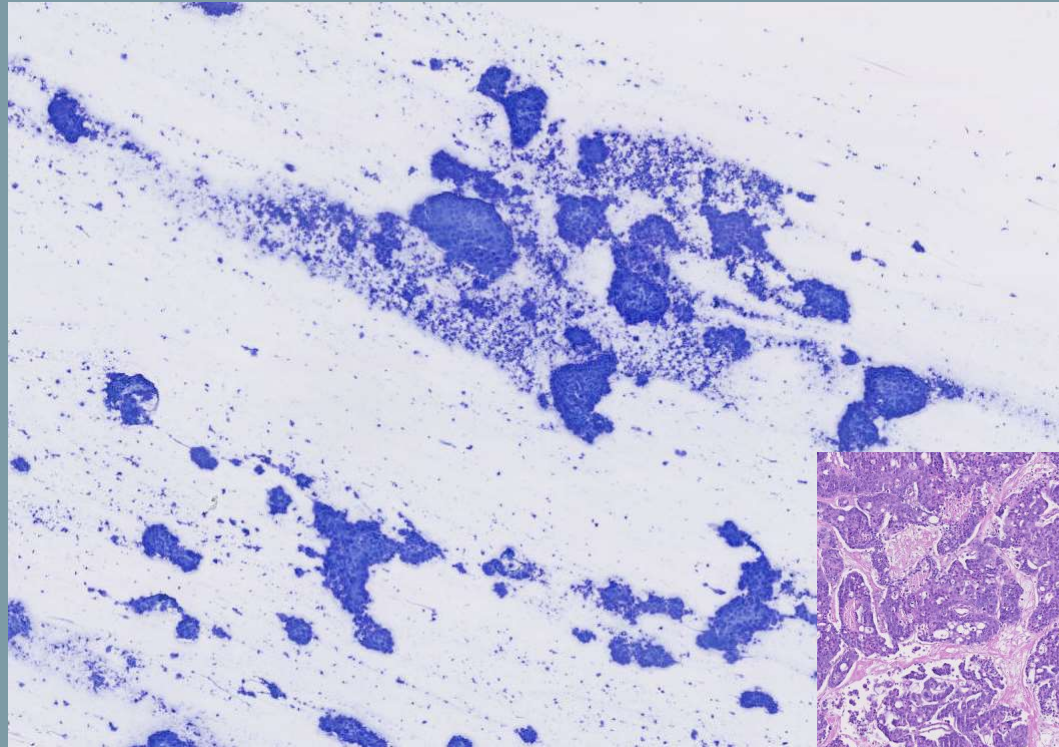
Blodigt materiale

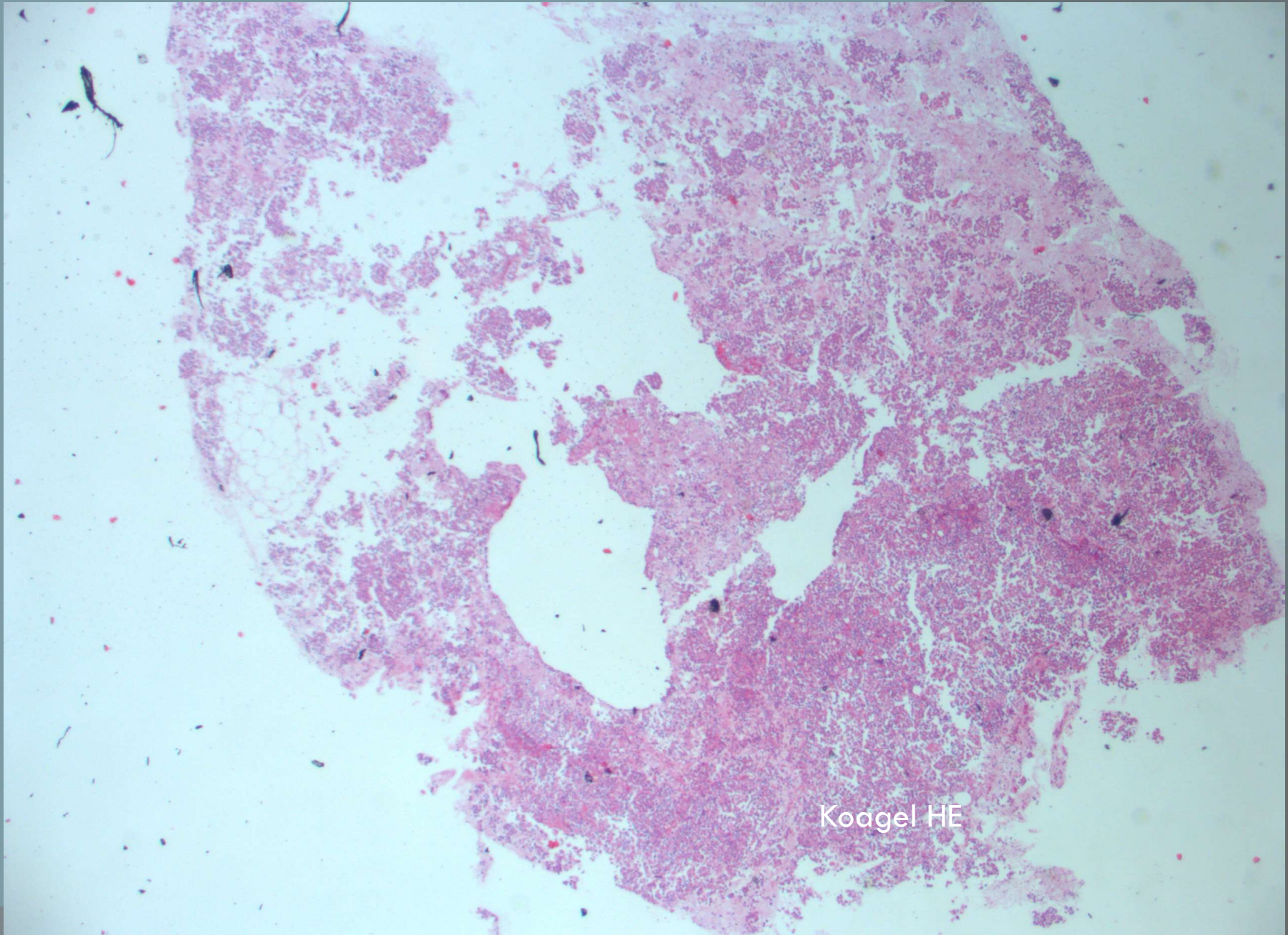

Cerebral metastase

HER2 pos

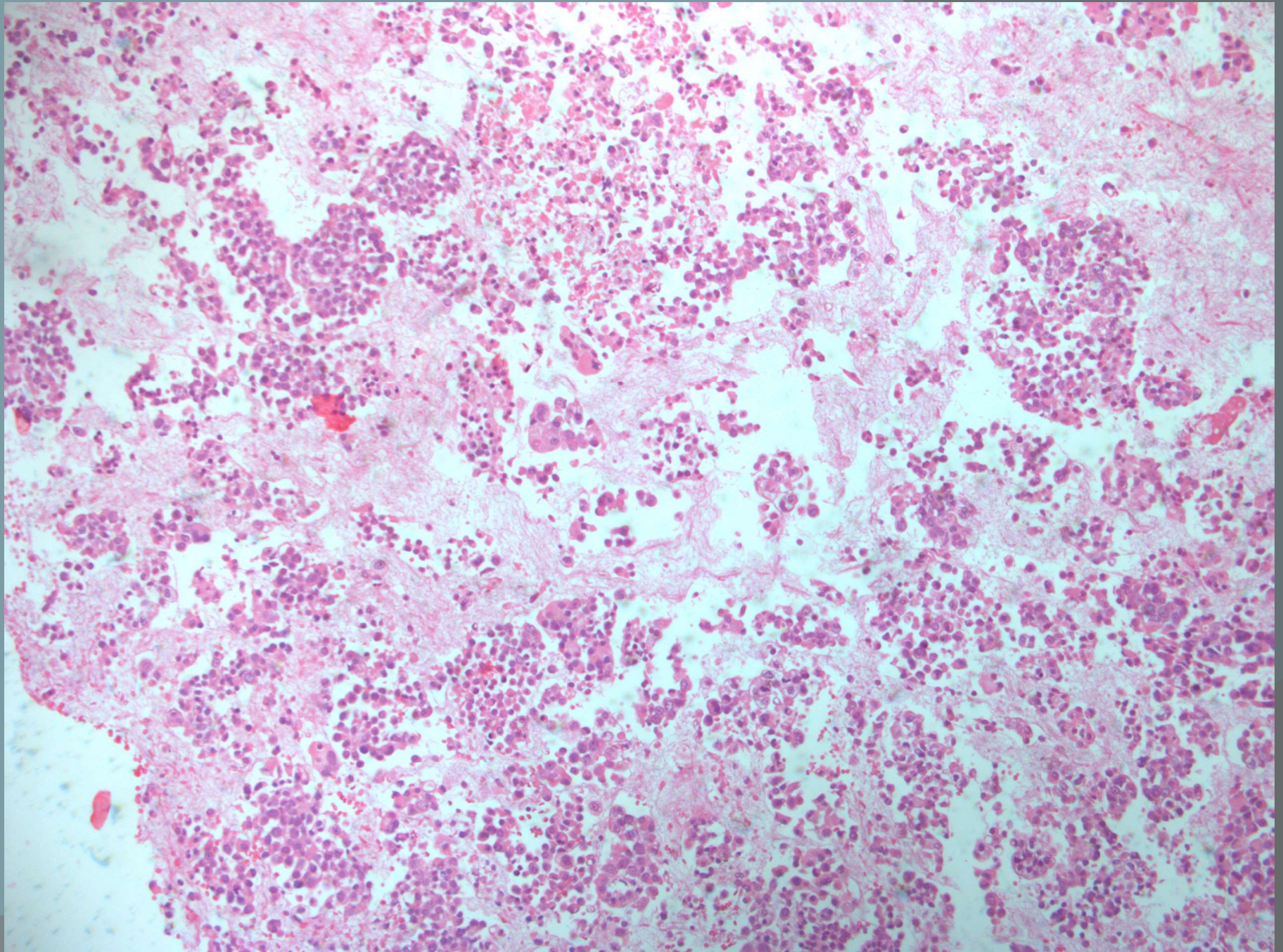

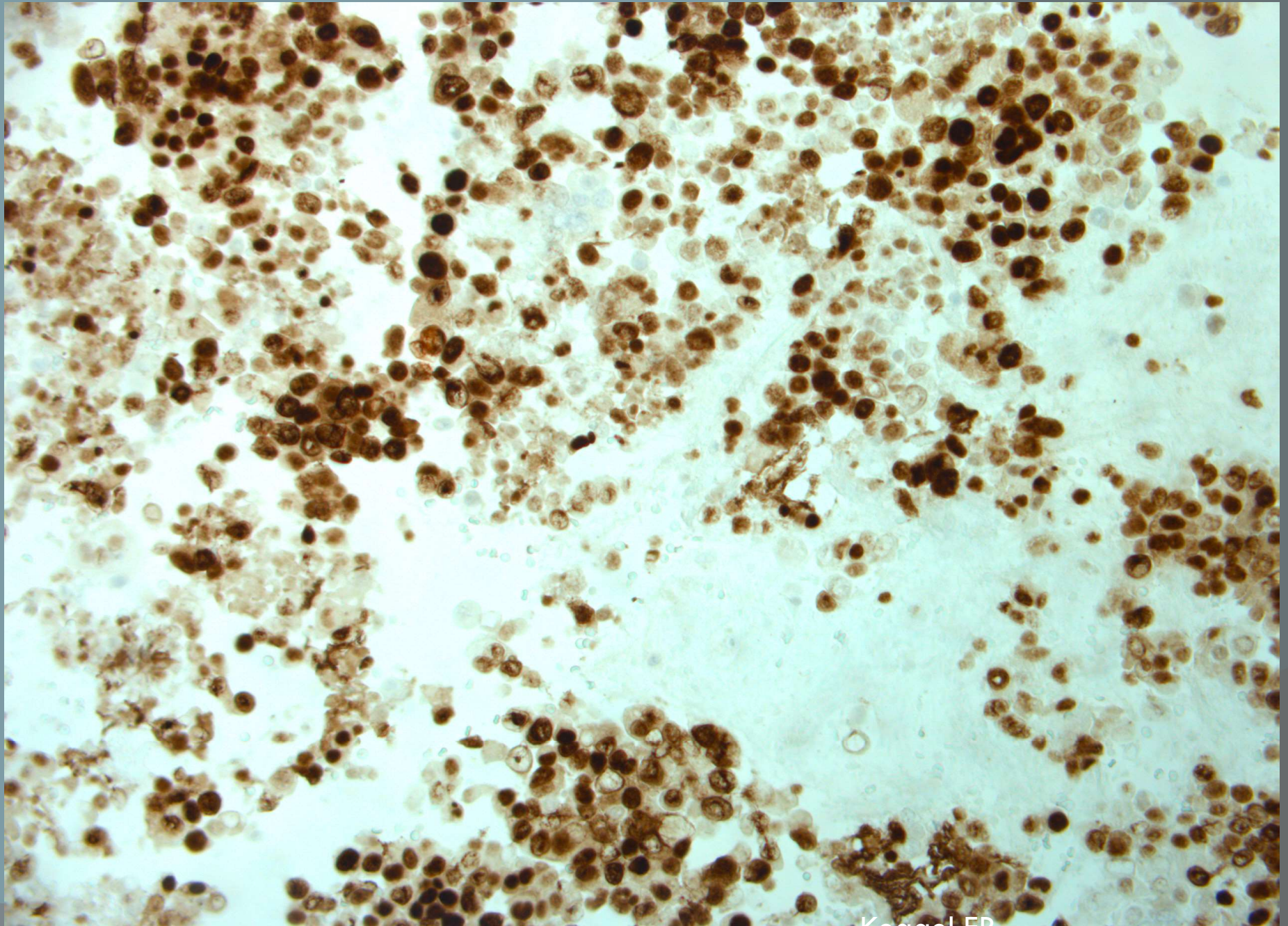

Koagel HE

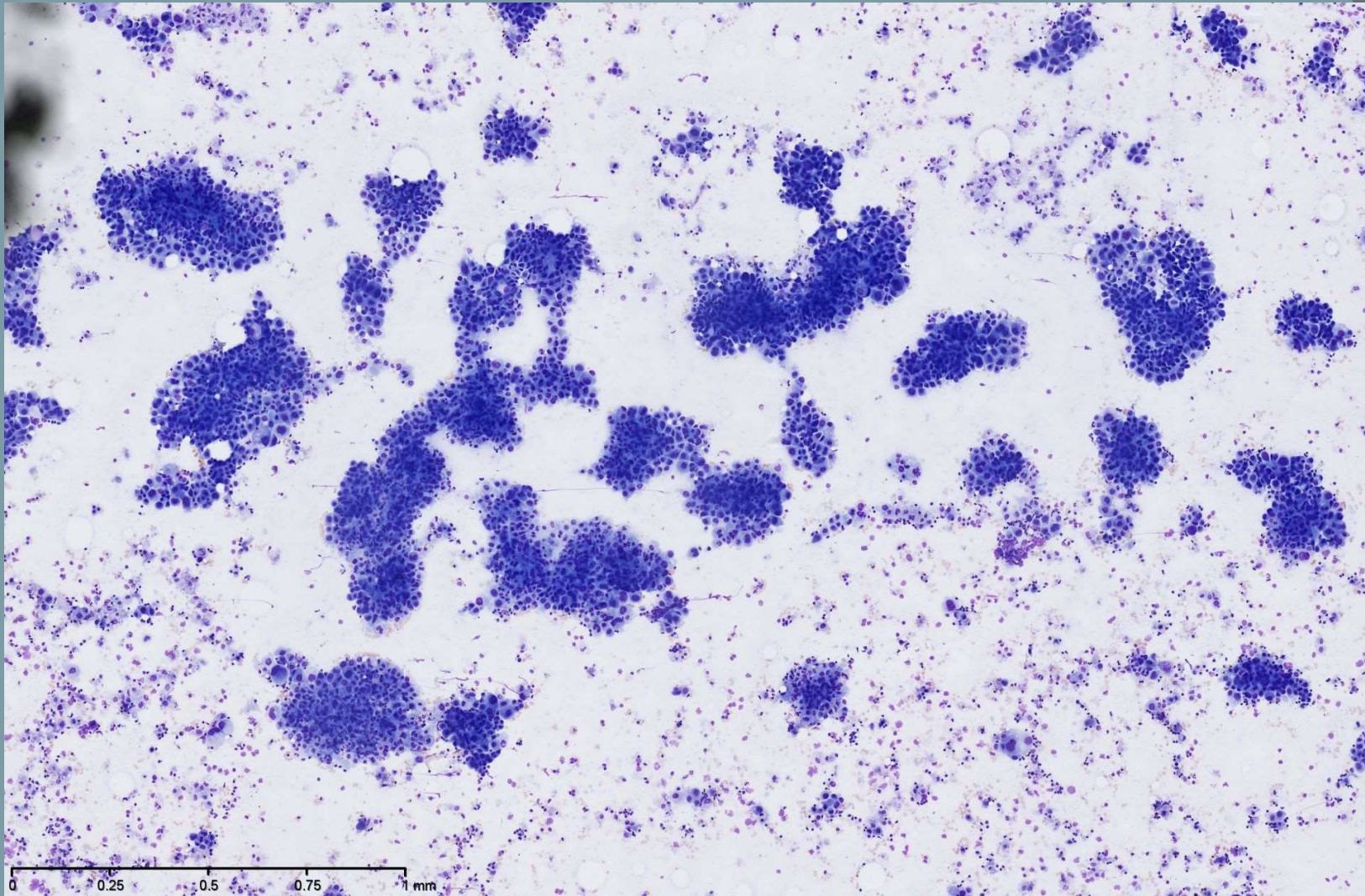

Koagel ER

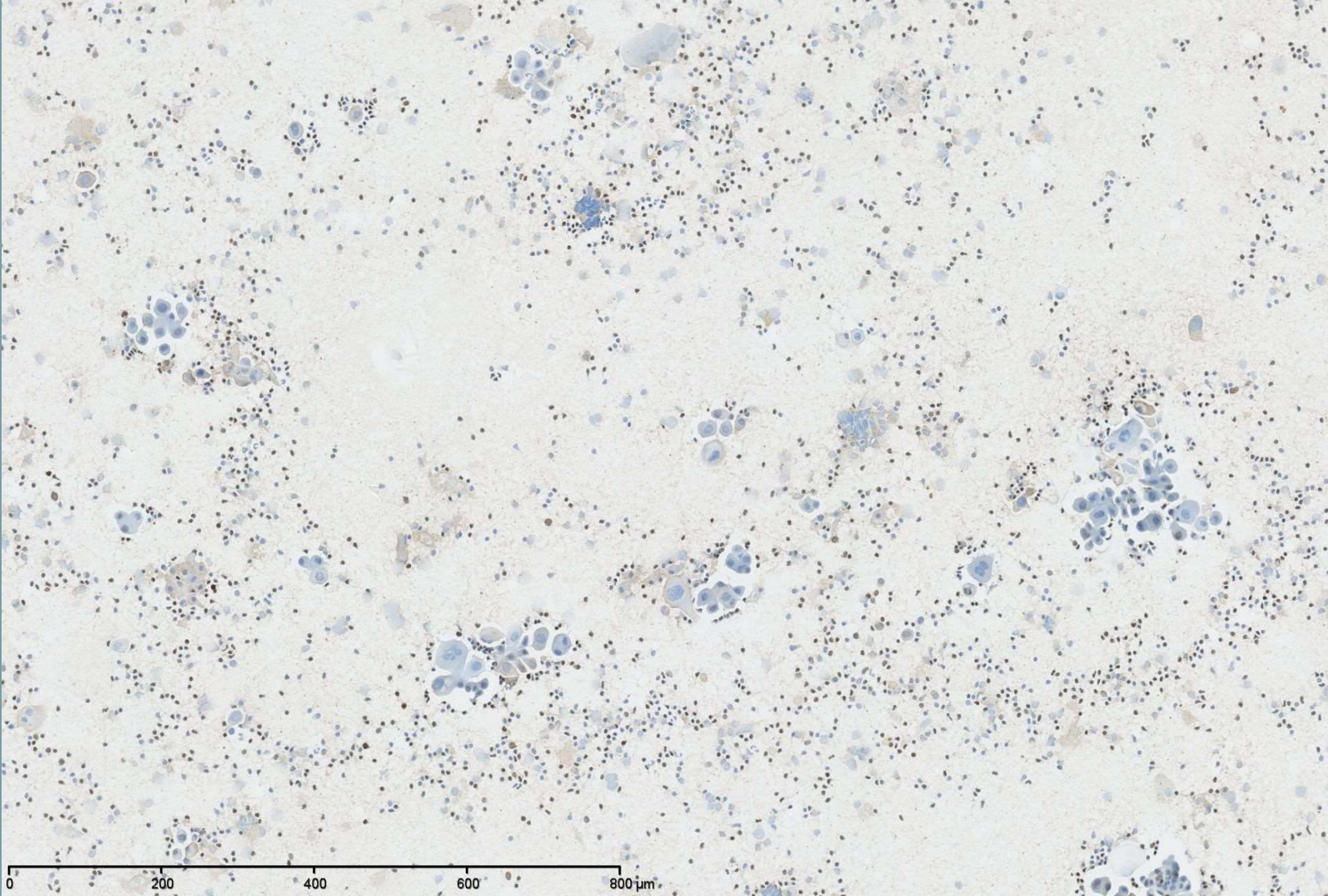
FNA mamma

Pt. Med kendt c.ovarii

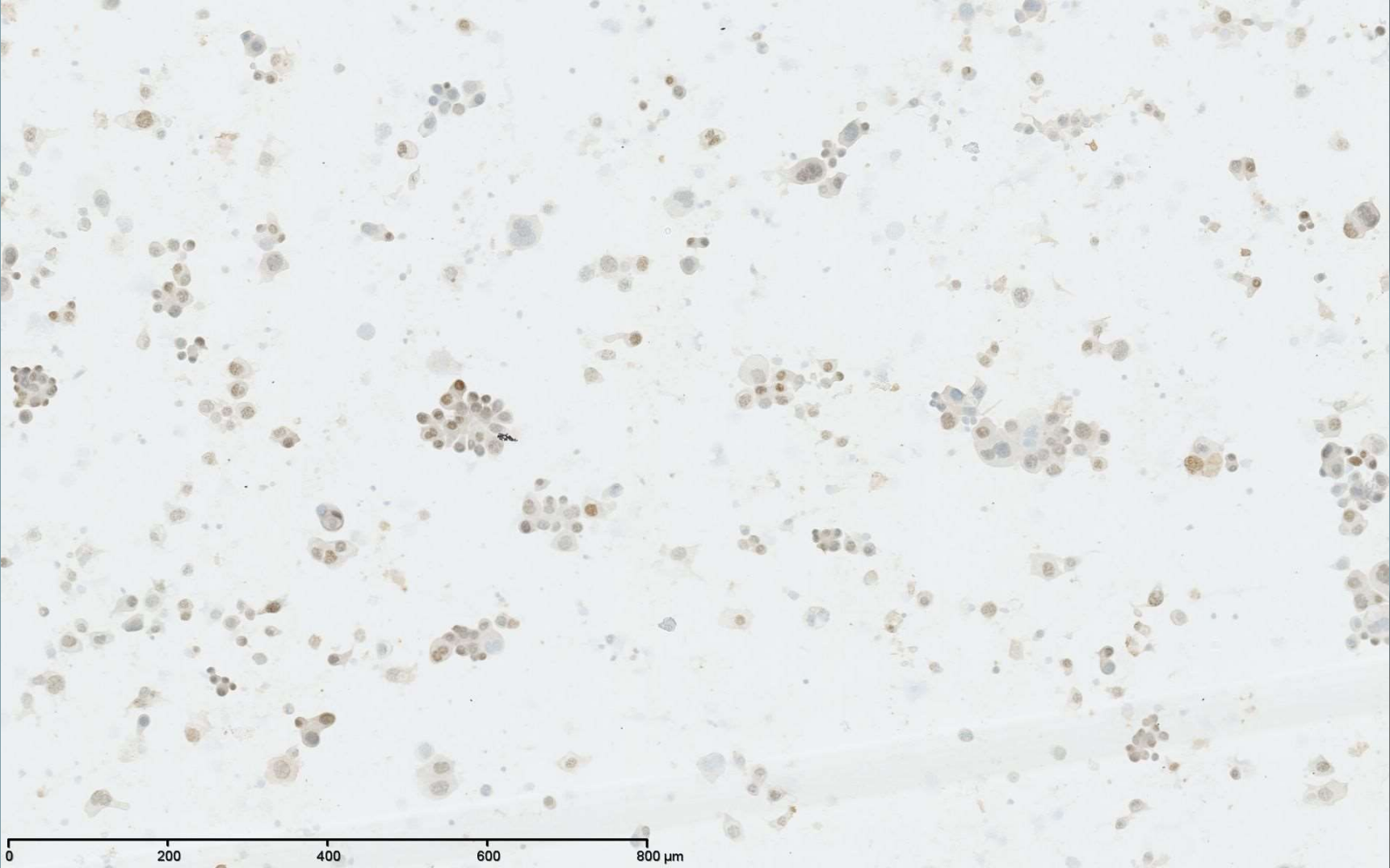

GATA3

PAX8

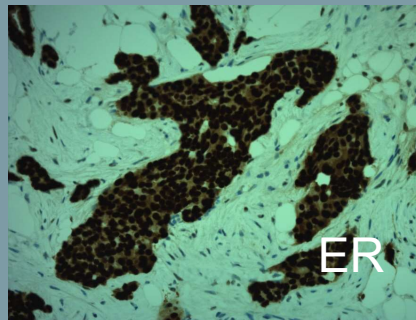
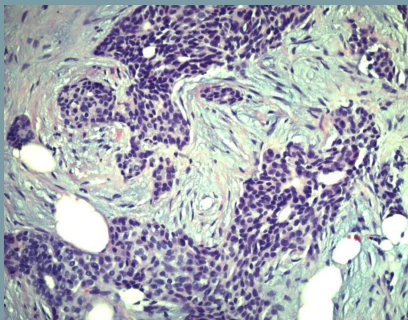

CASE 1

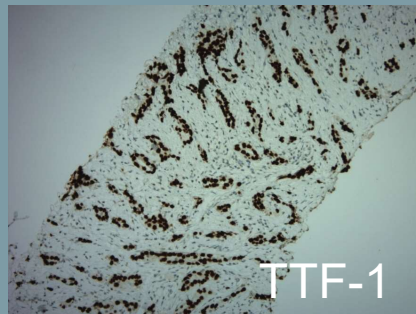
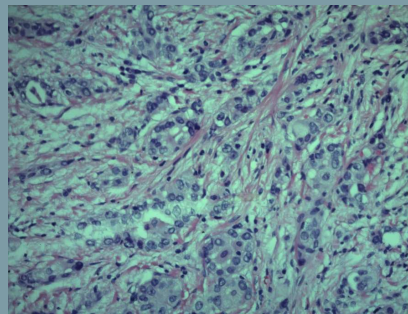
Efterår, 2012: Kvinde, 62 år.

- Tumor i venstre mamma
- Præ-operativ rtg. af thorax med basal fortætning på højre lunge

MAMMA

LUNGE

Patienten har altså:

- Primær mamma-cancer (ER positiv, desuden TTF-1 negativ)
- Primær lunge-cancer (TTF-1 positiv, desuden ER negativ)

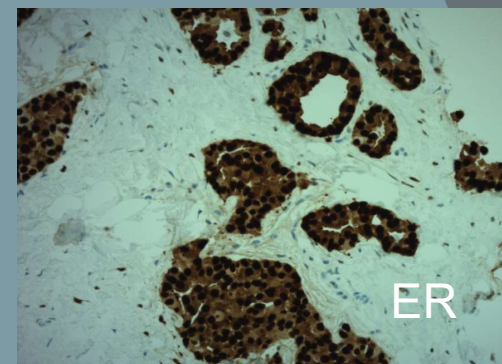
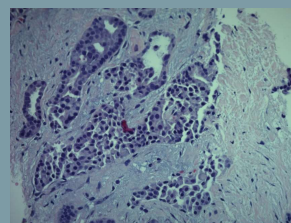

Behandles med palliativ kemoterapi + lumpektomi (minus SN).

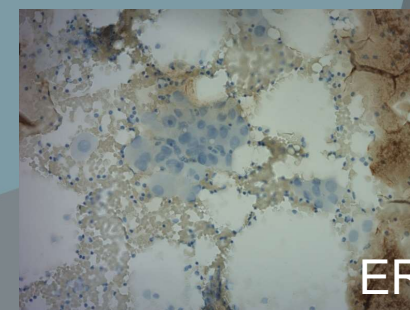
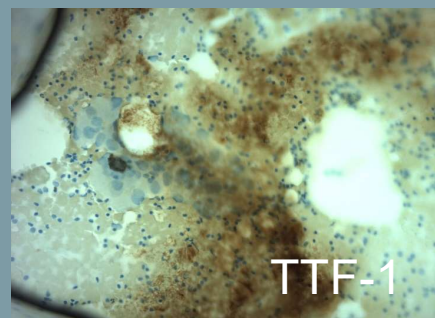
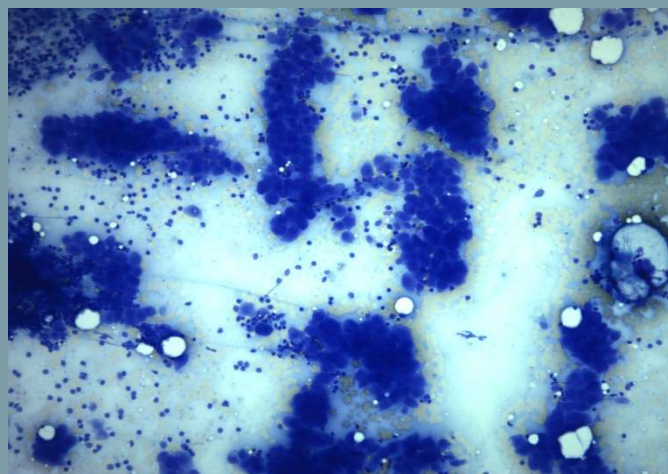
Forår 2013: stabil sygdom

Sommer 2013:

- Nytilkommet fortætning i venstre mamma, lateralt for lump.-cicatrice.
- GNB herfra.

- Desuden palpabel lymfeknude i højre axil.
- FNA herfra.

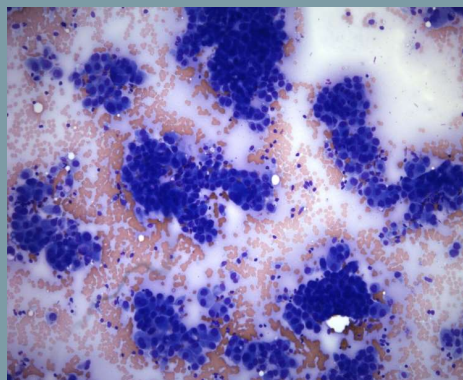

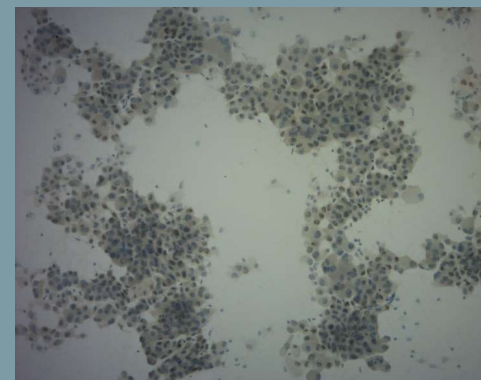
Hvad nu?

1. Patienten har recidiv af ve. c. mamma.
2. Kendt hø. c.pulm. behandlet palliativt.
3. Maligne celler i FNA fra højre axil, som er både TTF1 og ER negative.
4. Har hun en 3. cancer?
5. Er immunprofilen korrekt?

☉ Der udbedes om ny prøve fra lymfeknude

TTF-1

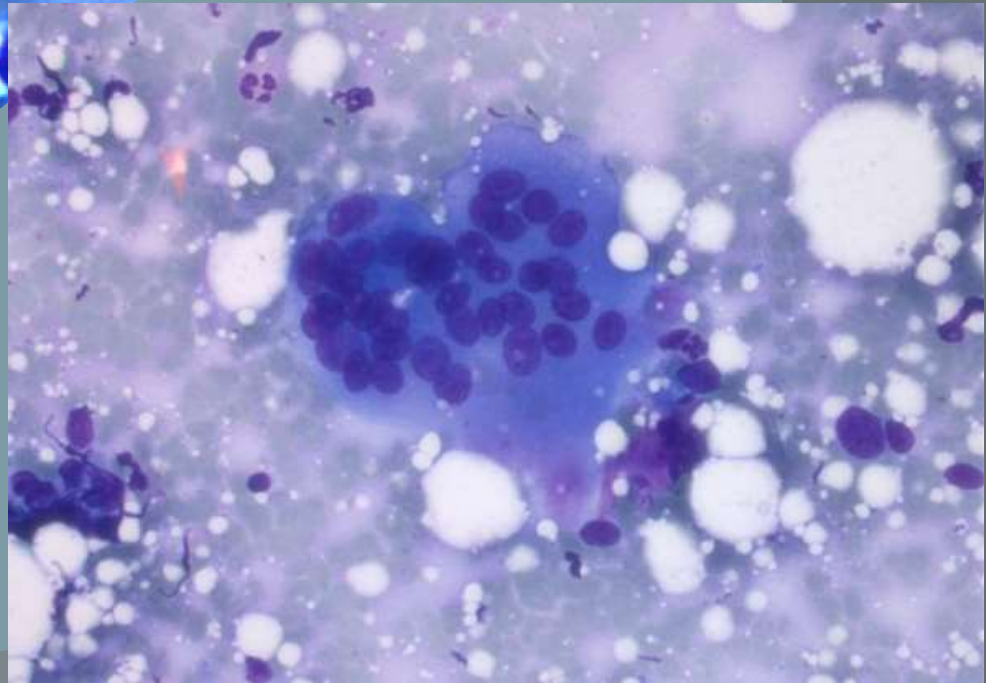
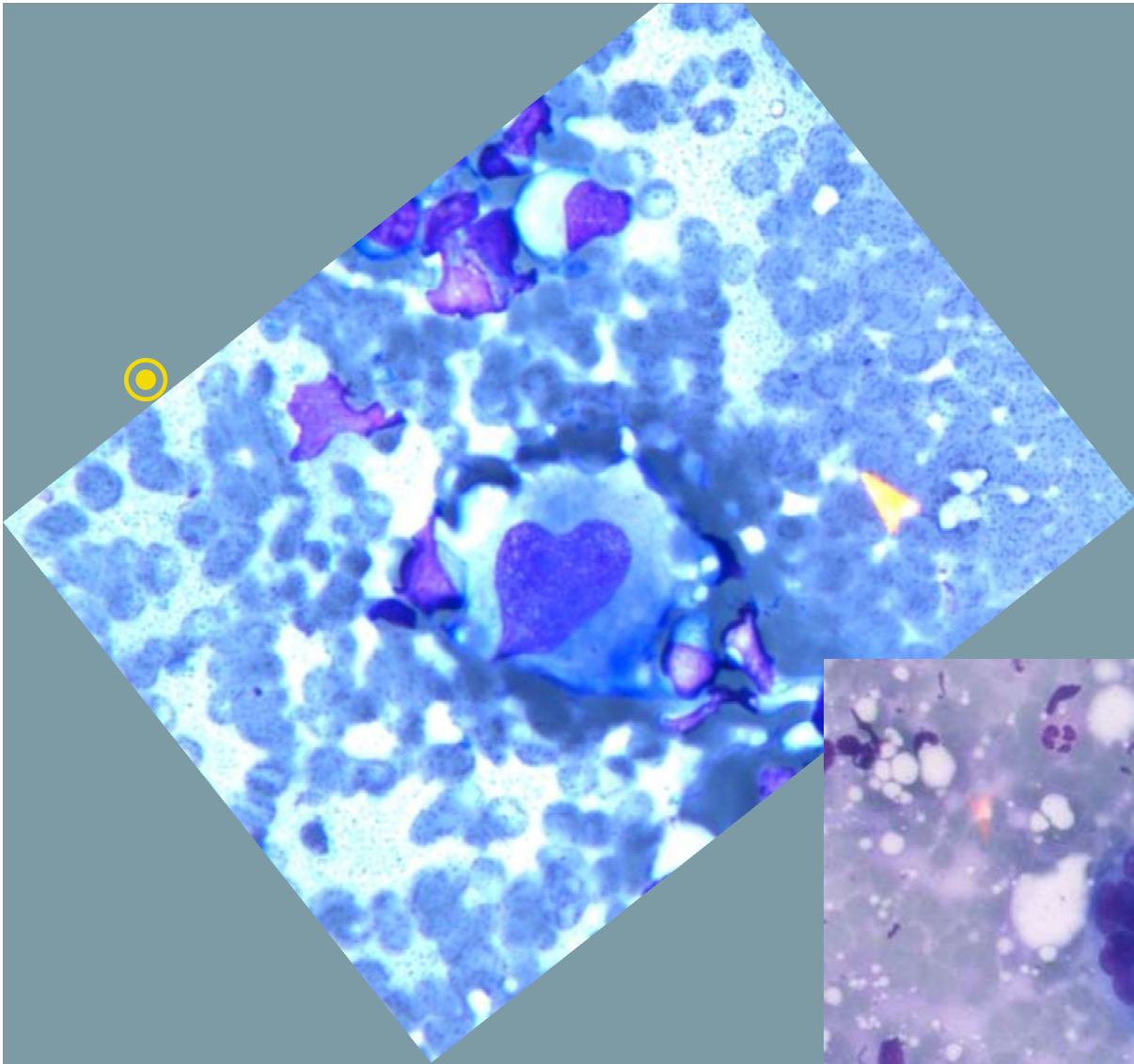

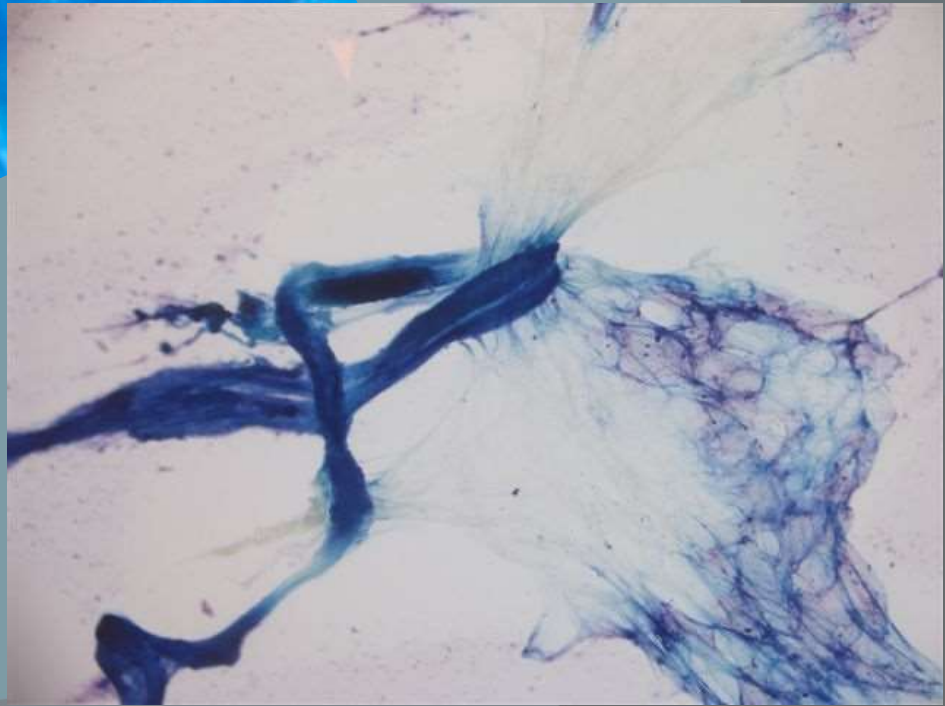
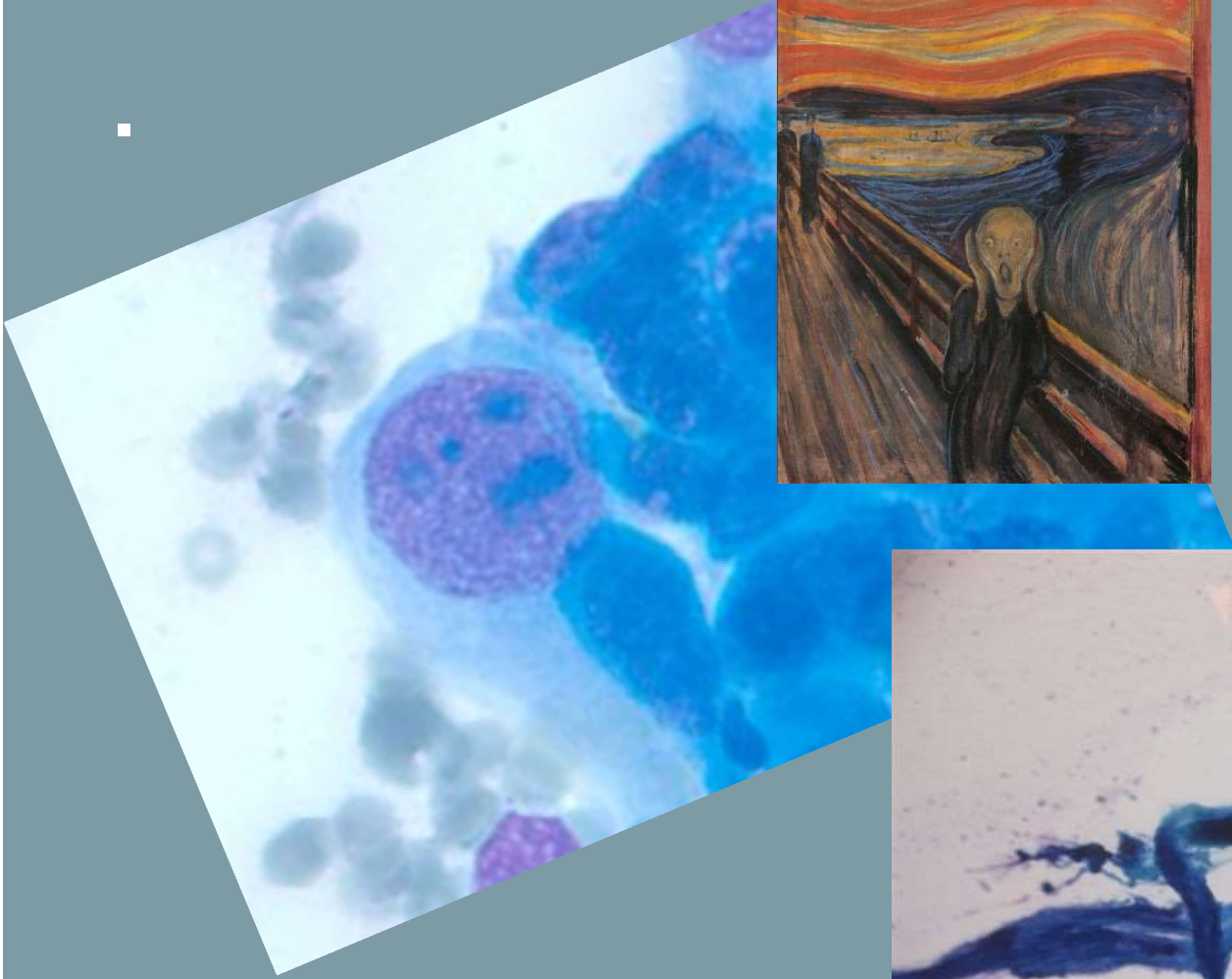
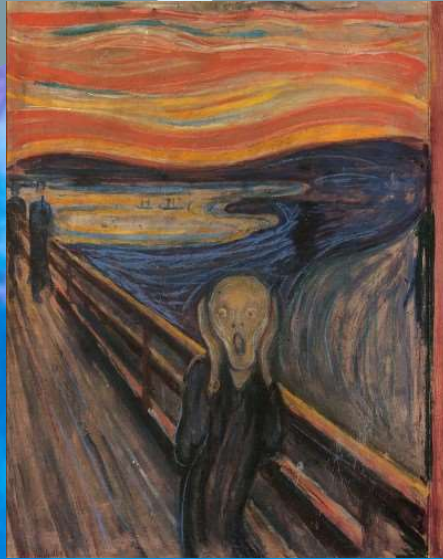
ER

Konklusion:

- ☉ Metastase fra c. pulm. til lymfeknude i højre axil.
- ☉ Lokal-recidiv af c. mamma

Dansk Cytologiforenings årsmøde 2019
Fredag d. 1 marts, Vejle.

**UDREDNING
DIAGNOSTIK OG
BEHANDLING
DEL 2**

Udredning og behandling af c.mamma
Prognostiske og prædiktive markører
Targeteret behandling og
molekylærbiologiske us

Dansk Cytologiforening, Årsmøde 2019. 1 marts. Vejle.

Primær diagnostik

Screening (asymptomatisk)(50-69 år,
hvert 2 år)

Symptomatisk:

Klinisk mammografi/
udredningsmammografi:

- **Klinik** (anamnese, inspektion og palpation)
- ◉ Billeddiagnostik (**mammografi** og **UL**)

Såfremt der findes en "biopterbar" læsion kan
biopsi udføres.

TRIPPLEDIAGNOSTIK

Klinik (inspektion og palpation)

Billeddiagnostik (mammografi og UL)

Patologi (grovnåls- eller finnålsbiopsi)

Henvisning i pakkeforløb

- Alarmsymptomer:
  - Palpatorisk suspekt tumor.
  - Nytilkommen papilretraktion
  - Nytilkommen hudindtrækning
  - Papil/areolaeksem/ulceration (obs. morbus Paget)
  - Klinisk suspekterede aksillære lymfeknuder
  - Billeddiagnostisk suspekt forandring eksempelvis fundet ved mammografiscreening eller ved undersøgelse hos privat praktiserende radiolog
  - Søgen efter ukendt primær tumor (bioptisk verificerede aksilmetastaser)

HUSK enhver nytilkommen tumor hos en POSTMENOPAUSAL kvinde er som udgangspunkt suspekt

- Selve udredningsforløbet med diagnostisk GNB/FNA
- Vurdering af muligheder i samråd med patient på baggrund af fund
- Primær OP (lumpektomi/mastektomi)
- Axilstatus (SN/axilrømning)
- Primært kemoterapi:
- NACT (neo adjuverende chemo-terapi) primært operable
- LABC (local advanced breast cancer) primært inoperable
- Dissemineret (metastaserende) mamma-cancer

NACT/LABC

NACT: **N**eo**A**djuverende **C**hemo**T**herapi

T2: $20 < \text{tumor} \leq 50$ mm, N0-N1, kandidat til kemoterapi og ikke lobulært karcinom.

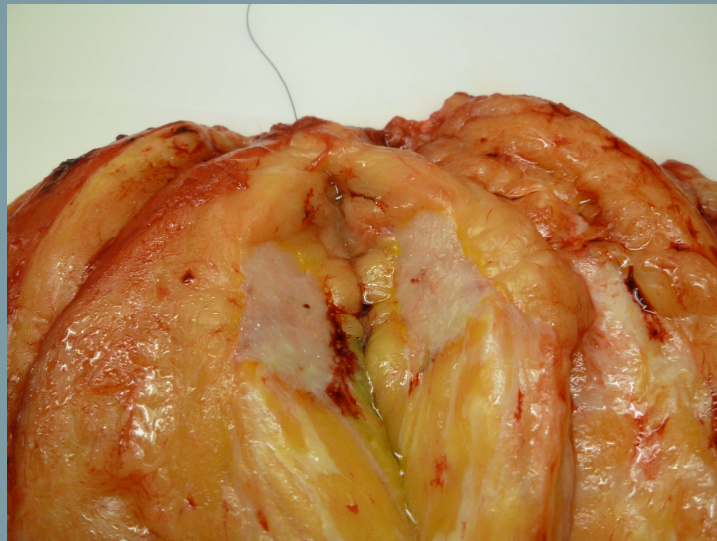
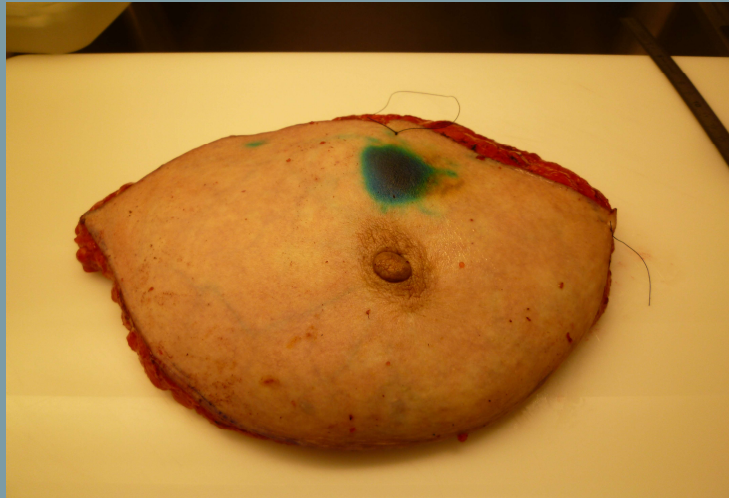
LABC: **L**ocal **A**vanceret **B**reast **C**ancer

tumor > 50 mm og/eller inoperabel.

(hudinvolvering, nedvækst i muskulatur, lymfeknuder (regionale), der ikke er tilgængelige kirurgisk.)

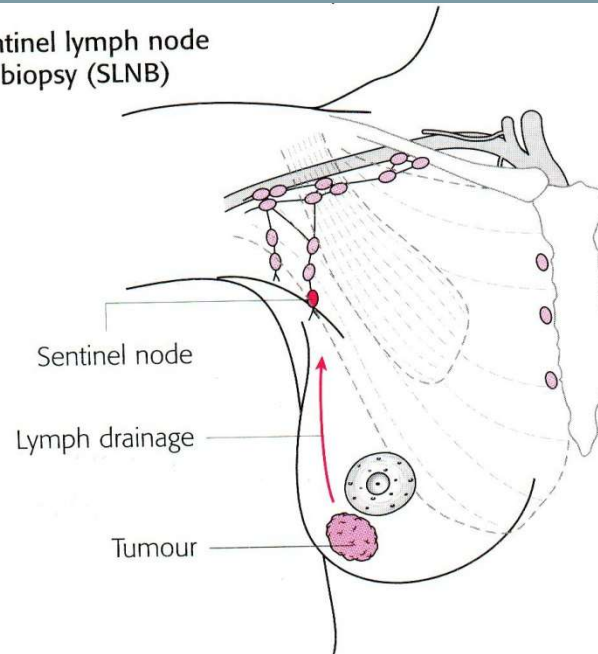
Lump./Mast.

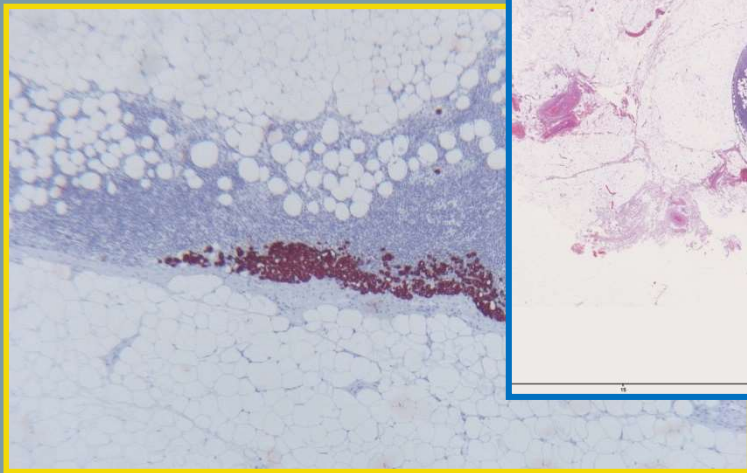
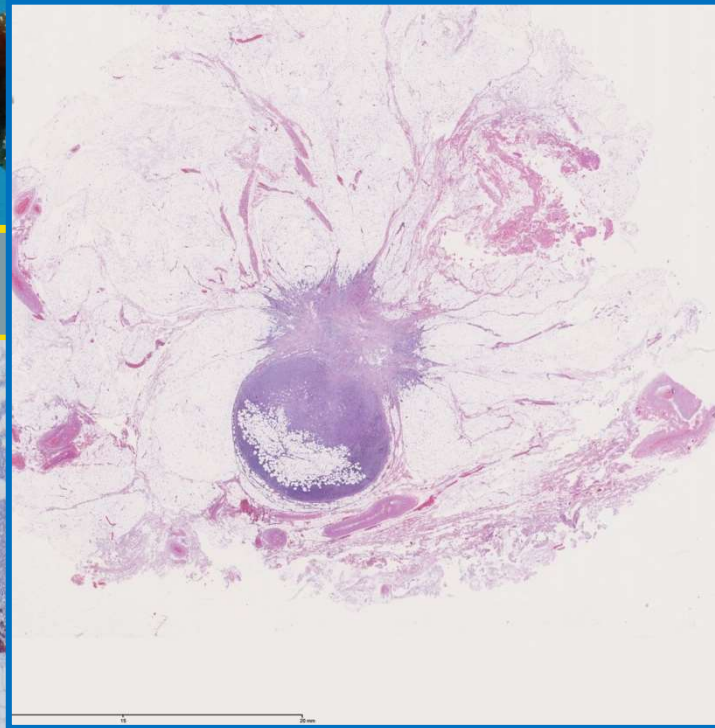
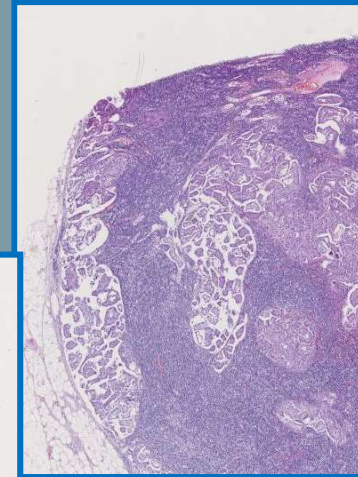
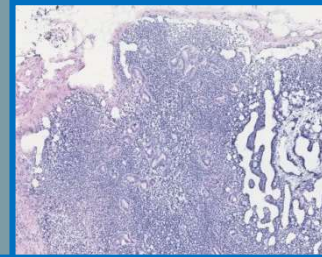
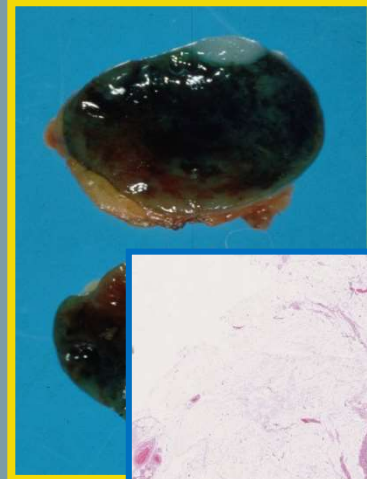
SN/axil

Sentinel lymph node biopsy (SLNB)

SN/Axil

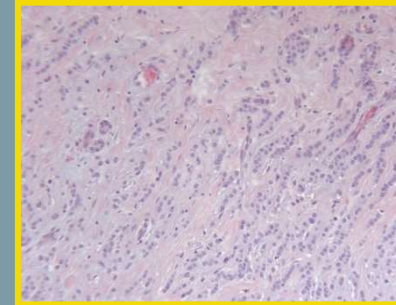
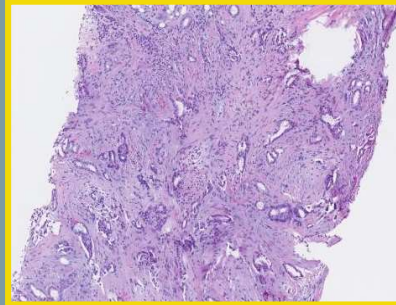

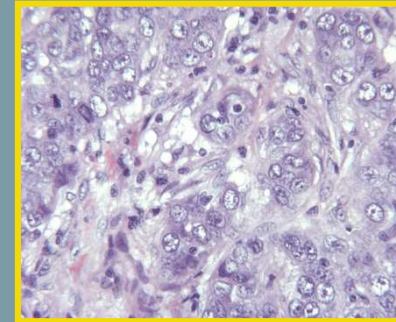
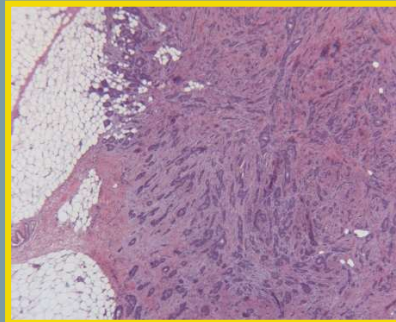
Lump./Mast.

- Tumortype

- Gradering I,II,III

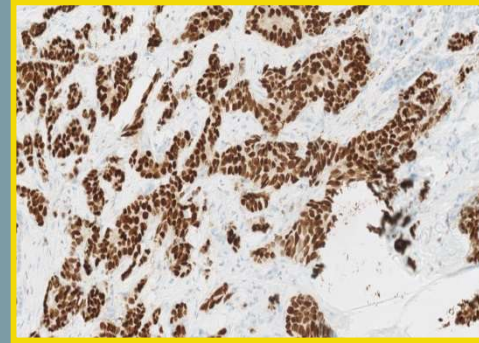
- Tumorstørrelse

- Resektionsrande

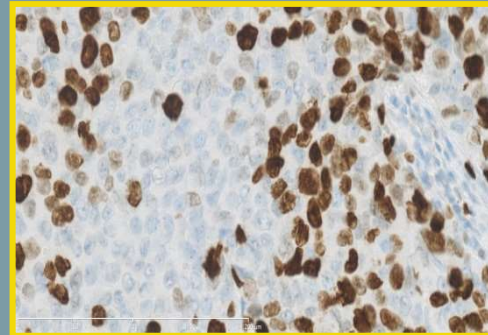
Lump./Mast.

- Receptorstatus: ER

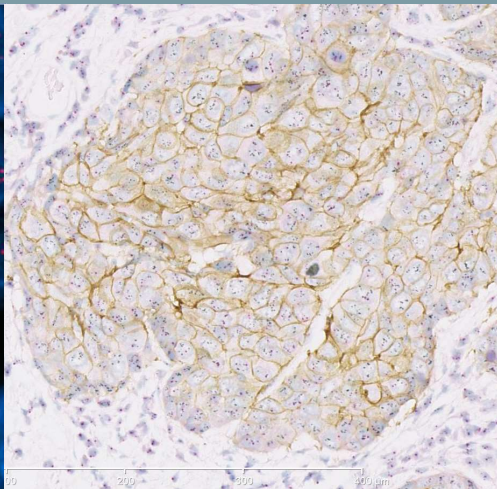
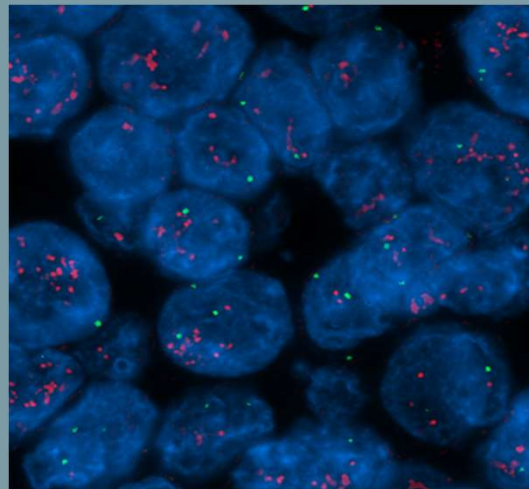
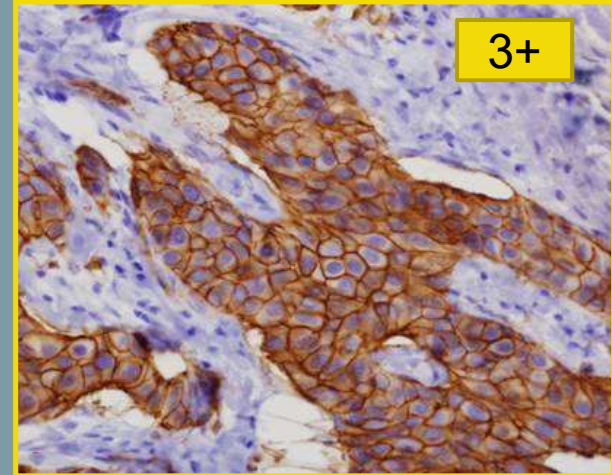
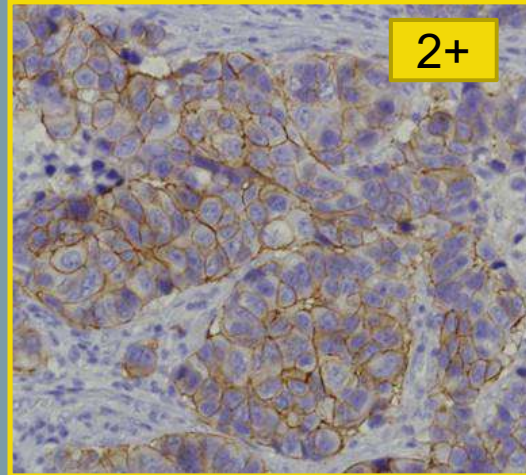
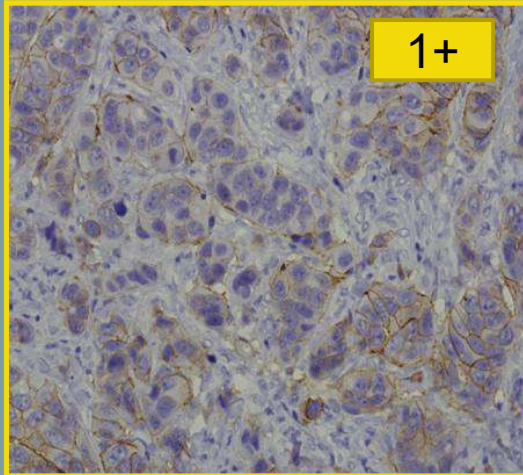

Ki67

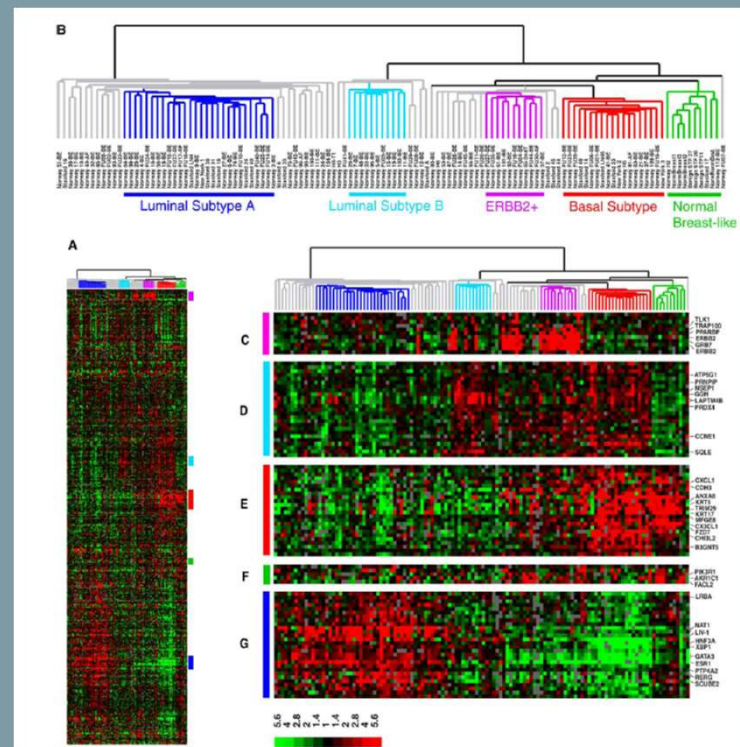
- HER2
- Evt. molekylærbiologiske us.

Receptorus. HER2

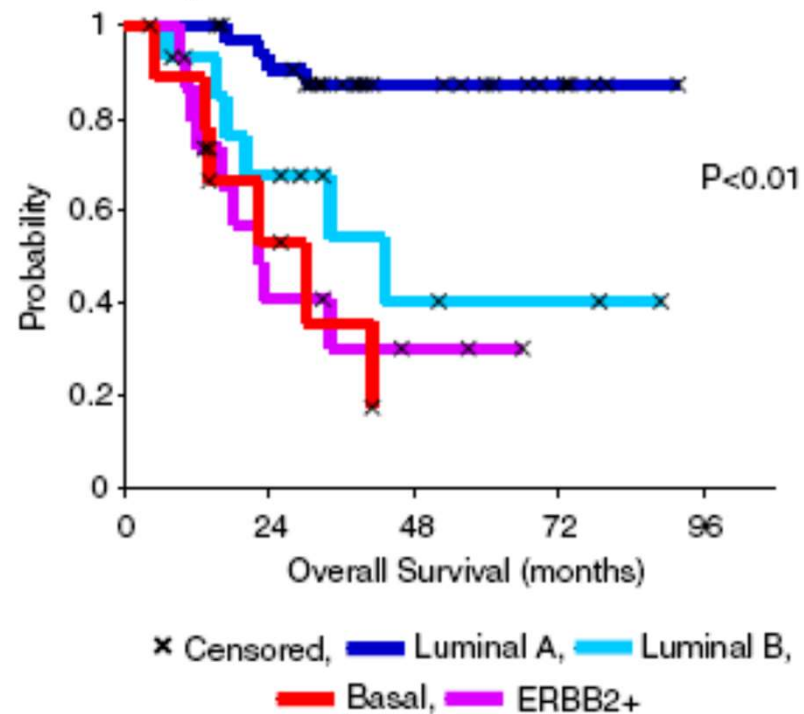

Molekylære subtyper

Molecular portraits of breast cancer: tumour subtypes as distinct disease entities[☆]

A Norway/Stanford data-set

Pseudomarkører

- LUMINAL TYPE A: ER positiv, HER2 negativ, lav Ki67
- LUMINAL TYPE B: ER positiv, HER2 positiv el. neg. Høj Ki67.
- ERBB2 TYPE: HER2 positiv, ER negativ
- BASAL LIKE TYPE: Tripple (dipple) negativ, high grade, udtrykker basale (myoepiteliale markører)

Genprofilus. Intrinsic subtypes

- Flere forskellige genprofiltests mulige
- I DK har man i første omgang valideret PAM50 på et dansk materiale, fordi:
  - Kan anvendes decentralt og på FFPE væv
  - Kan angive den molekylære subtype
  - Betyder at man i en undergruppe af kvinder, der efter standardkriterier ville skulle have kemoterapi – kan undgå dette, hvis de er LUMINAL A type.

DBCG mamma skema

C: PROGNOSE GRUPPE.

Alder	Tumor størrelse	Pos. lymfeknuder	Type og malign. grad	ER status (%pos)	HER-2 status	DBCG gruppe
≥60 år	≤ 10 mm	0	Duktal I, ? Lobulær I-II, ? Anden type	≥10% / ukendt Medulær(neg)	Negativ / ukendt	☐ I
					Positiv	☐ II
				0-9%		☐ II
	> 10 mm	≥ 1	Duktal II-III/Lobulær III			☐ II
						☐ II
< 60 år					☐ II	

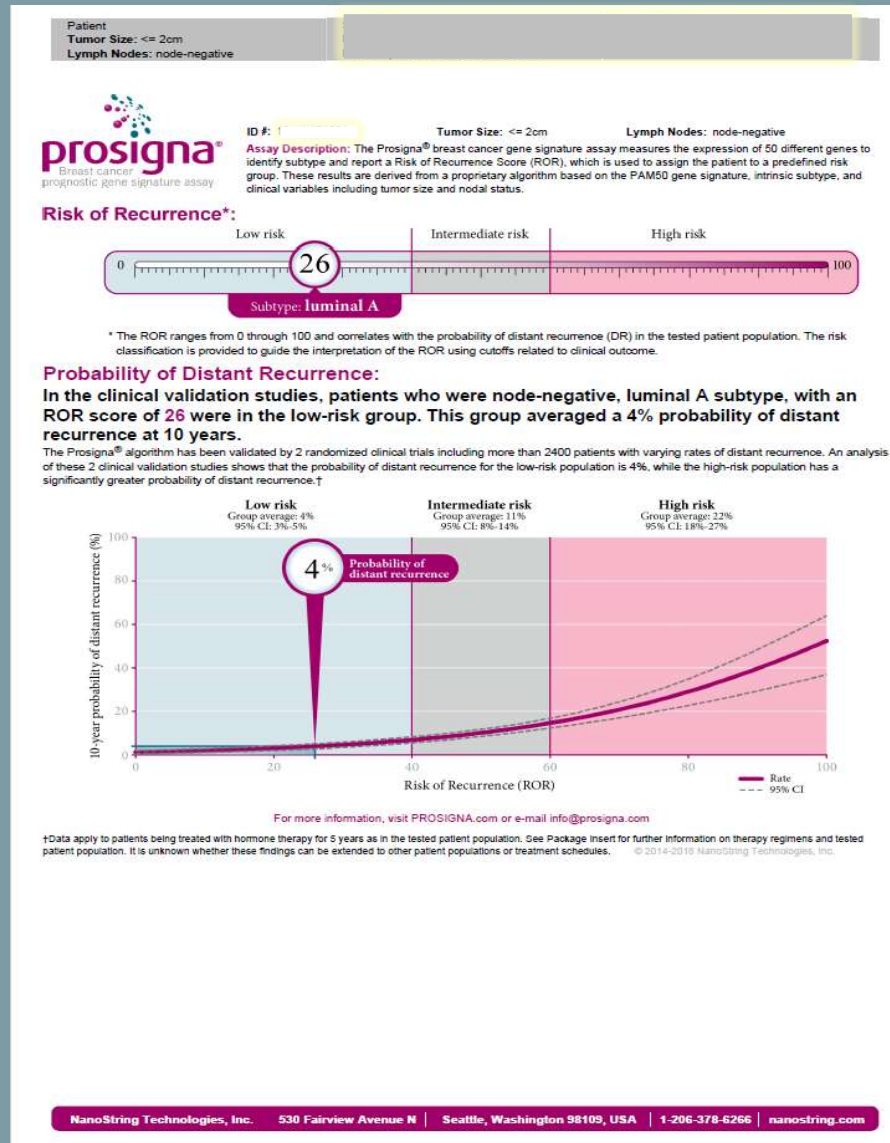
D: MEDICINSK BEHANDLING.

DBCG gruppe	HER2 status	ER status (%pos)	Alder	Menopause	Risiko-fakt.*	Behandl.	Beh.'s-program	
I						Ingen	☐ 2010 – a	
II	Positiv	0 %				KT+ Tras	☐ 2010 – d,t	
		≥1%				KT + Tras + ET	☐ 2010 – b,t	
	Negativ	0 %				KT	☐ 2010 – d	
		1-9%				KT + ET	☐ 2010 – b	
		≥10 %	<40 år				KT + ET	☐ 2010 – b
			40-49 år	Nej			ET	☐ 2010 – c
				Ja			KT + ET	☐ 2010 – b
		≥ 50	Præmeno.	Nej			ET	☐ 2010 – c
	Ja					KT + ET	☐ 2010 – b	
	Postmeno.	Nej				ET	☐ 2010 – c	
Ja					KT + ET	☐ 2010 – b		

*RISIKOFAKTORER: For pt. ≥40 år med HER2 neg. og ER≥10% tilbydes KT når der er mindst én risikofaktor, er angivet med "Ja" nedenfor.

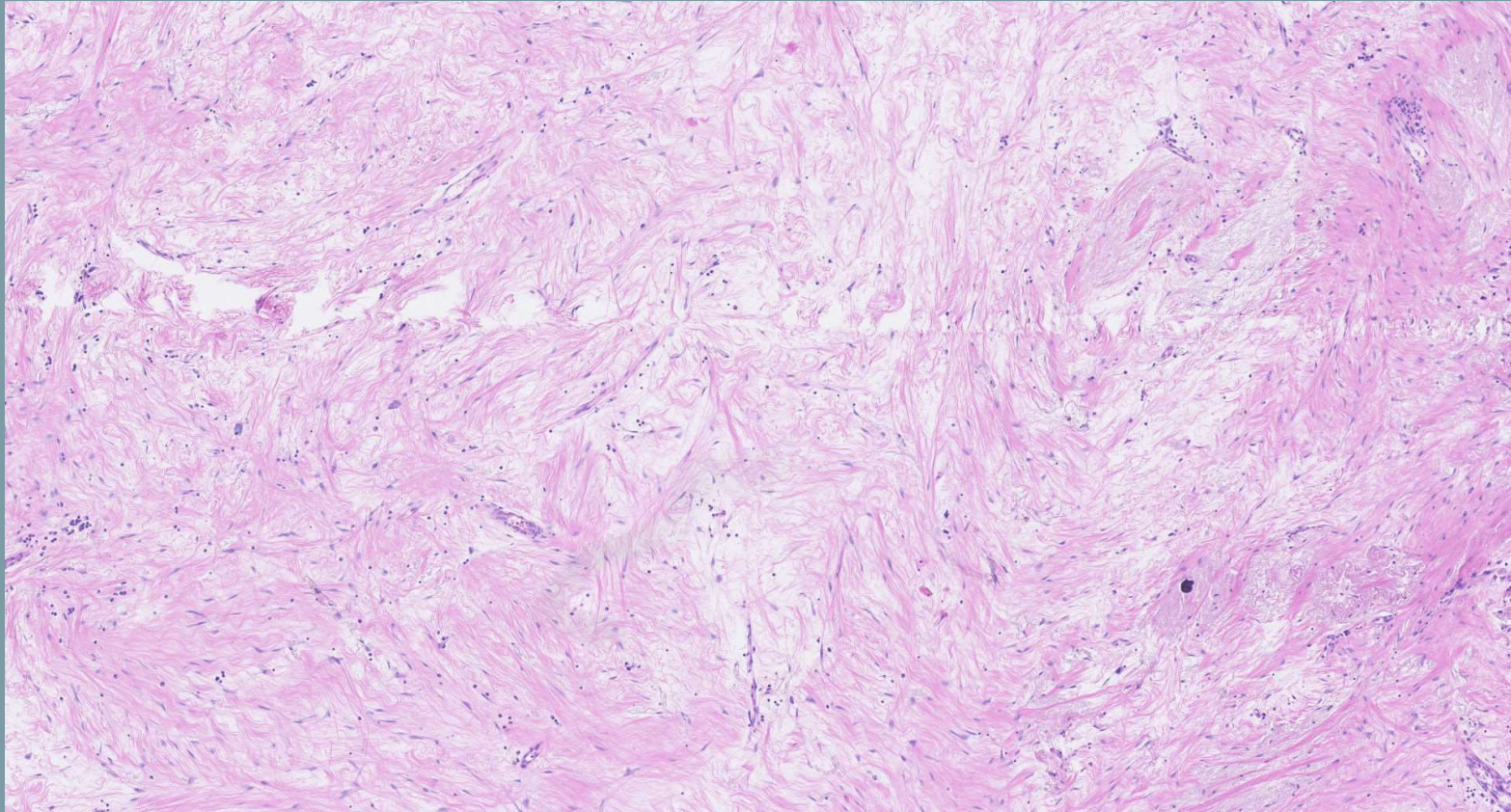
Alder 40-49 år	Ja: Størrelse > 10mm eller node positiv eller duktal grad 2-3 eller lobulær grad 3
Præmenopausal og alder ≥ 50 år	Ja: Størrelse > 20mm eller node positiv eller duktal grad 2-3 eller lobulær grad 3
Postmenopausal og alder ≥ 50 år	Ja: DBCG score Q2 -Q4 eller N4+ (≥4 positive lymfeknuder)

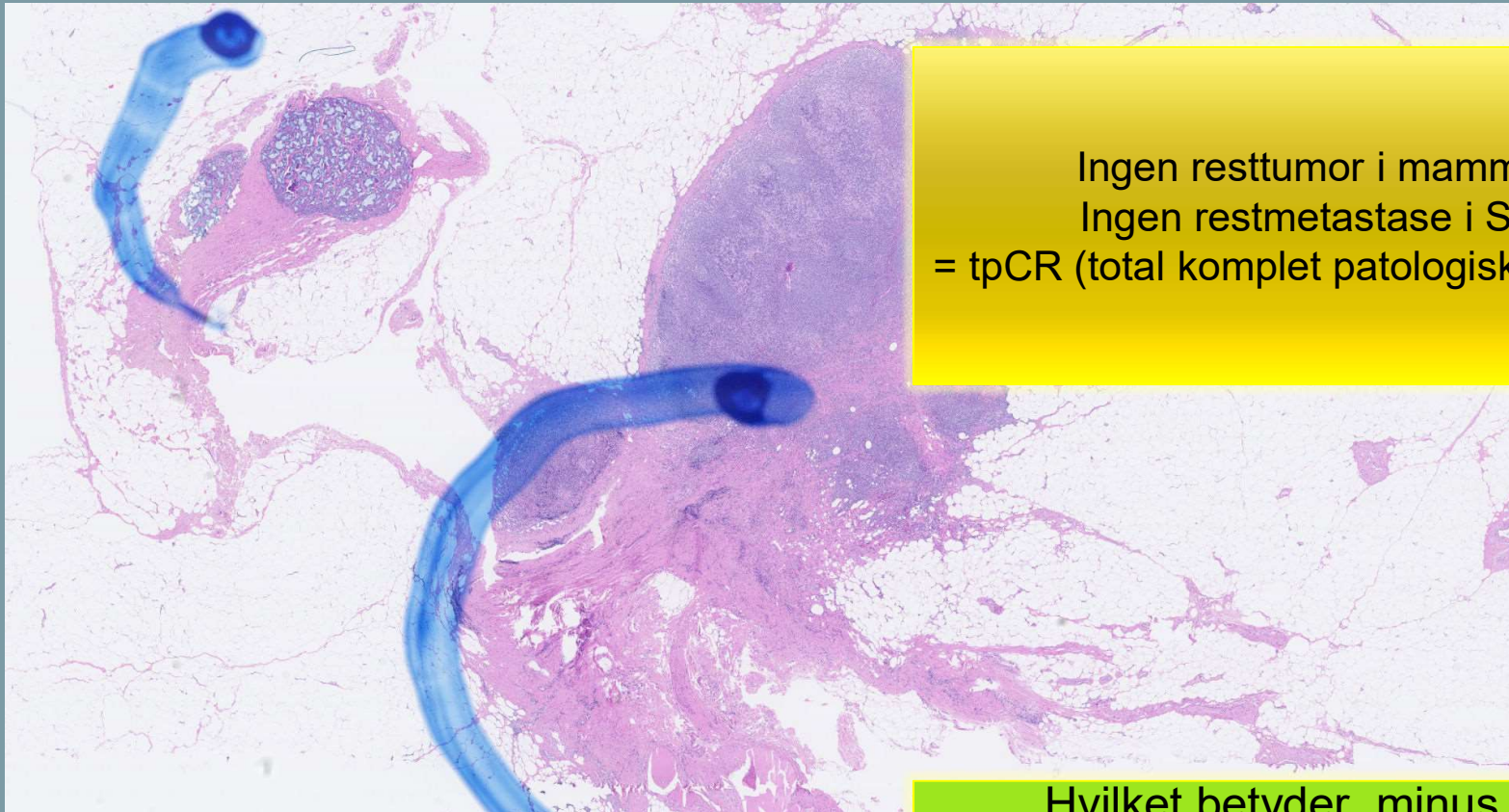
PAM50

Pt. after NACT beh.

Ingen resttumor i mamma
Ingen restmetastase i SN
= tpCR (total komplet patologisk respons)

Hvilket betyder minus
aksilrømning 😊

Tak fordi I hørte på 😊

